

Samo še slovenska molzna krava?

Seja odbora območne gospodarske zbornice - Bi si Dolenjska lahko pomagala? - Država naj odpira vrata - Javna poraba, obresti in tečaj kot ključ do uspeha

DOLENJSKE TOPLICE - V ponedeljek je tu zasedal Odbor novomeške območne gospodarske zbornice. Na seji, ki se je udeležil tudi Dagmar Šuster, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije, so razpravljali o aktualnih gospodarskih razmerah in precej tudi o mestu Dolenjske in Bele krajine v Sloveniji.

Po ugotovitvah iz razprave Dolenjska in Bela krajina postajata vse bolj drugorazredni del Slovenije. Kot so menili udeleženci, bo naša država v prihodnje veliko vlagala v nekatere dejavnosti in se zadolžila, saj ima slovensko gospodarstvo za tolikšne naložbe premalo denarja. Z najemanjem kreditov bo Slovenija zadolžila vse državljanke, zato bi bilo prav, da bi bili vsi državljani deležni neposrednih koristi teh vlaganj. Toda Dolenjsko bo Slovenija v naložbeni vnemi verjetno obšla. Janez Bajuk je menil, da se Dolenjska in Bela krajina tudi zaradi lastne nedejavnosti in neiznajdljivosti spreminjata v slovensko molzno kravo.

Na seji odbora so tudi kritizirali togo državno administracijo na več področjih, ki zadevajo državno gospodarstvo in tako ali drugače tudi Dolenjsko. Po mnenju nekaterih razpravljalcev država zelo uspešno prevzema vse več mehanizmov odločanja. Delo pa ji gre slabo od rok pri odpiranju vrat slovenskim podjetjem v tistih državah, kjer vrat ne morejo odpreti firme same. Premalo učinkovita je država pri utiranju poti tujemu kapitalu v Slovenijo. Kot so še

menili nekateri udeleženci, se ne kaže braniti tega denarja, kajti Slovenija ima premalo lastne akumulacije. Slovenska podjetja imajo po besedah članov Odbora še vedno neurejene odnose z nekdanjimi jugoslovanskimi republikami in ureditev teh razmerij je naloga države in ne posameznih z razpadom Jugoslavije prizadetih firm.

Tudi gospodarski odnosi z evropskimi državami so po mnenju nekaterih udeležencev seje nedorečeni, zasnovani v korist tujine, in Sloveniji

ne zagotavljajo vselej statusa države s posebnimi ugodnostmi. Tuji proizvajalci prodajajo na primer svoje pišave v Sloveniji v ugodnejših tržnih možnostih kot slovenski proizvajalec v tujini, kar pa bržčas že sega na področje dumpinga in s tem tuje nelojalne konkurence, ki se ji Slovenija kot država noče ali ne zna upreti. L. M.

IVO BIZJAK V METLIKI

METLIKA - V soboto, 11. decembra, ob 19. uri bo v Kulturnem domu gost SKD Metlika notranji minister Ivo Bizjak. Beseda bo tekla o notranji varnosti, mladinski kriminaliteti, prehodih meje, narkomaniji in beguncih. Vabljeni na pogovor!

KRKINE NAGRADE - Generalni direktor Krke Miloš Kovačič je letošnjim nagrajencem - vseh je bilo 59 - na slovesnosti v Šmarjeških Toplicah izročil Krkine nagrade. To je bila že 23. podelitev Krkinih nagrad po vrsti.

Bogata bera Krkinih nagrad

Slovesno podelili letošnje Krkine nagrade - Letos prvič tudi za doktorske disertacije - Mednarodni simpozij

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Slovesno podelitvijo Krkinih nagrad, že trindvajseto po vrsti, so se v torek, 7. decembra, v Šmarjeških Toplicah končali letošnji Krkine raziskovalni dnevi. Mednarodnega simpozija v okviru teh dnevov so se udeležili številni domači in tuji znanstveniki, med njimi strokovnjaki svetovnega slovesa. Kot je na tiskovni konferenci pred podelitvijo Krkinih nagrad, ki se je udeležil tudi rektor ljubljanske univerze prof. dr. Miha Tišler, povedal predsednik sveta Sklada Krkinih nagrad, prof. dr. Miha Japelj, so številni od dosedanjih 1.373 Krkinih nagrajencev tudi karsneje ostali zvesti raziskovalni dejavnosti in dosegajo lepe uspehe in so deležni tudi pomembnih priznanj in časti.

Letos je Krka nagradila 40 raziskovalnih nalog, ki jih je naredilo 28 študentov dodiplomskega in poddiplomskega študija in 31 srednješolcev. Področje, s katerimi se nagrajene naloge ukvarjajo, je zelo široko in sega od farmacije, kemije in medicine do varstva okolja in trženja. Razen za diplomske in magistrske naloge so letos prvič podelili Krkine nagrade tudi za doktorske disertacije.

Krkina osnovna dejavnost je proizvodnja zdravil. Danes imajo v Sloveniji registriranih 143 zdravil v 338 oblikah in z njimi pokrivajo vsa pomembna indikacijska področja. Krkin tržni delež v Sloveniji znaša eno tretjino. Veliko teh

zdravil je registriranih na njihovih zunanjih trgih, se pravi v državah vzhodne in srednje Evrope, prisotni pa so tudi na najzahtevnejših trgih, kot so nemški, angleški, skandinavski itd. Nekaj manj kot polovica zdravil v prodaji predstavljajo zdravila, ki jih proizvajajo v sodelovanju z vodilnimi svetovnimi multinacionalnimi farmacevtskimi podjetji, dobra polovica pa gre na račun Krkinih lastnih generičnih zdravil. Izvozijo kar tri četrtine svoje proizvodnje. Pri veterinarskih zdravilih pa s svojim programom na osnovi lastnega razvoja pokrivajo kakih 70 odst. slovenskih potreb.

Seveda vsega tega v Krki ne bi zmogli, če ne bi imeli močnega sektorja za raziskave in razvoj. Med 184 zaposlenimi v tem sektorju je danes 5 doktorjev znanosti, 23 magistrov znanosti in 52 strokovnjakov z visoko izobrazbo. K svojemu delu pa znajo pritegniti tudi najvidnejše domače in znane tuje strokovnjake. "Razvoj in raziskave so, v celoti gledano, vpeti v celoten koncept nadaljnega razvoja Krke kot celote in njegovo internacionalizacijo," je med drugim dejal generalni direktor Krke Miloš Kovačič. "Naš cilj je ostati najboljša farmacevtska tovarna med kakšnimi stotimi, kolikor jih je med Vladivostokom in Ljubljano. Za to pa potrebujemo stalen razvoj, povečevanje znanja, vrhunsko organizacijo in marketing." A. B.

Danes v Dolenjskem listu

- na 3. strani:
● Nekateri so še za iluzije
na 4. strani:
● Spodoben cestni delež Dolenjski
na 5. strani:
● Bo morala biti najprej nesreča?
na 6. strani:
● Delavci Rika prijavili terjatve
na 7. strani:
● Zakaj je avtomatika odpovedala?
na 8. strani:
● Država bi gradila, Krško pa spi
na 11. strani:
● Milijon delavcev v tovarni zdravja
na 12. strani:
● Česa o Blanci Kardelj in Marija nista vedela

DA BO VESELI DECEMBER ŠE BOGATEJŠI

NOVO MESTO - Za prireditve in obdaritve otrok novomeške občine so doslej svoj delež po zmoglostih prispevale domača vse krajevne skupnosti razen Škocjana, Hinj, Šentjerneja in Bršljina. Odbor upa, da bodo k Veselemu decembru pristopile tudi te. Poleg obrtnikov in pri njih zaposlenih, ki so se odločili prispevati po 500 tolarjev na zaposlenega, je doslej svoje prispevke poslalo na naš žiro račun še 28 raznih podjetij in ustanov. Njihova imena bomo izpisali na panojih na Glavnem trgu v Novem mestu. Novoletni odbor je vesel, da je za darila, ki bodo veljala 4.415.000 tolarjev denar že zagotovljen za program na novoletnem kamionu in Glavnem trgu pa ga še primanjkuje. Potrebnovali bi pokrovitelje za posamezne glasbene nastope, zato na prispevke čakamo, da bomo s pevci lahko podpisali pogodbe. Od torka do torka so na žiro račun zveze svoj prispevek poslale krajevne skupnosti Mirna Peč 68.100 in Dolenjske Toplice 23.000 tolarjev. Od podjetij sta na žiro račun 52100-678-80209 svoje prispevke poslala Invest, d.o.o. 10.000 in Ljubljanska banka - Dolenjska banka, d.d. Novo mesto 230.000 tolarjev. Opravičujemo se Rajske ptici, ki je bila v prejšnji številki Dolenjskega lista pomotoma zapisana kot Radijska ptica.

Do konca tedna bo pretežno suho vreme z nespremenjenimi temperaturami.

Boljši časi za mala podjetja?

Minister za gospodarske dejavnosti dr. Maks Tajnikar je opozoril, da bodo boljše razmere prinesle tudi konkurenco, zaradi katere bo propadalo več podjetij kot zdaj

KOSTANJEVICA - V začetku novembra letos je bilo v Posavju registriranih 813 zasebnih podjetij, kar je celo za 229 več kot v začetku leta. V prvem polletju so njihovi prihodki zavzemali že skoraj 19 odst. vseh prihodkov posavskega gospodarstva. Tudi to je razlog, da se zasebni podjetniki povezujejo v želji po zaščiti svojih interesov.

Komisija podjetnikov pri Območni obrtni zbornici Krško je v petek sklical posvet o razvoju podjetništva, ki sta se ga udeležila tudi predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Dagmar Šuster in minister za gospodarske dejavnosti dr. Maks Tajnikar. Slednji je povedal, da se oživljanje gospodarstva najbolj kaže v drobnem gospodarstvu, kjer so letos naložbe realno za 3 odst. večje kot lani, usmerjene pa so bile predvsem v gostinstvo ter v podjetja za finančne in poslovne storitve. Tuji vlagatelji najbolj zaupajo malemu zasebnemu gospodarstvu, kjer je končalo kar 65 odst. tujega kapitala.

Dr. Maks Tajnikar je podjetnikom predstavil še novosti, s katerimi naj bi si že v kratkem pomagali. Izboljšave napovedujejo sistemska zakonodaja o gospodarskih družbah in o obrti,

● Po besedah dr. Tajnikarja bo v naslednjem letu začelo delovati trgovinsko središče, v katerem bodo na razpolago informacije o tujih trgih in o kupcih. Izrazil je upanje, da bo središče povezano z nastajajočo informacijsko mrežo gospodarske zbornice. "V vladi gledamo na malo gospodarstvo z narodnogospodarskega vidika. V njem se bo ohranil pozitivni trend, vse več bo tudi večjih naložb, vendar pa morate vedeti, da se bo konkurenca zaostрила in bo povzročila propadanje nekaterih podjetij," je še dejal minister.

nova mreža za pospeševanje malega gospodarstva.

Posavski zasebni podjetniki so opozorili na neurejeno zaščito domače

proizvodnje pred nekontroliranim uvozom. Od države pričakujejo, da jim zagotovi stabilne razmere za gospodarenje, da sprejme manjkajočo zakonodajo, naredi red v plačilnem prometu, uredi odnose s Hrvaško in pomaga malim podjetjem pri uveljav-

ljanju na novih tujih tržiščih. Branko Sušteršič iz Nike je menil, da država po nepotrebnem najema visoke kredite, ker tujina trenutno pripisuje Sloveniji preveliko poslovno tveganje. B. DUŠIČ-GORNIK

HALO — ALO PIZZA!

(068) 24-415
ZARADI VAS

Na repu ambicioznosti

Razviti svet je ta čas sredi "tihe revolucije", kakor razmah zasebnega podjetništva imenuje Timmons. Oplazila je tudi Slovenijo in minister Tajnikar je prepričan, da bo prihodnje leto prinesla konec naše gospodarske krize. Res je precej spodbudnih znakov, predvsem pa je razveseljujo, da nova zasebna podjetja, ki jih je v naši državi zdaj že okrog 20.000 rastejo in se krepijo. Petsto največjih firm zaposluje (podatki so za leto 1992) že nad 6.000 ljudi in dosega nad 2 milijardi nemških mark prihodka, ugotavlja Gospodarski vestnik, ki je v zadnji številki objavil lestvico petstoterice največjih.

Žal je tudi ta primerjava pokazala, da je Dolenjska najmanj ambiciozna. Ne le da naša pokrajina tako rekoč ne pomeni nič v slovenski politiki in še na nekaterih drugih področjih (najbolj sveža primera sta nedavni podelitvi Bloudkovih priznanj in priznanj ZKO, ko smo ostali čisto prazni rok), na slovenskem repu je Dolenjska z Belo krajino tudi v podjetništvu. Novomeška občina je po odstotku zaposlenih v zasebnih podjetjih z 2,4 odst. v deseterici najslabših slovenskih občin in jih je za njo samo še šest. Največje novomeško zasebno podjetje, ki je pristalo na objavo svojih poslovnih podatkov, Papeževa Termotehnika, je na 137. mestu, PCK na 181., Tabakum na 250., Remex iz Metlike na 286., ARX na 302., Biro 5 na 319., Barlog iz Sentruperta na 334. itd. Mnogo bolje se je odrezalo Posavje, predvsem na račun brežiške občine, ki je resda bolj kot novomeška prisiljena iskati izhod v zasebnem podjetništvu, vendar je tudi na osnovi večje lastne spodbude postala druga najbolj podjetniška občina v Sloveniji s kar 12-odstotnim deležem zaposlenih v zasebnih podjetjih. Kje si, dolenjska podjetnost? M. LEGAN

Avtotohiša Berus d.o.o.
servisno prodajni center

UGODEN NAKUP IN TAKOJŠNJA DOBAVA

Novo mesto, Velika Cikava 23, tel. 25-098 fax 25-641

**FoTo
ASJA**
Glavni trg 15
Novo mesto
Tel. 25-705

**EKS PRES
COLOR
LABORATORIJ-1h
ATELJE
FOTOKOPIRANJE**

urarstvo budna
priporoča ročne ure

A B S

CASIO

SEIKO

Novo mesto, Glavni trg 16, tel. 068/25-698

Kovinarjem reže kruh "Zagorec"

Nekdanje Tehnološke sisteme Sevnica je od stečajnega upravitelja vzel v najem Jure Šlogar, večinski lastnik firme Zagorec, d.o.o. - Do polovice leta 1994 že 60 zaposlenih?

SEVNICA - Tehnološki sistemi Sevnica (TSS), za katere je po daljši agoni sodišče 23. julija letos oklicalo stečaj, oživljajo pod isto streho. Zaslugo, da ima 33 delavcev (11 pogodbeno, ostali pa redno) kruh, ima boštanjsko podjetje Zagorec. Direktor te firme Jure Šlogar se je potegoval za nakup TSS že od sklada za razvoj, a je ta dajal očitno prednost sevnškemu podjetju Lucija, resnici na ljubo pa so bili takrat tudi sevnški občinarji prepričani, da je bila ponudba Lucie boljše od Zagorca.

"Od stečajnega upravitelja smo ob podpori sevnške občine, vzeli v najem prostore in stroje bivših TSS, in sicer za tri leta. Tovarna je v slabem stanju, stroji in orodje so izrabljeni. Tu se ni nič vlagalo, ampak samo ropalo. Prejšnje vodstvo je namerno uničevalo to podjetje, o svojih domnevno dobrih namenih pa je uspelo prepričati občinsko vodstvo. Navkljub vsemu imamo interes za čimprejšnji odkup bivših TSS, seveda pa je vse odvisno od cene. Škoda je, ker so bili TSS toliko časa zaprti, kajti zdaj moramo znova trkati na vse duri za delo in da prepričamo poslovne partnerje o naši solidnosti. Trenutno zelo dobro sodelujemo s Kovinarsko

Krško, kamor se je že približno dva meseca vozilo 19 bivših delavcev TSS, da smo ohranili jedro, ki ima znanje in vidi prihodnost v našem podjetju, v bližini svojih domov. Pripravljamo se na zahtevnejšo proizvodnjo, načrtujemo pa, da bi že do sredine leta 1994 imeli 50 do 60 zaposlenih. Računamo na pomoč zavoda za zaposlovanje pri dokvalifikaciji, zlasti varilcev," je povedal Jure Šlogar.

Šlogar, po poklicu orodjar, je bil v letih 1969 in 1970 zaposlen v sevnški Kovinski, kot so imenovali podjetje, ki je prešlo pod streho STT in se po odcepitvi od matične tovarne v Trbovljah preimenovalo v TSS. Tudi zato je nekako čustveno navezan na

Jure Šlogar

ta kolektiv. Franc Jošt, bivši predsednik sindikata proslulih TSS, ki se tudi v kovinskem obratu Zagorca, d.o.o., katerega osnovna dejavnost je sicer cementinarstvo, ukvarja s tehnologijo, podobno kot poprej v TSS, potrjuje Šlogarjeve besede glede iztrošene opreme TSS.

P. PERC

Praznični priboljški za begunce

Za begunce v črnomaljskem zbirnem centru je poskrbelo že veliko humanitarnih organizacij in skupin, ki niso pozabile nanje tudi pred božično-novoletnimi prazniki

ČRNOMELJ - Denar, ki ga namenja država za prehrano beguncev v Sloveniji, je tako skromen, da zadostuje komaj za preživetje. Za odrasle namreč odrine po 240, za otroke pa 260 tolarjev na dan. Zato begunci s toliko večjim veseljem in hvaležnostjo sprejemajo priboljške, ki jih prinesejo v begunske centre bodisi predstavniki humanitarnih organizacij, zagnani posamezniki ali skupine, ki - zlasti po drugih državah - požrtvovalno zbirajo pomoč zanje. Mnogi se brezdomcem še posebej spominjajo pred prazniki, zato ne čudi, da je zadnji konec tedna prišlo v črnomaljski zbirni center kar šest delegacij.

Tako kot že nekajkrat doslej sta se beguncev iz Črnomlja spomnila zakonca Riedel iz nemškega Hirschaida, ki sta pobudnika zbiralnih akcij v okviru tamkajšnje Karitas. Skupaj s člani te humanitarne organizacije so prišli tudi predstavniki samostana v Stični, pomoč pa so pripeljali tako v župnijsko Karitas kot v begunski center. Vsakemu od 407 beguncev so posebej stisnili roko in jim izročili darila, ki jih je bilo skupaj za 10.000 DEM.

Folkloristi iz katalonskega mesta Villafranca del Penedes so bili na obisku v begunskem centru julija letos. Ko so videli, v kakšnih razmerah živijo ljudje, so ob vrnitvi v domovino v svojem mestu pripravili razstavo fotografij iz zbirnega centra ter začeli z zbiralo akcijo, ki je zelo dobro uspela. Toda denar so hoteli izročiti osebno, saj so želeli, da pride v prave roke, zato so minulo soboto prinesli ček kar v Črnomelj. Redni

obiskovalci centra so tudi ljudje iz Firenc, ki so, tako kot že nekajkrat doslej, tudi pred nekaj dnevi pripeljali oblačila, hrano, toaletne potrebščine, skratka vse, kar potrebujejo begunci za vsakdanje življenje. Hkrati so obljubili, da se pred prazniki še enkrat oglasijo.

Iz Bologne se je že drugič oglasila skupina zdravnikov iz bolnišnice "Circolo ricreativo culturale" pod vodstvom organizatorja Lucia Zanicellija, ki je pomagala opremiti ambulanto, s seboj pa so pripeljali še kup drugih potrebščin. Prav tako so že drugič prišli v Črnomelj predstavniki humanitarne skupine "Hope" iz Anglije, ki so z velikim zanosom zbirali pomoč v svoji domovini, in jo razdelili med begunce. V sodelovanju s škofijsko Karitas pa je že tretjič prišla v Črnomelj tudi organizacija "THW" iz Nemčije, in ponovno pripeljala veliko zdravil ter EKG in

kovček za prvo pomoč za črnomaljski zdravstveni dom. Tokrat so pripeljali

● Kot je povedala direktorica Centra za socialno delo in hkrati vodja begunskega centra Vladka Potočar, je pomoč, ki jo nudijo vsi ti ljudje, neprecenljive vrednosti. Stvari, ki jih pripeljejo, se sicer dajo ovrednotiti v denarju, nikakor pa ne ves trud, zagnanost in požrtvovalnost ljudi, ki med svojimi rojaki v drugih državah zbirajo za begunce. Po njenem je poglavitni razlog, da se številni radi vedno znova vračajo s pomočjo v Črnomelj v tem, ker vidijo zgledno sodelovanje Rdečega križa, Karitas, Centra za socialno delo in še koga z begunskim centrom.

li okenska stekla in police ter dodatno opremo za kuhinjo v zbirnem centru.

M. BEZEK-JAKŠE

GANLJIVI TRENUTKI - Predstavniki Karitas iz nemškega Hirschaida pod vodstvom zakoncev Riedel so že stari znanci črnomaljskega begunskega centra. Ob nedavnem obisku so pripravili darila za vse begunce, in ko so jim jih osebno izročali, so se marsikomu tako od obdarjenec kot od obdariteljev odganjenosti v očeh zasvetile solze sreče. (Foto: M.B.-J.)

Štipendije brez protekcije

Vodja območne enote zavoda za zaposlovanje Anton Koren meni, da je nezadovoljstvo upravičeno

KRŠKO, SEVNICA - Ob koncu oktobra je bilo v Posavju že 5.436 brezposelnih oseb, in sicer v Brežicah 1.964, v Krškem 2.251 in v Sevnici 1.221. Pri območni enoti republiškega zavoda za zaposlovanje v Sevnici se je prijavilo 4.000 iskalcev zaposlitve, 2.500 pa je zavod zapustilo. Več kot 1.600 oseb so vključili v razne oblike usposabljanja ali pa jim nudili drugačno pomoč za njihovo zaposlitev.

V letošnjem šolskem letu je bilo po besedah vodje štipendiranja pri območni enoti Andreja Mihelina precej dela tudi s podeljevanjem republiških štipendij. Za štipendije je zaprosilo 2.690 dijakov in študentov, odobrili pa so jo 1.735 prosilcem. Poleg tega so podelili 198 nadarjenim Posavcem še Zoisove štipendije.

Upravičeno je nezadovoljstvo posameznikov, ki štipendije niso prejeli zaradi nizkega cenusa, vprašljivega faktorja za preračun katastrskega dohodka ali pa sprememb pravilnika o štipendiranju, ki je na novo določil pogoje, na osnovi katerih lahko pridobijo štipendijo otroci iz družin obrtnikov ali podjetnikov, je poudaril vodja območne enote re-

Celulozarji do februarja na borzi dela

Proizvodnja naj bi spet stekla po dveh mesecih

KRŠKO - Z začetkom decembra se je ustavila proizvodnja celuloze v Krškem Vitacelu. Pravijo, da samo začasno, dokler ne mine praznični december, v katerem je zelo nizko povpraševanje po celulozi, in dokler v januarju ne opravijo temeljitih vzdrževalnih del. Ta bodo zaposlovala 80 delavcev, medtem ko bodo preostali delavci (273) za ta čas prijavljeni na borzi dela. Vodstvo podjetja trdi, da bodo vse delavce znova zaposlili ob ponovnem zagonu strojev, do katerega naj bi prišlo najpozneje 1. februarja. Podjetje Vitacel se je spomladi edino prijavilo na razpis za najem proizvodnje celuloze v bivšem Vidmu. Po mnenju direktorja Jožeta Klemenčiča je podjetje dokazalo, da je tudi pri nas smotno proizvajati celulozo tudi z narodnogospodarskega vidika (počisti gozdovi), čeprav država tega zaenkrat še ni priznala.

Več kot pol proizvedene celuloze Vitacel izvažal. V primerjavi z zunanjimi proizvajalci ima majhne stroške proizvodnje, vendar mu jih kljub

● V podjetju niso zadovoljni s potekom stečajnega postopka, saj se bojuje, da bodo morali proizvodnjo ustaviti za daljša časa. Če bi se to zgodilo, potem bi težko pridobili nazaj kupce. Tudi minister za gospodarske dejavnosti dr. Maks Tajnikar je ob nedavnem obisku v krški občini pripisal veliko vlogo razpletu stečajnega postopka. "Videm papir in Vitacel sta v težkih razmerah zelo dobro poslovala. Če ne bo večjih spodbud v stečajnem postopku, bosta preživela, sprva ob pomoči države in pozneje sama," napoveduje minister, čeprav do dogovora z državo o pokritju izgub v obeh podjetjih še ni prišlo.

temu ne uspe pokrivati s ceno na trgu. Še vedno mora kupovati les po mnogo višji ceni kot npr. avstrijski celulozarji, vendar Krčani lesa na trgu ne dobijo po tako ugodni ceni. Tako še vedno računajo na pomoč države.

B. D.-G.

● Milan Kučan je zakopani kapital slovenske politike in je njen neizkoriščen potencial. (Rupel)

naša anketa

Zdravniki bi stavkali

Sredi novembra so zdravniki menda dobili zagotovilo dr. Drnovška, da bo osebno podprl podpis poklicne kolektivne pogodbe za področje zdravstva, ker nima ne moralne ne politične pravice, da bi zavrnil tak dokument. Takrat so bili v vladi še prepričani, da so pripravili tak zakon o plačah v javnih zavodih, ki bo zadovoljivo popravil plače zdravnikov. Menili so, da novim predvidenim količnikom za plače in sistemu napredovanja, ki tudi vpliva na zdravniške zasluge, ne bo kaj očitati. Toda stavkovni odbor sindikata zdravnikov in zobozdravnikov Fides meni drugače. Fides sicer sprejema ponudbo vlade o 20- do 40-odstotnem zvišanju količnika za plače, kar pomeni manjše povišanje, kot ga je zahteval zdravniški sindikat. Toda Fides ne odstopa od zahteve, da za zdravnike velja tisti sistem napredovanja, ki so ga predlagali sami. Kar je vladne urade bržčas najbolj presenetilo, je napoved Fides, da bodo zdravniki začeli 11. januarja sedemdnevno stavko, če do 20. decembra ne bo podpisana poklicna kolektivna pogodba. Za plače, ki so zdravniška, a tudi vsesplošna zadeva, so se torej zdravniki postavili nad vse odločeno. Ali se z enako vneto kot za svoj prav ženejo tudi za prav svojih pacientov? Zasebna zdravniška praksa odpira prav v tej zvezi vse polno vprašanj. Bodo ultimati in premiero obljube na voljo tudi za reševanje le-teh?

SANJA JANJIČ, vzgojiteljica iz Kanižarice pri Črnomlju: "Zdravstveni delavci in vlada bi se morali dogovoriti, najti kompromis. Zdravstvena služba je tako velikega javnega pomena, da ne gre kar zakleniti zdravstvene domove in bolnišnic in na vratih pustiti listek z napisom: "Mi stavkamo". Predvsem zato ne, ker na koncu najkrajšo potegnejo tisti, ki pri odločitvah glede stavek tako in tako nimajo nobenega vpliva. To pa so bolniki."

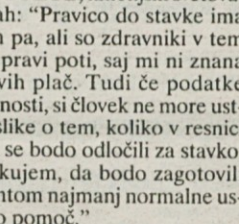

ANICA BAJUK, prodajalka v Mercatorjevi trgovini v Metliki: "Mislim, da bi se dalo najti tudi drugačno rešitev, ne pa se takoj zateči h grožnjam s stavko. Ni prav, da bi zdravstveni delavci stavkali. Kaj pomeni to za bolnike, si skoraj ne upam pomisliti, kajti danes zdravi ne hodi več k zdravniku. Zdravstveni delavci pač grozijo s stavko, ker jih plačuje država. Trgovci si kaj takšnega ne bi mogli privoščiti, ker bi bili takoj ob stranke."

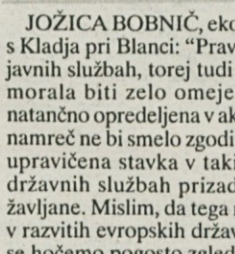
VLASTA ZUPANČIČ iz Krškega: "Zdravnikom dam prav, ker poznam bolečo nesorazmerja med plačami v negospodarskih dejavnostih, ko ima delavka pri okencu zavarovalnice ali banke večjo plačo kot zdravnik. Res je vprašanje, koliko kateri zdravnik spoštuje zdravniški kodeks, saj pravne konkurence med zdravniki še ni, vendar ne smemo posploševati. Zdravniki, ki opravljajo svoje delo odgovorno, imajo zelo težak poklic."

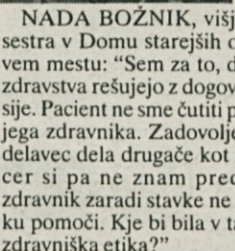
Dr. ALENKA NADLER-ŽAGAR iz Zdravstvenega doma v Ribnici: "Položaj nas sili v stavko, saj je poklic zdravnika razvrednoten. Več ko delamo, manj dobimo. Vsi smo za stavko. Vendar to ne bo stavka proti bolnikom, ampak proti tistim, ki delijo denar. Gre za ogromne denarje, v osnovnem zdravstvu pa primanjkuje vsega. Pred stavko je treba sprejeti merila za njen potek. Ob prejšnji je bilo vse stihljivo in so nas žejne prepeljali preko vode."

ROMANA FROVER, prodajalka v kočevski Nami: "Vsi moramo pošteno delati. Vsi smo potrebni večjih plač, saj marsikateremu delavcu zmanjkuje za hrano. Za zdravstvo se verjetno nabere dovolj denarja, saj plačujemo redno zdravstveno zavarovanje, zavarovani smo še dodatno, za nameček pa morajo plačati še pregled pri specialistu. Storitev plačamo trikrat in če bi v zdravstvu pametneje razporejali denar, stavka ne bi bila potrebna."

JOŽICA BOBNIČ, ekonomska tehnik s Kladja pri Blanci: "Pravica do stavke v javnih službah, torej tudi v zdravstvu, bi morala biti zelo omejena ali pa vsaj natančno opredeljena v aktih. Nikakor se namreč ne bi smelo zgoditi, da bi se tako upravičena stavka v takih, recimo kar državnih službah prizadela ostale državljanke. Mislim, da tega ne dovolijo niti v razvitih evropskih državah, po katerih se hočemo pogosto zgledovati."

JOŽE KRAJSEK, pismonoša iz Šentruperta: "Ker moramo nekateri, in med temi smo tudi pismonoše, živeti tudi s plačo okrog 300 mark, precej pa je takih, ki morajo preživljati družine, nisem navdušen nad stavkami policistov, učiteljev ali zdravnikov. Čeprav mi bo verjetno kdo očital, da zagovarjam politiko enakih želočev, moram poudariti, da tem vsaj ne gre za preživetje, čeprav je res, da bi si zaslužili kakšen tolar več zaradi višje izobrazbe."

NADA BOŽNIK, višja medicinska sestra v Domu starejših občanov v Novem mestu: "Sem za to, da se problemi zdravstva rešujejo z dogovori, brez agresije. Pacient ne sme čutiti problemov svojega zdravnika. Zadovoljen zdravstveni delavec dela drugače kot zaskrbljen. Sicer si pa ne znam predstavljati, da zdravnik zaradi stavke ne bi nudil bolniku pomoči. Kje bi bila v takem primeru zdravniška etika?"

Mariborsko pismo

Prepirljiv novoletni čas ob prazni mizi

Kriza kali tudi odnose

MARIBOR - Star judovski pregovor pravi, da se prepri običajno začnejo takrat, ko začne ječmen iz vrta teči, Slovenci pa radi rečejo, da prazna shramba velikokrat hišo s prepriom napolni.

Tudi v Mariboru, ki pada iz meseca v mesec v globljo gospodarsko in socialno krizo, v teh mrzlih decembrskih dneh ne manjka preprirov. Za Stajerje je od nekdaj veljalo, da so bili v predbožičnem in v novoletnem času še bolj veseli in prešerni kakor sicer, letos pa se zdi, kakor da Mariborčani ne pričakujejo novega leta 1994 s prvim veseljem, saj jim bo, kakor kaže, dedek Mrz prinesel samo nekaj novih stečajev ter še večjo množico brezposelnih in nič drugega.

Tako so se denimo poslanci v mariborskem mestnem parlamentu na zadnji seji spričali zaradi zastave mesta. Veleumne razprave o tem, ali naj bo zelena, vijoličasta ali oranžna, so jih tako razvlele, da jim je za obravnavo katastrofalnih razmer v gospodarstvu zmanjkalo časa. Za nameček pa se niso utegnili dogovoriti niti o barvi zastave, saj nobena barva kombinacija ni dobila pri glasovanju večinske podpore. S splošnim odobravanjem so mestni poslanci pozdravili samo predlog, da bi mariborsko zastavo, kakršneoli barve že bo, zaradi sedanjih gospodarskih in socialnih razmer v mestu obrobili s črno barvo, vendar pa tega pred-

loga vodstvo skupščine ni dalo na glasovanje.

Veliko vroče krvi je tudi v podjetjih, zlasti v tistih, ki so v lasti sklada. Delavci Metalne so tako rekoč že ves mesec v sporu z delodajalcem oz. lastnikom, bivši delavci Elektrokovine, ki so sedaj brezposelni, pa se za svoje pravice borijo na sodišču. Nad republiškim razvojnim skladom pa so ogorčeni tudi delavci in menedžerji Špedtransa, ki želijo z delavsko-menedžerskim odkupom postati lastniki "svojega" podjetja, ki so ga desetletja sami postavljali na noge, medtem ko se je sklad odločil Špedtrans prodati špedicijski firmi Nunner iz 30 kilometrov oddaljene Lipnice v Avstriji. To je ujezilo tudi mariborske občinarje, zato so predsedniki vseh treh zborov mariborske mestne skupščine, Stanislav Holc, Borut Ambrožič in Miroslav Brkič, poslali skladu protestno pismo s pozivom, naj svojo odločitev še enkrat pretehta.

Mariborčani pa se ne jezijo in ne prerokajo samo zaradi gospodarskih in političnih vprašanj, ampak jim "pijejo kri" tudi druge nevesčnosti, ki so manjše samo na prvi pogled. Enim je bil v napoto sneg, ki da so ga komunalci prepočasno očistili z mestnih ulic, drugi se jeziijo zaradi povišanja cen v vrtcih, tretjim ni po godu spremenjen prometni režim v mestu in podobno.

Za nameček sta se sedaj, pred koncem starega leta, na odprti sceni spričala še mariborska županja Magdalena Tovornik in predsednik mestne vlade Anton Rous. Da v odnosih med njima nekaj škripa, se je po Mariboru šušljalo že več kot dve leti, sedaj pa so njune medsebojne zamere butnile na dan. Kaj eden drugemu očita, pa številni Mariborčani niti ne vedo natanko, resnici na ljubo pa je treba reči, da jih tudi preveč ne zanima. Očitno se je v Mariboru predvolilna bitka za lokalne volitve že začela, zato bo takšnih preprirov med politiki čedalje več.

TOMAŽ KŠELA

KMETOJSTVO

KMETOVALEC ŠT. 2

SLOVENI GRADEC - Z manjšo zamudo, ki so jo zakrivila začetne težave, je te dni izšla 2. številka Kmetovalca, strokovne revije Društva kmetijskih svetovalec Slovenije, ki jo izdaja Kmetijska založba, d.o.o., iz Slovenj Gradca, Stari trg 278 (tel. 43-143), fax 43-100). Tako kot prva se odlikuje z zelo pestro vsebino, napisano tako, da je kmetu razumljiva. Ne tvegamo preveč, če zapišemo, da je Kmetovalec trenutno med najboljšimi tovrstnimi revijami na Slovenskem in da se bo uveljavil, če bo svoje dobro zastavljeno delo tako tudi nadaljeval. Izmed velikega števila strokovnih prispevkov naj omenimo nekatere: Vsejavanje v rušo, Ograja nadloga, Hladilniki za mleko, Prvi pretok vina, Segrevanje in plesnjenje silaže, Reja novej itd. In še to: posamezna številka Kmetovalca, ki bo izšel 12-krat na leto, stane za naročnike 250, za nenaročnike pa 300 tolarjev.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Ves minuli teden je bil v znamenju Miklavža. Del tržnice je sedaj na Glavnem trgu. Dobro cvete prodaja sadja, saj so samo za miklavževa darila Novomeščani kupili kar za dober kamion južnih sadežev. Mandarine brez koščic so prodajali po 110 tolarjev, prav toliko so veljale pomaranče, banane pa so bile 10 tolarjev dražje. Na tržnici so v ponedeljek prodajali: jajca po 7,12 in 14 tolarjev, česen 300, koren 100, razne čaje po 150, domače piškote po 200, hrushke 80, marelice 400, slivovko po 500 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi so bile: banane 90, limone 155, grozdje 165, orehi 1000, pomaranče 89, paradižnik 160, kisle zelje 95, solata 200, cvetača 200 in korenje po 110 tolarjev. Cene pri Deladinju: banane 99, radič 210, solata 280, slive 250, kivi 180, jabolka 45, česen 200, korenje 150, krompir 48, orehi 900, mandarine 90 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotni sejem so prodajalci pripeljali 220 do tri mesece starih in 65 starejših prašičev. Prvih so prodali 130 po 220 do 250 tolarjev, drugih pa 50 po 180 do 210 tolarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Zajedalca izda lesk dlake

Paša je v mnogih pogledih najboljši način prehrane domačih živali, ki pa ima tudi nekaj spremljajočih slabih plati. Med njimi je to zlasti večja možnost okužbe z zajedalci, ki so jim izpostavljene pašne živali, vendar nadloga običajno ni tako velika, da bi pašo postavila pod vprašaj. Vsekakor je treba živali na spremembo prehrane pripraviti ne s le postopnim prehodom, temveč tudi s preventivno zaščito pred najbolj nevarnimi in pogostimi zajedalci.

Tak zajedalec je metljaj, ki ima, kot se učijo že v osnovni šoli, za vmesnega gostitelja polža mlakarja, ki živi na zamočvirjenih tleh. Preprečevalni ukrep je zanj že osuševanje pašnikov in tranikov, še učinkovitejši pa so antihelminintiki, to je farmacevtski pripravki, ki odpravljajo oz. zavarujejo pred zajedalci. Zelo pomemben ukrep za zmanjšanje škode, ki jo pašnim živalim povzročajo paraziti, je zdravstveni pregled po končani paši, torej sedaj, in v primeru okužbe uporaba najprimernejših antiparazitikov.

Da je z živaljo, ki jo zajedajo notranji paraziti, nekaj narobe, dober rejec spozna že po dlaki, ki začenja izgubljati običajni lesk, pa tudi po nekaterih drugih sumljivih znakih. Zanesljivo diagnozo da šele preiskava blata (koprolška preiskava), ki jo naredi bakteriološki laboratorij, šele na podlagi te preiskave pa lahko živinozdravnik predpiše način zdravljenja. Samo po sebi se razume, da je treba njegova navodila (med njimi je tudi prepoved oddajanja mleka in mesa) natančno upoštevati, prav tako kot navodila, ki so napisana na priporočenih pripravkih - antiparazitikih.

Na našem trgu je kar nekaj uspešnih zdravil zoper zajedalce, med njimi nekaj tudi iz novomeške Tovarne zdravil Krke. Tako antiparazitika sta clevami in fascoverm; iz ljubljanske tovarne Lek prihajata levaco in piritel, iz zagrebške Plive pa nilzan, monil, nilverm in merktin. Vsa ta zdravila so za govedo, medtem ko so za drobnico uporabna samo nekatera med njimi.

Govedu in drobnici je mogoče dajati zdravila v obliki tablet ali bolusov (grizljajev). Prve in druge je treba živali spraviti čez koren jezika proti žrelu, sicer ga ne použije. Veterinarji uporabljajo pri svojem delu tudi posebne "metalce", ki olajšajo to delo, manj moteci (kot roka) pa so tudi za žival.

INŽ. M. LEGAN

Za deževniki, polži in noji prihaja shiitake

Japonska hrastova goba nazobčanka veliko obeta

Pozor! Za kalifornijskimi deževniki, polži in noji prihaja nov modni pridelek, ki obeta podjetnim ljudem dodatno dejavnost in nagel dobiček: shiitake. Beseda zveni japonsko, in res je to ime za japonsko hrastovo gobo nazobčanko, ki jo v deželi vzhajajočega sonca gojijo že dva tisoč let in ki si je šele zadnja leta utrla pot v Evropo in ZDA, vendar nadvse zmagovito, saj je z letno svetovno pridelavo v gromozanski količini pol milijona ton postala druga najbolj množično gojena goba - takoj za šampinjoni.

Njeno največje priporočilo za gojenje je zdravilna vrednost, njen vpliv na pospešeno izločanje pogubnega holesterola iz človeškega organizma. Shiitake namreč vsebuje adeninski derivat eritadenin, ki pospešuje razgradnjo holesterola, poleg tega pa še polisaharid lentanin, ki zavira rast tumorjev. Kaj pomenijo rakasta obolenja in bolezenske motnje v krvožilnem sistemu za človeštvo, je vobče znano, zato se taisto človeštvo oklepa vsake zdravilne možnosti, pa četudi gre za na pogled kaj neugledno lesno gobo.

Kot že ime pove, raste hrastova nazobčanka na debilu hrasta. Tako so jo stoletja gojili tudi Japonci, zadnja leta pa je pridelava napredovala. Sodobnejši način pridelovanja je gojenje gobe na posebnem substratu, mešanici žagovine, otrobov, slame in nekaterih drugih dodatkov, ki pa so še skrivnost, več pa o njih gotovo ve dr. Franci Pohleven z Oddelka za lesarstvo na Biotehniški fakulteti v Ljubljani, ki je o tem napisal obširnejši prispevek za Kmečki glas, iz katerega povzemamo teh nekaj zanimivosti.

- n

NASVET LOVCEV

ČRNOMELJ - Zaradi zgodnje in debele snežne odeje je divjad prišla iz višje ležečih gozdov v dolino vse do vasi, predvsem pa v sadovnjake in vinograde. Zato ljudje zahtevajo, naj bi lovci povečali odstrel, česar pa ti ne morejo storiti, saj ne gre za povečanje staleža, ampak le za premike divjadi. Lovci so namreč v glavnem že postrelili divjad, ki so jo imeli v načrtu za letošnje leto, poleg tega velja za zajce v decembru celo lovopust. Zato člani lovske družine Črnomelj svetujejo ljudem, naj sadovnjake zaščitijo pred zajci na preprost in dobro znan način, sami pa bodo nabavili dodatno hrano za divjad ter jo tako poskušali zadržati čim dlje v gozdu. Lovci pravijo, da so se sicer pripravljali dogovarjati o povračilu škode, predvsem pa ljudem svetovati, kaj storiti, da do škode v sadovnjakih sploh ne bi prišlo.

Nekateri so še za iluzije

Blejsko sanjarjenje o ekosocialnem kmetijstvu v času, ko desetisočim slovenskim kmetijam grozi propad

Sanje niso prepovedane, to velja tudi za sanje o ekosocialnem kmetijstvu na Slovenskem, ki pa se jim nekateri prav radi predajajo, zlasti še, odkar je bila v parlamentu sprejeta dolgoročna razvojna strategija s tako imenovanim ekosocialnim scenarijem. Politikom, ki s sanjarjenjem in vizijami želijo osrečiti ljudstvo, ne da bi se pretirano gnjavili s tem, kolikšen bo zanje izstavljen račun, bi to lažje oprostili kot strokovnjakom. Sanjarjenje in sajenje rožic se slednjim ne poda, kar pa ni motilo nekaterih razpravljalcev na nedavnem tradicionalnem posvetovanju kmetijskih svetovalec na Bledu, da ne bi delali prav tega. Pri tem je prednjačil slovenski kmetijski minister, ki pa ima to olajševalno okolnost da mora biti kot oblastnik vedno optimist.

No, malo več resnosti, saj nismo v parlamentu! Na Bledu, kjer je nastopil (in slovensko govoril) tudi direktor Kmetijske in gozdarske zbornice za Koroško dr. Ernst Groblicher, je kot svetel zgled neprestano silila v ospredje Avstrija, ki ima resda podobne podnebne in reliefne razmere, pa neprimerno boljše posestno strukturo, v povprečju nekajkrat večje kmetijske obrate in črede, neprimerno večje dohodke kmetij, predvsem pa tako izdatne subvencije države (znašajo kar polovico dohodka avstrijskega kmeta), kakršne pri nas še leta ne bodo možne. Tam se je lahko pogovarjati o ekološki pridelavi in namernem zmanjševanju pridelkov, čeprav tudi pri nas v perspektivi ne bo druge izbire, saj naravi prijazno kmetijstvo preprosto nima alternative.

Ampak zakaj ne bi ljudem, predvsem kmetom, povedali vse resnice? Če se temu izogibljajo vse politične stranke, ker ne želijo s pesimističnimi napovedmi begati ljudi ter tvegati izgube članov in podpornikov, pa ne sme pred dejstvi bežati stroka. Šele mladi raziskovalec dr. Emil Erjavec z Biotehniške fakultete si je upal izreči neveselo misel, da so besede o ekosocialnem kmetijstvu le prazen romantizem in beganje ljudi, ker uradna politika, torej oblast, sploh še ni odgovorila, kakšen odnos bo zavzela do takega kmetijstva in koliko je pripravljena zanj žrtvovati. Načelno soglasje v parlamentu je komajda začetek in se utegne vse ustaviti pri denarju, ki ga bo potrebno ogromno prelitati iz drugih dejavnosti. Zapišimo (že stotič): povprečna slovenska kmetija ima 5,9 ha skupne zemlje z gozdom vred, od tega obdelovalne le 2,5 ha, na Dolenjskem pa je agrarna struktura še slabša. Take kmetije povečini niso sposobne konkurenčne tekme, ki jo že bijejo in ki se jim ostrejša še obeta.

Dr. Erjavec je tvegal kruto napoved, namreč, da bo v naslednjih de-

● Govor naj bo tak kot deklško kralo - dovolj dolgo, da pokrije subjekt, in dovolj kratko, da je stvar zanimiva. (Dr. Kervina na kmetijskem posvetu na Bledu)

setih do petnajstih letih prenehalo obstajati 20.000 do 40.000 slovenskih kmetij, ker bodo ekonomsko propadle. Z ukrepi pravne in socialne države bi bilo najprej potrebno spodbuditi spreminjanje posestne strukture in večanje kmetijskih obratov, (in tudi še hektarskih donosov!), ki bodo lahko zagotovili njihovim lastnikom dostojno življenje, šele potem bi postopno dajali večji pouč-darek ekologiji in integralni pridelavi. Razen če ne želimo živeti v iluzijah, kar pa ne bi bilo prvič!

MARIAN LEGAN

NA SENOVEM BO TEČAJ ZA ČEBELARJE

SENOVO - V domu čebelarjev na Senovem se bo 9. januarja začel brezplačen tečaj za začetnike v čebelarstvu. Tečaj bo potekal od 9. ure dopoldne, ljubitelji čebelarstva pa lahko vse o njem izvedo in se tudi prijavijo pri Zvonetu Jereletu s Senovega (tel. 0608-70-387) in pri Jožetu Zakšku iz Brestanice (tel. 0608-70-562).

KOČEVSKA SE PREBUJA

KOČEVJE - Predstavitel turističnega projekta "Kočevska se prebuj-a" je ponudila občinskemu izvršnemu svetu Kočevje zasebna podjetnica Irena Slemenec iz Ljubljane, ki je kupila del Primožev pri Kočevski Reki. Izvršni svet je njen predlog sprejel in jo bo v kratkem povabil na predstavitev njenega projekta.

Ovce nad medvede?

ObS Kočevje kljub zahtevi dr. Šešerka ni sprejela prepovedi reje ovac

KOČEVJE - Zeleni-ESS so ugotovili o Kočevski že marsikaj zanimivega, učenega in nenavadnega. Za eno takih "pogrnjavščin" smo zvedeli pred kratkim na sestanku predstavnikov kočevske občine in Demokratov. Predsednik občinske skupščine Kočevje dr. Mihael Petrovič je povedal, da je pred meseci dr. Leo Šešerko, ki je bil takrat podpredsednik republiškega Izvršnega sveta in član Zelenih danes pa je član Zelenih-ESS zahteval, da mora občinska skupščina Kočevje takoj sprejeti odlok o prepovedi reje ovac na območju občine. Svojo zahtevo je utemeljeval s tem, da medveda na Kočevskem ogrožajo ovce, saj se je njihova reja na tem območju precej razmahnila.

Občinska skupščina seveda zahtevanega odloka ni sprejela, ker tej utemeljitvi ni verjela. Dejstvo namreč je, da je na Kočevskem medvedov dovolj, in to kljub razmahu ovac. Ni tudi znano, da bi kdaj kaka ovca kdaj ugonobila medveda, se je pa zgodilo že, da so medvedje pomorili ne le ovce, ampak tudi koze in celo prašiče, slednje so odnesli kar iz svinjakov. J. P.

Po zelo ugodnih cenah prodajamo traktorske gume BARUM in sicer:

CENIK:		
dim. 6.00 — 16	DEM/kom	80
dim. 6.50 — 16	DEM/kom	95
dim. 7.50 — 16 vodilna	DEM/kom	98
dim. 7.50 — 16 pogonska	DEM/kom	98
dim. 7.50 — 20 vodilna	DEM/kom	128
dim. 8.3/8 — 20 pogonska	DEM/kom	156
dim. 12.4/11 — 28	DEM/kom	310
dim. 12.4/11 — 24	DEM/kom	270
dim. 11.2/10824	DEM/kom	260
dim. 14.9/13 — 28	DEM/kom	400
dim. 16.9/14 — 28	DEM/kom	430
dim. 10/75 — 15	DEM/kom	130
dim. 12.00 R 22.5 NR 37	DEM/kom	420 + 20% prom. davek.

Možno je tolarско plačilo, upošteva pa se dnevni tečaj Ljubljanske banke — Posavske banke Krško. Navedene cene veljajo do 31. 12. 1993.

Inf. VULKANIZERSTVO UNETIČ KRŠKO — tel. 0608/31-407

Od 26. julija dalje se ne imenujemo več Jugotanim, ampak TANIN SEVNICA, spremenili smo tudi telefonske številke, naš proizvodni program pa je ostal enak.

Še vedno odkupujemo

LES PRAVEGA KOSTANJA

za pridelavo v tanin. Vse podrobnejše informacije lahko dobite na našem naslovu — TANIN SEVNICA, Hermanova 1, oziroma po telefonu 0608-41349, les pa lahko pripeljete vsak dan med 6. in 15. uro.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Čiščenje vina z želatino

Želatino uporabljamo za čiščenje belih in rdečih vin, toda za rdeča je potreben večji odmerek na hektoliter. Za bela vina zadostuje ponavadi 2 do 5 g želatine /hl, za rdeča pa 10 do 15 g/hl. Čim bolj trpko je vino, več želatine potrebuje.

Vinogradniki se sprašujejo, katero čistilo je primerno v času nizkih temperatur, ki vladajo v tem času. Želatina najljepše čisti, ko imajo vina temperaturo 15° C. Toda tudi v vinu, ki se nahaja v hladni zidnici in ima temperaturo samo 1° C je čiščenje uspešno.

Pri tako hladnem vinu je potrebna celo manjša količina želatine. Pri nižji temperaturi vina je usledina po čiščenju na dnu soda bolj zbita, manjša, kar je tudi prednost, saj imamo manj kala. Dobro si je zapomniti, da je v poletnih vročih mesecih želatina manj primerna kot čistilo, zato pri temperaturi vina okrog 20° C ne priporočam čiščenja. Dober in skrben kletar izkoristi za to zimski čas in poleti nima skrbi, kako bi odpravil motnost iz vina. Toda v toplih zidnicah se lahko bistro vino skali, in sicer: če ga nismo drugič pretočili ali zaradi rezanja dveh različno kislih bistih vin, ali zaradi delovanja mikroorganizmov vinu. Toda z želatino si v takih zidnicah ne moremo pomagati.

Na trgu se dobi več kakovosti in oblik želatine. Vinska želatina je posebej pripravljena. Označena je tudi z Bloomovim številom. Obstajata kislina in bazična želatina. Najboljše čistilne učinke je možno doseči s kislno želatino z

Dr. JULIJ NEMANIČ

KZ "KRKA"

PE AGROSERVIS

POT NA GORJANCE 8 NOVO MESTO

M — KZ »KRKA« z.o.o. NOVO MESTO, PE AGROSERVIS, objavlja javno licitacijo za naslednja poškodovana vozila:

HONDA CIVIC EXI	letnik 1991	izkl. cena 220.000,00
VW GOLF 1.6 bencin 4v	letnik 1991	izkl. cena 450.000,00
VW JETTA GL TURBO D	letnik 1985	izkl. cena 150.000,00
OPEL KADETT GSI 2.0 i	letnik 1988	izkl. cena 720.000,00
OPEL KADETT 1.6 i	letnik 1991	izkl. cena 900.000,00
OPEL KADETT 1.6 S	letnik 1991	izkl. cena 836.000,00
AUDI 80 2.0 avant	letnik 1993	izkl. cena 1.770.000,00

Licitacija bo v soboto, 11. 12. 1993, ob 9. uri v prostorih Agroservisa, Pot na Gorjance 8, Novo mesto. Ogled vozil v četrtek, 9. 12. 1993, od 8. do 12. ure ter eno uro pred pričetkom licitacije. 10% vplačila sprejemamo eno uro pred pričetkom licitacije.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Čas mesa in maščob

S prvim mrazom se prično prave na koline in tudi na klanje drugih vrst živali, saj je za mnoge krma omejena. Kljub obilnemu delu so ljudje zadovoljni, saj bodo zopet napolnili sušilnice in zamrzovalne skrinje z mesom za zalogo. Meso ima med večino prebivalcev, tako v mestu kot na podeželju, svojo vrednost. Lahko si predstavljamo, da so se naši davni predniki precej namučili, ko so obdelovali in žvečili trde kose divjih živali. Danes pa je strokovnost na področju živinoreje poskrbela že za precej bolj sočen in okusen kos mesa.

Zagotovo lahko pritrldimo, da je meso na kmečkih mizah obvezen dnevni obrok, in večina se mu ne bi odrekla z lahkoto, četudi jih na pre-pogosto uživanje že opozarja bo-lezen. Zmerna količina dnevno po-uzitega mesa in mesnih izdelkov je primerno zdrava in povečuje od-pornost organizma. V razvitem svetu pa so razvade v načinu pre-hranjevanja presegle dovoljeno ko-ličino mesa in tudi dnevno po-

užitih čistih in skritih maščob v raznih mesnih izdelkih.

Za nastanek mnogih civilizacij-skih bolezni so med drugimi škodljivimi dejavniki tudi svinjska mast, slani prekajeni mesni izdelki in pogosto uživanje beljakovinsko zgoščene hrane. Zgornja meja še zdrave prehrane naj bi bila 35% maščob glede na celodnevne ener-gijske potrebe odraslega človeka. To pa je tudi tista meja, ko se že po-javljajo razne motnje v delovanju srca, ožilja, žolčevodov in v telesni teži.

Vsakodnevna prehrana, ki vsebuje veliko svinjske masti in loja, ima tudi preveč holesterola, kar je glavni vzrok za nastanek navedenih bolezni. Vendar ne smemo zane-mariti dejstva, da so maščobe tudi nosilci v njih topnih vitaminov A, D, E, K in F. Pomanjkanje katere-gakoli pa povzroča razne organske motnje. S spremembo v mišljenju o načinu priprave in količini mesa ter maščob bi bilo marsikomu le v kr-rist.

Pomoč hudim bolnikom

Lions club Novo mesto je bolnikom z multiple sklerozo podaril sodobno razgibalno napravo

NOVO MESTO - Le nekaj mesecev zatem, ko je 26 članov ustanovilo Lions club Novo mesto, so prav na Miklavžev dan predstavniki tega kluba v novomeškem zdravstvenem domu dolenjski podružnici Društva multiple skleroze Slovenije izročili aparat Aktiv 2000, sodobno razgibalno napravo. To napravo, ki omogoča razgibavanje bolnikov, obolenih za multiple sklerozo, na domu, je Lions club Novo mesto nabavil z izkupičkom od ustanovnega večera ter s prispevki sponzorjev in donatorjev, v glavnem znanih dolenjskih, posavskih in belokranjskih podjetij in ustanov, podjetnikov in obrtnikov. Naprava je veljala okoli 5.000 nemških mark.

Dolenjska podružnica Društva multiple skleroze Slovenije je ena od 12 v Sloveniji in deluje od leta 1980. Vanjo so vključeni člani iz občin Novo mesto, Črnomelj, Metlika, Trebnje, Brežice, Krško in Sevnica. Sedaj ta podružnica šteje 72 članov, računajo pa, da je na tem območju okoli 150 bolnikov z

multiple sklerozo. Predsednik podružnice je Rafko Ivančič, ki je v imenu društva prevzel ta preproben aparat, ki mu ga je izročila direktorica novomeškega zdravstvenega doma dr. Tatjana Gazvoda, tudi sama članica Lions kluba Novo mesto.

Kot je povedala dr. Gazvoda, se multipla skleroza, ta huda bolezen centralnega živčnega sistema, klinično pokaže med 20. in 40. letom starosti, se pravi v najbolj ustvarjalni dobi človeškega življenja. Bolezen je kronična, napredujoča in v hujših primerih privede do hude invalidnosti, ko je bolnik odvisen od pomoči drugih. Prav aparat za razgibavanje bo tem bolnikom vsaj malo omilil hudo bolezen, jim izboljšal lokomocijo in s tem njihovo življenje. Veliko je vredno tudi to, da bodo ta aparat bolniki uporabljali doma, za upravljanje z njim in za celoten tretma pa so v novomeškem zdravstvenem domu usposobili tudi patronažne ekipe.

A. B.

APARAT ZA OMILITEV MULTIPLE SKLEROZE - Novi aparat Aktiv 2000, ki ga je dolenjski podružnici Društva multiple skleroze podaril Lions club Novo mesto, so kar takoj preizkusili in tako tudi predstavili njegovo delovanje in zmožnosti. (Foto: A. B.)

PRENOVLJENA TRGOVINA - V prenovljeni in programsko razširjeni Novotehni trgovini TPC v Novem mestu je na voljo tako rekoč celoten prodajni program profitnega centra Maloprodaja razen gradbenega materiala. (Foto: A. B.)

Še negodovanje glede štipendij

Do spremembe kriterijev pri dodeljevanju republiških štipendij še ni prišlo - Potrdilo o oceni premoženja obrtnikov in podjetnikov ni več potrebno

NOVO MESTO - Letošnja dodelitev republiških štipendij je dvignila precej prahu, saj so brez štipendij ostali predvsem kmečki otroci. Kljub ostrim vprašanjem in zahtevam nekaterih poslancev se v parlamentu za nove kriterije za dodelitev republiških štipendij še niso dogovorili. Ministrica Puharjeva namreč zatrjuje, da so primerjali povprečni katastrski dohodek kmečkega gospodinjstva za leto 1990 s povprečnim dohodkom nekmečkega gospodinjstva. To metodo uporabljajo vsako leto, letos pa je ta faktor 22, ki je povzročil veliko ogorčenosti prav pri starših in otrocih s podoželja. Četudi bo prišlo do sprememb pravilnika, bo od začetka šolskega leta preteklo že skoraj pol leta. Kako naj se prizadeti otoci in starši znajdejo v tem času, pa ne pove nihče.

Brez štipendij so bili tudi otroci podjetnikov in obrtnikov, saj je bilo v letošnjem pravilniku za dodeljevanje republiških štipendij zapisano, da morajo otroci obrtnikov pridobiti tudi oceno izpolnjevanja materialnih pogojev. Ocene naj bi izdajali Centri za socialno delo. Ministrica Puharjeva je v začetku septembra poslala centrom navodila, kaj naj za materialno oceno premoženja obrtnikov pripravijo. Zoper to zahtevo so se direktorji CSD slovenskih regij pritožili v začetku oktobra, saj so ugotovili, da nimajo pristojnosti za takšno delo, poleg tega o tem ne vodijo nobenih evidenc. Navodilo namreč pravi, da bi poleg izjav strank bili potrebni ogledi na kraju samem s pomočjo iz-

vedencev, zbrati bi morali razne listine in potrdila. Delo t.i. finančne policije bi naenkrat morali opravljati centri za socialno delo, kar pa je bilo nesprejemljivo. V centrih so se spraševali, ali sploh imajo to pravico. V Novem mestu so vloge prosilcev sprejemali, vendar ocene o premoženjskem stanju podjetnikov in obrtnikov dejansko ni bilo mogoče izdati. Konec novembra so famozni tretji člen navodil o dodeljevanju republiških štipendij na republiko vendarle črtali in tako so centri le dosegli, da to potrdilo pri zaprašjanju štipendij otrok obrtnikov in podjetnikov ni več potrebno.

Je bilo manjše število štipendij, predvsem kmečkim otrokom, in "za-

mrznitev" štipendij otrokom obrtnikom in podjetnikom (tako republiških kot Zoisovih) zgolj zato, da ministrstvo in vlada lažje "pririneta" do novega leta, ko se sprejme nov republiški proračun? Če je bilo tako ali ne, zopet so nakrajšo potegnili

● V novomeškem Centru za socialno delo se je zaradi potrdil o premoženjskem stanju oglasilo od 47 obrtnikov, katerih otroci so lani prejeli štipendijo, 28, od 42 obrtnikov, katerih otroci so letos prvič zaprosili za štipendijo, pa 22. "Menim, da je bila večina obrtnikov, ki so se oglasili pri nas, upravičena do republiške štipendije. Kakšno je premoženje ostalih prosilcev, ki se niso oglasili, ne vemo, dejstvo pa je, da pristojnost za takšno ugotavljanje sodi drugam, ne pa v center za socialno delo," meni direktor novomeškega Centra za socialno delo Alojz Simončič.

Ljudje, ki že takó težko šolajo svoje otroke. Vendar to zgodbo poznajo le nekateri.

J. DORNIŽ

Spodoben cestni delež Dolenjski

Cesta med Mokronogom in Zburami dokončno asfaltirana - Na otvoritvi minister Lojze Peterle in državni sekretar Marjan Dvornik - Tudi južna avtocesta

ZBURE - Tu so 3. decembra predali namenu še zadnji asfaltirani odsek regionalne ceste od Mokronoga do Zbur. V prihodnje bodo asfaltirali cesto med Zburami in Škocjanom, in ko bodo zgradili še nov most čez Krko v Dobravi, ki se ga lotevajo v teh dneh, bo približno 30 km dolga cestna povezava med območjema Mokronoga in Šentjerneja v celoti posodobljena.

DOLENJCI DOLENJCEM - "Vedno smo tarnali, da nimamo svojih ljudi na visokih državnih mestih v državni upravi. Padel je obstoječi sistem, zamenjal se je vlada, na volitvah smo izbrali kar nekaj Dolenjcev, ki imajo visoke položaje v državi. Tudi to je pripomoglo, da smo danes tu, zadovoljni, tem, botrom, pa neizmerno hvaležni," je ob otvoritvi v Zburah rekel Janez Povšič. Dva od teh Dolenjcev sta zunanji minister Lojze Peterle (na sliki levo) in državni sekretar Marjan Dvornik (desno). Dvornik je v Zburah prerezal trak na novi cesti. Tik pred tem sta cesto blagoslovila Franc Brečko, župnik iz Škocjana, in Jože Glas, župnik iz Šmarjete. (Foto: L. M.)

Stranka mora biti prva

Prenovljena in obogatena Novotehna trgovina TPC - Od prednovoletnih popustov do kartice zvestobe

NOVO MESTO - V ponedeljek so na interni slovesnosti v Novotehni elitni trgovini Tehničnoprodajni center (TPC) v Novem mestu odprli prenovljen in programsko obogaten del v nadstropju te velike trgovine. Dosedanji prodajni program v tej trgovini so dopolnili še z oddelkom bele tehnike in programom športne opreme. Tako je sedaj v tej trgovini moč na enem mestu dobiti tako rekoč vse iz prodajnega programa Novotehninega profitnega centra Maloprodaja, razen gradbenega materiala; za prodajo tega pa se je specializirala njihova diskontna trgovina v Bučni vasi, ki so jo pred kratkim tudi prenovili in povečali.

Tako je sedaj v prodajnem programu Novotehnine Maloprodaje že kakih 7.600 artiklov, ta profitni center, v katerem je zaposlenih okoli 80 od 235 ljudi, kolikor jih je v Novotehni, pa ustvari kar tretjino Novotehninega letnega prometa. Novotehnična Maloprodaja ima trgovine v Novem mestu, Trebnjem, Krškem in Metliki. "Pri nas ima največjo veljavo individualni kupec. Naše geslo je: Stranka je prva!" pravi nova, dinamična direktorica Maloprodaje Jadranka Matkovič. "In eden od naših ciljev je, da ljudi na tem območju čim bolj seznanimo z našim prodajnim

programom."

Temu so priredili tudi svoje sedanje marketinške dejavnosti. Ena od pomembnih je seveda prav otvoritev prenovljenega TPC-ja. Do konca leta bodo svoje blago kupcem nudili tudi na stojnicah pred trgovino na novomeškem Glavnem trgu. Pred božičem, 23. decembra, bo javno žrebanje nagrad v veliki nagradni akciji, glavni dobiček pa bo avtomobil Citroen AX. V diskontni trgovini v Bučni vasi so pripravili mesec keramike, kjer je za nakup z gotovino nudijo 10-odst. popust za keramične izdelke. Do konca leta tudi v vseh drugih svojih trgovinah Novotehna nudi 5- do 10-odst. prednovoletni popust za gotovinski nakup za vse artikle razen za gradbeni material. Pripravili so tudi tako imenovano kartico zvestobe in darilni bon. V kartico zvestobe bodo vpisovali vse nakupe v eni od njihovih prodajalnih doštevil 12, potem pa na kupcu pripade darilo, sorazmerno višini vspe 12 nakupov.

Da bi v Novotehni res kar se le da udeležali svoje geslo: Stranka je prva, so za zaposlene na vseh ravneh pripravili tudi posebne izobraževalne programe.

A. B.

M. LUZAR

Prostovoljci so dobrodošli

Zloženka o prostovoljnem delu - Za tiste, ki bi radi pomagali, in za pomoči potrebne

NOVO MESTO - Ljudje, ki so ostareli, bolni ali pa se znajdejo v stiski, potrebujejo le nekoga, ki bi jim prislulnil in jim za nekaj minut pretrgal težko samoto. Novomeški občinski sekretariat za družbene dejavnosti oz. skupina strokovnih delavcev iz Centra za socialno delo in Posvetovalnice za starše in učence, predstavnika invalidskih organizacij v občini, predstavnika osnovnih in srednjih šol, Doma starejših občanov, OO Rdečega križa ter Karitas so z željo, da v občini spodbudijo prostovoljno delo, pripravili zloženko o prostovoljnem delu. Sekretar sekretariata za družbene dejavnosti Danijel Brezovar pravi, da v drugih državah dajo velik poudarek na prostovoljno delo, zato je tudi pri nas potrebno to dejavnost spodbujati in razvijati. Cilj zloženke je, da vsem, ki iščejo pomoč, pove, kam se lahko obrnejo, in hkrati daje informacije tudi vsem tistim, ki bi se želeli vključiti v prostovoljno delo.

Zloženka, ki je izšla v 5.000 izvodih, je na voljo v Centru za socialno delo, pri Karitas, RK pa tudi na šolah in v podjetjih, kjer imajo kadrovska socialna služba, ter v Zdravstvenem domu. Denar za

Otvoritvi ceste v Zburah so prisostvovali Lojze Peterle, zunanji minister Republike Slovenije, Marjan Dvornik, državni sekretar v ministru za promet in zveze, namestnik sekretarja Milan Brečko, poslanca državnega zbora Tone Anderlič in Alojz Metelko, najvišji predstavniki lokalnih oblasti in nekaterih podjetij ter drugi udeleženci. Nvzoče sta pozdravila Janez Kerme, predsednik sveta KS Šmarjeta, in Janez Povšič, predsednik škocjanske krajevne skupnosti.

Povšič se je ob tej priložnosti zahvalil posameznikom in ustanovam, ki so prispevali k posodobitvi ceste. Omenil je Marijana Dolenška, "ki je nekajkrat sedel pred republiško skupščino in vztrajal". Ob tem je poudaril, da "nam je trdno stala ob strani Republiška uprava za ceste in posamezniki te institucije". Kot je dejal Povšič, so imeli nemalo težav, preden so se v državnih ustanovah dokončno dogovorili za posodobitev omenjene ceste. Od prvih dogovorov za moderniziranje ceste med Mokronogom in Zburami do njene dokončne posodobitve je po Povšičevih besedah minilo več kot desetletje. Po nekaterih podatkih je bila cesta do zdaj prometno dokaj neobremenjena, vendar jo bo poslej uporabljalo veliko voznikov, kot so prepričani domačini. Za slednje je cesta pomembna, saj povezuje tri občine in štiri krajevne skupnosti.

Ob otvoritvi posodobljene ceste sta navzoče pozdravila tudi zunanji minister Peterle in sekretar Dvornik. Peterle je dejal, da bo Dolenjska odrezala, kar zadeva ceste, "svoj spodoben delež". Obljubil je, da "Dolenjske ne bomo pozabili". Marjan Dvornik je opozoril na razsežnost cestne problematike v Sloveniji. Po njegovem je v državi 1.500 km cest, na katerih bi bili potrebni posegi, toda proračunski memorandum dopušča, da Slovenija naredi 26 km cest. Če cestam ne bomo posvetili pozornosti, bo to katastrofa. Toda to je črna perspektiva, ki se ne bo zgodila, je izrazil upanje Marjan Dvornik. Poudaril je, da so v prometnem ministru izdelali dober projekt avtomobilske ceste med Koprom in Lendavo, ter napovedal tudi dokončanje avtomobilske ceste od karavanškega predora do Obrežja. Sodeč po sekretarjevih besedah, bo hitra cesta proti jugu zgrajena čez približno sedem let.

Petkovo otvoritev so udeleženci začeli v Mokronogu. Od tam so po novi cesti odpotovali v Škocjan, vmes pa so se za daljši čas ustavili v Zburah, kjer so šolarji in mešani pevski zbor iz Šmarjete pripravili razgiban kulturni program in kjer je bil tudi glavni del otvoritvene slovesnosti.

KDO BO KAJ - Na otvoritvi ceste v Zburah je bila že predvolilna kampanja v malem. Marjan Dvornik, državni sekretar in ugledni škocjanski demokrat, je naštel, kaj vse bodo naredili, če bodo oni izvoljeni. Janez Povšič, škocjanski predsednik, se je potegoval za čimprejšnjo ustanovitve majhnih občin. Lojze Peterle, zunanji minister, a tudi odločujoči član slovenskih krščanskih demokratov, pa je pozdravil Janeza Povšiča kot tistega, ki bo "mogoče bodoči župan Škocjana".

PARKIRANJE - Kdor želi parkirati v Novem mestu, ima na izbiro tri možnosti: pustiti avto na parkirišču na Glavnem trgu, v parkirni hiši ali pa kje drugje. "Kje drugje" je največkrat že zasedeno. Preostala dva prostora pa nista najboljša. V parkirni hiši voda kaplja s stropa in stoji na tleh. Na glavnem trgu pa se s streh na avtomobile ruši sneg in opeka. Parkirna na Glavnem trgu je trenutno višja kot v parkirni hiši, verjetno zato, ker je cena opeke in snega na prostem trgu trenutno višja od cene vode.

SLOVENSKA IN AVSTRIJSKA - Poštar v Ulici Majde šile včasih prinese pošto tudi zvečer, zlasti takrat, ko mu čez dan zmanjka časa. Raznašalec ima za pisma malo časa, ker podnevi med drugim prodaja otrokom petarde. Novo mesto, kjer ima pošta tako razširjeno ponudbo storitev, je potemtakem veliko pred Dunajem ali kakšnim drugim avstrijskim mestom. Eksplozivne stvarce pošta v Avstriji samo prenaša, v Novem mestu pa že sama prodaja.

Ena gospa je rekla, da se je kapitejski pridigar 6. decembra pri dopoldanski maši neznanako razburjal nad nekakšnimi današnjimi spreobrnjenici in luterani. Čemu se je visoki mašnik spuščal v to, ji ni jasno, saj je ona prišla k prazničnemu obredu zato, da bi slišala kaj lepega o starem dobrem Miklavžu.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 11. decembra, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Nakupovalni center Drska
- od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ravgova 17
- od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
- od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmilhel
- od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brunnice
- od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče
- od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
- od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
- Šentjerne: od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Samopostrežba
- Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Vrelec
- Žužemberk: od 7. do 17. ure: Dolenjska, Market
- Straz: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba

V nedeljo, 12. decembra, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Dolenjska, Samopostrežba, Glavni trg, in vse Dolenjske prodajalne
- od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ravgova 17
- od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
- od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 8.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmilhel
- od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brunnice
- od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče
- od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru
- od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela

● Vsi novinarji o sebi mislijo, da so najboljši. Novinarji Dela pa so prepričani, da o njih tudi drugi tako mislijo. (Jurčič)

PRAVICA - V Črnomlju imajo precej težav z denacionalizacijskimi postopki, saj jim nikakor ne uspe dobiti dovolj ljudi, ki bi bili ali pripravljeno pljuniti v roke ali bi imeli dovolj časa, da bi reševali prošnje za denacionalizacije. Tisti, ki bi bili pripravljeno delati in imajo tudi čas, pa se tudi nekako boje prijeti v roke mape, v katerih so zahteve za popravno krivice. Boje se, da ne bi še enkrat naredili krivice. In tako se kupček rešenih spisi veča počasnje kot nestrpnost lastnikov odvzetega premoženja.

CESTA - Če Metličane že zanese v Črnomelj, zadržujejo, da potrebujejo od hotela Lahinja do Loke približno toliko časa kot od Metlike do Črnomlja. To ne pomeni, da proti Črnomlju divjajo z 200 km na uro, pač pa, da je skozi Črnomelj vsak pešec hitrejši od njihovega jeklenega konjčka. Cestnih zaprek je toliko, da je kar veselje. O tem, da Črnomaljši parkirajo, kjer se jim zahoče, pa četudi kar na cesti, če je tam blizu na primer trgovina, v katero želijo, smo že pisali. Se večji problem so tovarnjaki, ki pripeljejo v prodajalne blago.

KAJENJE - Na občinskem izvršnem svetu so si pretekli teden zaželeli, da bi jim Miklavž prinesel veliko nalepko z napisom: "V tem prostoru ne kadimo", ki bi jo nalepili na steno sobe, v kateri imajo seje. Najnovejši član občinske vlade, ki je edini kadilec, namreč tako vneto okazuje vse ostale, da mora biti okno skraj vso sejo odprto, četudi se zunaj suče temperatura okrog ničle.

Sprehod po Metliki

METLIČANI SE ŽE NEKAJ LET pripravljajo na to, da bi pred novim letom primerno okrasili svoje mesto, toda vidnejših uspehov ni. Slišati je, da bo letos drugače. Trgovine in drugi lokalni naj bi sami poskrbeli za raznobarvne lučke, stari del mesta pa naj bi sijal po zaslugi občine, ki bo menda "pljunila" cvenk. V napovedanem prijetnem vzdušju se bo na osrednjem trgu pripeljal dedek Mrz, toplo pozdravljen od odraslih in otrok, ki se bodo pozabavali v taktu ansambla Dvanajsto saprotje. Osnovnošolsko mladež pa bodo zabavali v telovadnici Čuki.

V DISKOTEKO GHETO HODIJO predvsem mladi ljudje, mednje pa se pomeša tudi kak mladenič srednjih let. In prav tak je zadnjič globoko pogledal v kozarec, tako globoko, da ga je alkohol pokosil. Ko je vstal s tal, je jecljajoče vprašal: "Kdo me je zrušil, da ga usekam na gobec?" "Alkohol", so mu odgovorili prijatelji.

DANES JE V DVORANI ŠPANSKI BORCEV v Ljubljani Metliška folklorna skupina Ivan Navratil. Na prireditvi, ki so jo poimenovali Ta hindr, handr, so povabili znane in manj znane Ljubljance, politike in kulturnike. Pred nastopom bodo Metličani pogostili obiskovalce s pogajci, klobasami in z vini metliške Vinske kleti. Program bodo povezovali Vijoleta Tomič, Janez Vraničar-Luigi in Toni Gašperič, folkloristi pa se bodo predstavili z belokranjskimi koli, pesmimi in glasbo.

Trebanjske iveri

MEJA - Starka zima je bila s snegom tokrat precej bolj radodarna do dobrodušnih Dolenjcev kot do pri-slovično skopih Gorenjcev. To pa nima nobene zveze s tem, kako je bila očiščena obmirenska regionalna v trebanjski in kako v sevniški občini. Ali ni zimska služba v obeh primerih v rokah novomeških cestarjev, denarja pa zmanjka tako v sevniški kot trebanjski občini? Zime so bile zadnja leta dovolj zelene, da bi lahko kaj privarčevali pri soli in pesku.

MIRNA - Mirenčani dobijo doma-lja ošpice, če slišijo v pogovoru o bodočih občinah za Sentrupert ali Mokronog. Sam državni sekretar v notranjem ministrstvu Andrej Šter je v nedeljo jasno in glasno povedal, da so ga opozorili organizatorji tribune o lokalni samoupravi (KO SKD Mirna), da je Sentrupert kot skoraj prepovedana beseda. Mirenčani manjka za to, da bi zanesljivo zadostili vsem pogojem za samostojno občino, še kakšnih 500 prebivalcev. Zdj jih ima KS Mirna 2540. Tisti, ki prilivajo olje na ogenj, sveto objublja, da se bo Rakovnik priključil Mirni. V tamkajšnji znani gostilni, ki slovi po dobri kuhinji, zlasti po italijanskih testeninah, se resda zbirajo številni poslovneži in drugi gostje iz sosednje krajevalne skupnosti, a tako vročih debat ne načenjajo.

KAPELICA - Prejšnji teden so, kot so priobčili časopisi, nepridipravi oropali kapelico v Zagorici pri Mokronogu. Vaščani Zagorice pri Mirni so izgubili sleherno upanje, da jim bo ropar(ji) prostovoljno vrnil ukradeno iz kapelice, kajti Zagorice pri Mokronogu preprosto ni v trebanjski občini. Pač pa premorejo Trebanjci poleg mirenske Zagorice še tisto pri Čatežu, pri Dobriču in pri Velikem Gabru.

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

NAGRAD ZA RAZISKOVALNO DELO NE BO

ČRNOMELJ - Nekdanja občinska raziskovalna skupnost in pozneje občina Črnomelj sta vsako leto podeljevali nagrade za raziskovalno in inovativno delo. Za letošnje leto pa razpisa za prijave še niso objavili, ker v proračunu ni zagotovljenega dovolj denarja. Izvršni svet se je zato znašel pred dilemo: ali podelijo nagrade in zanje zagotovijo denar ali pa jih ne podelijo, denar, ki je v proračunu sicer na razpolago, pa porabijo za druge raziskovalne namene. Občinska vlada se je odločila za drugo možnost. Med drugim tudi zato, ker bi morali, če bi hoteli, da nagrada res nekaj pomeni, zagotoviti dovolj denarja, saj nekaj tisoč dolarjev ni niti simbolična nagrada. Več denarja pa ni v proračunu niti po reorganizaciji. Poleg tega razpisi že nekaj let niso imeli pravega učinka, saj je bilo prijav vse manj. To je bila posledica razmer v črnomaljskem gospodarstvu. Veliko podjetij, v katerih so nekdanji skrbniki inovativno dejavnost, je v stečaju ali tik pred njim, zasebno podjetništvo pa tudi še ni dovolj razvito.

V NEDELJO OBISK ČARODEJA

METLIKA - V okviru prednovoletnih prireditev, ki jih v metliškem kulturnem domu pripravlja tukajšnja Ljudska knjižnica, bo v nedeljo, 12. decembra, ob 16. uri z magijo, čarovnijami in show programom nastopil čarodej Kiraly iz Maribora. Prireditve je primerna za otroke od 6. do 13. leta starosti. Otroci bodo vključeni tudi v program in se bodo tako lahko prijetno zabavali, magični program pa jim bo še dolgo ostal v prijetnem spominu.

BANKA V PRENOVLJENIH PROSTORIH

ČRNOMELJ - Prejšnji terek je LB Dolenjska banka v stavbi, ki so jo že 1889. leta zgradili za potrebe Mestne hranilnice, odprla nove in sodobno preurejene prostore. Čeprav je bil zaradi želje po ohranitvi arhitekturnih značilnosti gradbeni poseg precej zahteven zalogaj, je zdaj osrednja črnomaljska enota LB Dolenjske banke preurejena v skladu s potrebami sodobnega bančnega poslovanja. Tako so strankam v hitri coni na voljo štiri vplačilno-izplačilna mesta, namenjena predvsem enostavnejšim blagajniškim opravilom, posebni prostori pa poslovanju s tekočimi računi in drugim oblikam brezgotovinskega poslovanja, depozitnem poslovanju in finančnemu svetovanju.

JAVNA TRIBUNA O LASTNINJENJU

TREBNJE - V prostorih tukajšnje kinodvorane bo v sredo, 15. decembra, ob 18. uri javna tribuna o lastninjenju in privatizaciji. Na javno tribuno, ki jo organizira občinski odbor Slovenskih krščanskih demokratov Trebnje, so povabili dr. Edo Pirkmajerja, svetovalca vlade za področje lastninjenja in privatizacije, ter poslance državnega zbora Izidorja Rejca.

Bitka za darila

Še sreča, da vsaj otroci ne vedo za zdrahe odraslih

ČRNOMELJ - Črnomaljska občinska zveza prijateljev mladine je poleg bogatega prednovoletnega programa letos po nekaj letih premora znova pripravila tudi obdaritev za predšolske otroke. Toda ko je bil propagandni program že razdeljen, ko so bila razposlana vabila in sklenjeni dogovori z nastopajočimi, so se v Semiču spomnili, da bi sami pripravili obdaritev za svoje otroke.

Problem pa je nastal, ker so bila vsa darila v Črnomlju, kjer so zanje tudi zbirali denar. Ker je pač težje dobiti dovolj daril kot se našimiti v dedka Mrza, so Semičani za- trjevali, da bodo vse pripravili sami, le darila za njihove otroke naj jim dajo v Črnomlju. A ker na občinsko zvezo prijateljev mladine dva meseca, ko so pripravljali prednovoletni program in vse kar sodi zraven, ni nihče vprašal, kako jim gre, Črnomaljši tokrat niso hoteli popustiti, pa četudi je v spor posegel sam predsednik črnomaljske vlade, navijajoč za Semičane, seveda. Kot vse kaže, se bodo pač tudi Semičani s svojimi otroki morali potruditi v Črnomlju, tako, kot bodo to z veseljem storili Preločani ali na primer Starotržani. Razen če ne bodo Semičani pred prihodom svojega lastnega dedka Mrza v Semič oropali občinske ZPM. Nekaterim se ob vsem tem toži po tistih časih, ko ni bilo obdarovanj, drugi pa že sanjajo, kako lepo bo, ko bo v Semiču občina. Ali bodo tudi darila, pa je že tretja zgodba. M.B.-J.

DOLENJSKI LIST

Vaš četrtkov prijatelj

Bo Metlika postala mesto parkov?

V okviru javnih del naj bi prihodnje leto začeli z gradbenim in agrokulturnim urejanjem parkov - Na novo zasadili mnogo okrasnih rastlin in kar nekaj tisoč vrtnic

METLIKA - V metliški občini so letos že tretje leto zapored potekala javna dela. V tem času je bilo veliko narejenega in - kot je bilo slišati na seji izvršnega sveta - jim ni žal denarja, ki so ga za to namenili. Tudi po zaslugi javnih del je dobilo mesto lepšo podobo. Zato bodo s tovrstnimi deli nadaljevali, čeprav so težave z zagotavljanjem zadostnega števila delavcev. Zaradi tega so menili, da bi morali tistim, ki delo odklonijo, ukiniti denarna nadomestila.

V letošnjem letu so v metliški občini opravljali javna dela na socialnem in komunalnem področju. Pri slednjem so sodelovali pri revitalizaciji mestnega jedra, sanaciji črnih smetišč, komunalnih delih in pri arheoloških izkopavanjih na gradaškem meandru. Kot je povedal direktor Komunale Juš Mihelčič, za prihodnje leto načrtujejo preko javnih del ureditev grajskega dvorišča, kanalizacije v starem delu mesta, poti okrog blokov ter cestnih vpadnic v mesto. Največ dela pa bo z ureditvi-

jo starih metliških parkov, ki propadajo, in škarp ob njih.

● Že dvakrat so v okviru javnih del v metliški občini prijavili tudi revitalizacijo romskih naselij, a še vedno ni dokončno uresničena. Predvsem bi morali urediti vodovod do Borihe, a vaščani ne dajo soglasja za prekopavanje svojih zemljišč. Nasprotno pa so romsko naselje v Dobravah zgradbo uredili. Večina Romov, ki se je udeležila javnih del, tudi biva v tem naselju.

Slovenijo mnogo bolje, če se ne bi Slovenci med seboj tako "žrli", ampak strnili ustvarjalne sile in znanje za obči blagor. Finkova je prepričana, da to zmoremo, navkljub ne le pri-

● V Trimu predvidevajo, da bodo delavci v Trbnjem in Dobovi že v začetku leta 1994 delali v enoviti delniški družbi. 27. oktobra so namreč dobili soglasje republiške agencije za privatizacijo za svoj model lastninjenja. Na to so se pripravljali že pred dvema letoma, lastnili pa se bodo po načelu notranjega odkupa. 40 odst. delnic gre notranjemu odkupu, prav toliko skladom, interni razdelitvi pa je namenjenih 20 odst. razpisanih delnic. Vodstvo Trima je zadovoljno z odzivom zaposlenih, svojih bivših delavcev in upokojencev.

slovični, temveč statistično dokazani nadpovprečni samomorilski nravi slovenskega človeka.

P. PERC

Bo morala biti najprej nesreča?

Pred osnovno šolo Loka vsak dan obrne po 24 avtobusov, ki pripeljejo ali odpeljejo učence, a primerne obrabališča ni - Upajo, da bo denar pravočasno

ČRNOMELJ - V črnomaljski osnovni šoli Loka se boje, da bodo morali toliko časa opozarjati na njihov pereč problem, da bo prej prišlo do nesreče. Gre namreč za to, da se kar 419 učencev njihove šole, kar je več kot 70 odst., v šolo vozi. Avtobusi jih pripeljejo do šole, kjer ni obračališča. Avtobusi navadno stojijo kar na cesti ali na šolskem dvorišču, kjer tudi vzvratno obračajo. Vsi, ki problem poznajo, se zavedajo, da bi ga morali rešiti prej, preden pride do najhujšega, a kaj, ko ni denarja.

Kako neprimerne so sedaj pred šolo razmere za avtobusni promet, pove že to, da mora, če se srečata dva avtobusa, eden voziti po pločniku. Toda zgodi se, da je hkrati pred šolo kar pet avtobusov. Sicer pa od 6,30 do 7,45 pripelje otroke trinajst avtobusov, od 12,20 do 13,30 pa jih odpelje enajst. S temi avtobusi se ne pripeljejo le osnovnošolci, ampak tudi mali šolarji, srednješolci in celo mnogi krajani. Promet na preozki ulici postaja vse večji tudi zaradi bližnjega naselja Grajske njive, da gneče ob prireditvah, bodisi na bližnjem stadionu ali v športni dvorani, niti ne ome-njamo.

Prav zaradi povečanega in neustrezno urejenega prometa tudi starši v svetu šole in svetu staršev ne prestando sprašujejo, kaj je šola storila, da bi pereči problem končno rešili. Čeprav ob prihodu, predvsem pa ob

NEVARNA GNEČA - Gneča ob privajanju in odvažanju otrok izpred osnovne šole v Loki je zelo nevarna. Toliko bolj, ker avtobusi nimajo primerne obrabališča, ampak si pomagajo kar z vzvratno vožnjo na šolsko dvorišče. V šoli in še marsikje v občini se zavedajo, da je prometna ureditev nujna, žal pa zanj primanjkuje denarja. (Foto: M.B.-J.)

odhodu otrok, pred šolo varujejo učence tudi po tri učiteljice, je nekajkrat skoraj prišlo do nesreče. Predvsem nevarno in neprimerno je vzvratno obračanje pred šolo. Po besedah ravnateljice loške šole Nade Pucelj so na težavo opozorili že vse, od izvršnega sveta, policije, občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu do Integrala, ki prevaža otroke. Obrnila se je celo na republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, od koder pa ni bilo odgovora.

Sicer pa se vsi strinjajo in prik-mavajo loškim šolnikom in staršem, le denarja za gradnjo primerne avtobusne obrabališča ni. V osnovni šoli imajo pripravljeno vso projektno dokumentacijo razen gradbenega dovoljenja, ki ga ni bilo moč izdati prav zato, ker ni zagotovljen denar.

Gradnja bi namreč brez stroškov prestavitve vodov in spremembe namembnosti zemljišča stala okrog pet milijonov dolarjev. Vendar po besedah Pucelje na občini dajejo upanje, da bo gradnja stekla vsaj prihodnjo pomlad.

M. BEZEK-JAKŠE

ZA PORODNIŠNICO OB SNOVANJU PRORACUNA

ČRNOMELJ - Tukajšnji izvršni svet je pretekli teden obravnaval pobudo skupščine občine Novo mesto, da bi tudi Črnomaljši vlagali v gradnjo nove novomeške porodnišnice in ORL. Delež črnomaljske občine pri gradnji naj bi bil 12,9 odst., vendar je doslej poravnala le manjši del. Črnomaljska vlada je sklenila, da bo ob snovanju osnutka občinskega proračuna za leto 1994 proučila, kolikšen bi lahko bil delež njihove občine. Poudarila je še, da obveznosti pri gradnji ne morejo zanikati.

PREDAVANJE O PREHRANI

ČRNOMELJ - Danes bo ob 17. uri v prostorih Društva upokojencev v Črnomlju predavanje o zdravi prehrani. Vabljeni!

Mirenčani za svojo občino le pogojno?

Z okrogle mize SKD

MIRNA - Mirenčani hočejo svojo občino, če bi jih hoteli priključiti kam drugam, ako pa ostane pri sedanjem stanju, tudi ne bi imeli kaj preveč zoper to, da ostanejo "pod" Trebnjem. Mirenčane brez njihove vrednosti pehajo enkrat v naročje Sentruperta, drugič pa spet Mokronoga.

Približno tako iztočnico je postavil za nedeljsko okroglo mizo "Mirna občina - da ali ne" predsednik krajevalne organizacije SKD Vladimir Kiderič. In ker se nobena juha ne poje tako vroča, kot se skuha, so skušali ne ravno preštevilni zbrani Mirenčani v dvorani TVD Partizan dodatno kakšno svojo misel, najpogostejše pa vprašanje bodisi državnemu sekretarju v ministrstvu za notranje zadeve Andreju Šteru ali predsedniku sveta KS Mirna Jožetu Tomažinu. Taj odgovorjal svojim krajanom dokaj izčrpnost o komunalnih zagatah, zlasti o dosežkih pri vodooskrbi in cestah.

Ni pa zanesljivo, če je Tomažin potolažil Franceta Kržana iz Zagorice, kjer nimajo ne asfalta ne vodovoda. Vas se vse bolj prazni, prebivalstvo se stara, doma je vse manj delazmožnih. Kržana je zanimalo, zakaj je Mirna izpadla iz programa FAO. Po Tomažinovih besedah je znašal zadnji predračun za asfalt na odseku Ševnica - Kriz (Zagorica) več kot 6 milijonov dolarjev. Za rešitev vodooskrbe za vasi Škrjanče, Ševnica, Gorenja vas, Zagorica itd. pa znaša predračun okrog 60 milijonov, če bi se navezali na čateški vodovod, 37 milijonov pa bi stala povezava z vodovodom Temenica le do Gorenje vasi.

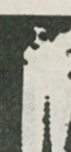
P. P.

● Kdor je nekaj začel, je že napol končal. (Horac)

● Zaradi pošasti nacionalizma trpi vsaka država, ki večerajšnje fosile spreminja v današnje malike. (Weiszacker)

OMIZJE - Državni sekretar Andrej Šter (z mikrofonom) in predsednik sveta KS Jože Tomažin (desno od Štera) sta bila na okrogli mizi o lokalni samoupravi na Mirni deležna največ vprašanj obiskovalcev iz dvorane. Šter je dejal, da še ni nič zamujenega, ker so se, kot kaže praksa na zahodu, tudi tam kakšno desetletje prepirali o novih občinah. Tudi zato so se na zboru dogovorili, da bi se Mirenčani, ne glede na strankarsko pripadnost, spet dobili na podobnem, a bolj obiskanem zboru. (Foto: P. P.)

Delavci Rika prijavili terjatve

Delavce Rika iz Ribnice kot večinskega lastnika zastopa pred sodiščem območna organizacija Svobodnih sindikatov Slovenije - Upajo, da bodo dobili več

RIBNICA - Okoli 1.300 od skupno 1.469 delavcev Rika-Holdinga je prijavilo v štirih dneh terjatve do svojega podjetja, ki je v stečajnem postopku oz. likvidaciji, pri območni organizaciji Svobodnih sindikatov Slovenije v Ribnici, je povedal Dušan Bajde, ki vodi ribniško organizacijo ZSSS, in dodal, da je bilo to delo opravljeno ob pomoči 4 do 5 delavk, ki so delale od jutra pa do poznih večernih ur. Le tako je bilo delo lahko opravljeno do roka.

Redki posamezniki prihajajo prijavljati zahtevke še po predpisanih roku 25. novembra. Tudi zanje bo sindikat skušal uveljavljati dogovorjene pravice. Zahtevki delavcev se nanašajo predvsem na neizplačane čiste osebne dohodke, odpravnine, regres za letni dopust in na ostale osebne prejemke. Delavci so doslej prijavili povprečno vsak za okoli 14.000 DEM zahtevkov do Rika-Holdinga. Sindikat pa bo zbiral še zahtevke do ostalih družb Rika, ko bo zanje v Uradnem listu objavljena likvidacija. Rok za prijavo je 30 dni po objavi.

Na vprašanje, če je kaj upanja, da bodo delavci zahtevani denar dobili, koliko od zahtevanega bodo dobili in kdaj bo to, je Dušan Bajde odgovoril:

TREKING PO JUŽNI AMERIKI IN ANDIH

SEVNICA - Planinsko društvo Sevnica - Krško prireditelj sodelovanja s sevniško zvezo kulturnih organizacij, v soboto, 11. decembra, ob 17. uri v dvorani gasilskega doma v Sevnici ogled diapozitivov s trekinga po Južni Ameriki in Andih. Na zanimivo popotovanje bo obiskovalce ob diapozitivih in glasbi brezplačno popeljala načelnica vodnikov pri Planinski zvezi Slovenije, Marinka Koželj iz Ljubljane.

SEVNŠKO MIKLAVŽEVANJE

SEVNICA - Miklavžev sejem so predstavili z Glavnega trga pred Slo-mškov dom nasproti občine. To je bila dobra poteza organizatorjev, ko je pretekli četrtek na začetku sejma povabili v goste ansambel Lojzeta Slaka in fante s Praprotna. V petek je gledališka skupina iz Ljubljane v Slo-mškovem domu nasmejala številno občinstvo z veseloligro Pri belem konjičku, v soboto pa je obiskovalce Miklavževega večera pri Slo-mškovem domu obiskal Miklavž v spremstvu angelčkov, Krišpina, Geralda, Skratulina, Kosmatina in drugih parkljev in mladih iz Sevnice. Miklavž je obdaroval vse otroke. Na Miklavžovo nedeljo je bil farno žegnanje. Dopol-dne je bila slovesna sveta maša mariborskega pomožnega škofa dr. Jožeta Smeja, v nedeljo popoldne je Miklavž s spremstvom obiskal sevnški dom upokoencev, v ponedeljek popoldne pa še oskrbovance doma na Impoljci.

Otroci kot žrtve nasilja

Koristne pobude z otroškega parlamenta v Sevnici

SEVNICA - Več pozornosti kaže posvetiti vzgoji staršev, da bodo znali vzgajati z lastnim zgledom. Nujna bo večja pomoč svetovalnih služb pri reševanju pojavov zasvojenosti in nasilja, na šolah pa tudi boljše sodelovanje staršev in učiteljev, da bi poiskali vzroke za nasilje bodisi v šoli, na ulici, v družini ali na televiziji.

Zlasti v njenih sporedih je vse preveč nasilja, zato naj bi otroci čim manj časa preždeli pred prižganimi televizorji, so med drugim menili učenci - poslanci, ko so pretekli teden na 2. občinskem otroškem parlamentu v kulturni dvorani sevnškega gasilskega doma največ pozornosti posvetili obravnavi osrednje teme: Brez nasilja - za prijateljstvo. Med 63 učenci - poslanci je bila tudi Selma Zukanović iz sevnškega begunskega centra, ki je govorila predvsem o prijateljskem sprejemu v novem okolju, kamor so se begunci iz Bosne in Hercegovine umaknili pred nasiljem v njegovi najhujši obliki: nasiljem namreč, ki ga rojeva najbolj nesmiselnost in kruta stvar na svetu - vojna.

Poslance občinskega otroškega parlamenta je pozdravila tudi predsednica sevnške občinske skupščine Breda Mijović. Sekretar občinskega sekretariata za urejan-

je prostora in varstvo okolja Jože Kolar in ravnateljica sevnške Osnovne šole Sava Kladnika Anica

● Za uspešno in nemoteno delo 2. občinskega otroškega referenta so poskrbeli tudi mentorji na osnovnih šolah, zlasti mentorici šolske skupnosti na sevnški šoli Vlasta Guček in Marjeta Teraž. Eden izmed 17 razpravljalcev je predlagal, naj bi na šolah ustanovili nekakšne krožke, kjer naj bi se srečevali žrtve in storilci nasilnih dejanj. Otroški parlamentarci so še predlagali, naj nasilja na ulicah ne bi preprečevali le starši, ampak tudi delavci organov za notranje zadeve. Žal se med nasilnežje pogosto pojavljajo (z izsiljevanjem mlajših učencev in podobnim početjem) prav starejši učenci, ki naj bi jim bili poslej v večjo pomoč in oporo. Skratka, sevnška poslanka Barbara Očko z blanske in Simon Dolensek z boštanjske šole bosta na zasedanju državnega otroškega parlamenta v Ljubljani imela kaj povedati.

Pipan pa sta poročala, kako so bili uresničeni sklepi lanskega otroškega občinskega parlamenta.

P. P.

delavci Rika dobili sorazmerni delež. Prvi narok za Riko-Holding je napovedan že za 14. december, celotni postopek pa bo dolgotrajen, saj lahko traja leto ali dve. Kljub temu vrednost terjatev ne bo razvrednotena, saj je določena v DEM in ne v tolarjih.

J. PRIMC

BORCI SI OD LETA 1994 NE OBETAJO VELIKO

KOČEVJE - Predstavniki krajevnih organizacij ZB NOV so ocenili letošnje delo borčevske organizacije v občini. Pri obravnavi programa za prihodnje leto so omenili, da bi bilo prav, ko bi proslavili 50. obletnico poha XIV. divizije na Stajersko, I. zasedanja slovenskega narodnoosvobodilnega sveta, ki je bilo 19. in 20. februarja 1944 v Črnomlju, in Invalidskega partizanskega pevskega zbora, ki je bil ustanovljen na Planini nad Semičem. Obravnava socialnih vprašanj je pokazala, da se prejemki borcev realno znižujejo. Ni pričakovati, da bi bilo v prihodnje kaj bolje. Odločili so se, da bodo s temi perečimi vprašanji seznanili vodstva političnih strank in tudi državne republiške organe.

V. D.

Po slovenski zemlji do Kužlja

Cesta-kolovoz do Kužlja dokončana v makadamski izvedbi - Do spomladi še urejanje škarp

KUŽELJ - Od minule sobote se lahko pripeljete z avtom od Petrine do slovenskega Kužlja po slovenski zemlji in ni potrebna pot prek Hrvaške. Za to priložnost so krajani Kužlja in okoliških vasi priredili za delavce podjetja Lesdog, ki je to cesto urejalo, zakusko v Kužlju. Poleg delavcev in krajanov so se je udeležili še predstavniki občinske skupščine Kočevje in sredstev informiranja. Navzoče je najprej pozdravil predsednik vaše skupnosti Ivan Pugelj, ki je dejal, da je ta dogodek eden najpomembnejših v zgodovini Kužlja, saj so končno dočakali dan, da se lahko domov pripeljejo z avtom na svoje po svojem. Najprej se je zahvalil delavcem, ki so kljub slabim vremenskim razmeram in drugim nadlogam le dokončali to pomembno delo. Cesta je dolga 4,8 km in je krajša kot ona prek Hrvaške.

Predstavniki občine Kočevje župna dr. Mihael Petrovič, predsednik občinskega izvršnega sveta Alojz Petek in dr. Stanko Nikolič, ki so poleg vodje del inž. Antona Piškurja "glavni krivci", da je cesta zgrajena v makadamski izvedbi, so poudarili, da je treba zdaj nadaljevati z urejanjem te prometnice naprej proti Mirtovičem,

Osilnici in Podplanini, hkrati pa nadaljevati s prizadevanji za zgraditev magistralne ceste iz smeri Kočevske Reke do Osilnice. Kritično so spregovorili tudi o nekaterih sredstvih informiranja, ki ne le da so nasprotovale tej prometnici, ampak so tudi žaljivo poročala o tistih posameznikih,

● **IZVOLITE PISATI RESNICO** - Minulo soboto smo prejeli daljše pismo Martina Černeta iz Kopra, s katerim nas vabi na pripravljani narok na sodišču v Kočevju, ki bo 20. decembra. Iz fotokopije vabila je razvidno, da on, Martin Černe, toži občino Kočevje "zaradi prenehanja vznemirjanja". Pismo zaključuje s pozivom: "Izvolite priti in začetni pisati resnico." Istega dne, minulo soboto, je bilo v Pismih bralcev v Delu objavljeno pismo ministra za kulturo Sergija Pelhana, ki tudi govori o tej cesti in v katerem minister pravi: "Za zaostreno stanje v Kolpski dolini in podpiranje nezakonitih poti nosi svoj del odgovornosti tudi vodstvo in izvršni svet občine Kočevje." Nič pa ni g. minister napisal, kdo nosi glavni del krivde, da slovensko območje ob Kolpi še ni povezano s Slovenijo, in da morajo v matično domovino domačini potovati prek Hrvaške.

ki so se najbolj prizadevali za ureditev te prometnice in sploh za napredek Kolpske doline. Zgrajeni makadamski odsek ceste bo asfaltiran spomladi, ker zdaj teh del ne dopušča vreme.

J. PRIMC

Zberejo več, a še zdaleč premalo

Denarja za posodobitev lokalnih cest v sevnški občini ni, kaj šele za nekategorizirane ceste - Telefoni v Mirenski dolini le po 1.400 nemških mark?

SEVNICA - Čeravno so po sprejeti strategiji gradnje avtocest do leta 2000 Dolenji in Posavci spet odrinjeni, v sevnški občini upajo, da jim bo le uspešno imeti že v prihodnjem letu prednost pri posodobitvi cestnih odsekov regionalne ob Impoljskem grabnu in Loka - Radeče, kjer so že pričeli z deli.

Navkljub bolj mačehovskemu odnosu republike pa je v sevnški občini, kjer je še vedno od skupno 173 km lokalnih cest kar blizu 70 km makadamskih, le uspelo letos posodobiti štiri odseke, in sicer Radna - Laze, Podboršt - Cirk, Poklek - Brunk in Breg - Okroglice, v skupni dolžini okrog 9 kilometrov. V občinskem proračunu sicer že štiri leta stvarno povečujejo obseg sredstev za komunalno infrastrukturo, toda ob vse bolj prazni občinski malhi ne ostaja kaj dosti denarjev za nekategorizirane ceste. V pretežno hribovitih predelih so te ceste zaradi neurejenega odvajanja ob hujših neurjih domala neprevozne.

To velja predvsem za ceste v

šentjanskih hribih, kjer je treba ljudem čestitati, da sploh še hočejo živeti bogu za hrbotom, za nameček pa še pozabljeni od posvetnih oblasti. Sevnški občinarji sicer priznavajo, da bi brez denarja iz republike za demografsko ogrožena območja ostali še bolj kratke sape pri omenjenih posodobitvah, kritizirajo pa nerazumljiv odnos slovenske vlade, saj ta občinam priznava le slabo petino potrebnega denarja za redno vzdrževanje lokalnih cest.

Malo manj črnogledi in nezadovoljni so Sevnčanini lahko kar zadeva razvitost telefonije. Vsaj po številu telefonskih priključkov namreč ne zaostajajo za republiko. Posebno, že

Vesna Ilc

Sindikatu je ostala samo še ozimnica

Nič več zborov, izletov, nageljčkov, priznanj

RIBNICA - "Naša sindikalna organizacija je od nekdaj bogate dejavnosti letos delala bolj malo. Za člane smo nabavili le piščance in jabolka," je povedala Vesna Ilc, sindikalna zaupnica organizacije Zveze svobodnih sindikatov Slovenije v zdravstvenem domu v Ribnici.

V njihovi organizaciji je včlanjena le približno tretjina članov kolektiva, saj so zdravniki in zobozdravniki ustanovili svoj sindikat, nekateri pa se niso včlanili nikamor. Tako ni več sindikalnih občnih zborov, podeljevanja priznanj članom za 10., 20. in 30-letno delo, ni sindikalnih zabav, ne nageljčkov za dan žena, pa tudi sindikalnih izletov ne, čeprav je še danes mnogim v prijetnem spominu izlet v San Marino.

Kljub vsemu pa je tak mir še sreča v nesreči. Zahtev članov sindikata po drugačnem delu še ni. Na srečo namreč pri njih še ni odpuščanja delavcev, noben ni na čakalju in tudi ni drugih neveselosti, ki tarejo zdaj mnoge ribniške kolektive. Vse to pa se lahko kmalu spremeni, meni Vesna Ilc.

J. PRIMC

V disku se zabava ob 22. uri šele začne, ne konča!

Protest in grožnja

RIBNICA - V Ribnici pripravljajo spremembo obratovalnega časa za nekatere lokale. Vzrok je, ker nekateri menijo, da ni prav, če so gosti šele za odrasle zaprta precej prej kot diskoteke, kjer se zabava mladina. Mladinci so nekaj o tem zvedeli in napisali občinski skupščini protest, ki ga je podpisalo 81 mladincev, dodali pa so, da lahko zberejo podpisov še več. V svojem protestu mladi pravijo:

Razširile so se govorice, da je občinski skupščini dan predlog, da bi mladim do 18. leta starosti prepovedali obisk diskotek po 22. uri. Proti temu mladi najodločneje protestiramo. Vzroki za protest pa so taki:

V ribniški občini ni nobenega prostora, kjer bi se mladi lahko zbirali, spoznavali nove prijatelje in uživali v družanju. V Ribnici ni plavalnega bazena (pravzaprav je, a ni odprt), ni mladinskih klubov, ni pokritih igrišč (izjema je športni center, ki pa je vedno zaseden), ni drsališč, zabavišč. Med tednom so mladi preobremenjeni z učenjem in šolskim delom, zato vsaj med vikendom potrebujejo sprostitve in razvedrilo.

Mladi se diskotekam ne nameravajo odpovedati in dodajajo, da se ob 22. uri zabava v diskih šele začne, ne pa konča. Če bo v Ribnici obratovalni čas skrajšan, bodo hodili v disko na Turjak, v Ljubljano in drugam. To pa poraja nove neveselosti in težave. Zaradi mladostnosti mnogi nimajo vozniškega izpita, avtobusi ponoči ne vozijo, zato bi bili prisiljeni na avto-stop, kar pa bi bilo za vse, posebno pa za dekleta, velika nevarnost.

Ob zaključku protesta so mladi zapisali:

"Starši in ostali, ki mislite, da boste s tem zakonom rešili določene probleme, premislite dobro te naše razloge! Morda boste spoznali, da s to prepovedjo samo še povečujete nevarnost za nas, predvsem pa poglobljate razkol med starši in otroki."

J. P.

● **Sužnji zakona smo zato, da smo lahko svobodni.**

POMOČ DUŠEVNO PRIZADETIM - Društvo za pomoč duševno prizadetim iz Ribnice je minulo soboto pripravilo obdaritev svojih članov in hkrati tudi občni zbor. Predstavitve so delo društva, v katero je vključenih 55 članov. Letos so medse sprejeli dve deklici. Po besedah Majde Vrh, tajnice društva, so letos uresničili vse načrte. Ena izmed pomembnih dejavnosti društva je druženje in spoznavanje ter skupno premagovanje težav, s katerimi se srečujejo pri delu. Velike potrebe imajo po odpiranju oddelkov za delovno usposabljanje varovancev. V posebnih delavnicah imajo zdaj vključenih 14 varovancev, od tega pet iz Kočevja. Na sliki: dedek Mraz ved varovanci društva za pomoč duševno prizadetim. (Foto: M. Glavonjič)

Drobne iz Kočevja

DRVA PRODAJAJO - Te dni je neko zasebno podjetje, d.o.o., razobesilo po stanovanjskih blokih ponudbo za razne gozdarske usluge in tudi prodajo lesa ter drv. Gre gotovo za zgledno zasebno ponudbo po zahodnem vzorcu, zanimivo pa je, da so oglas razobesili tudi v blokih, ki imajo centralno ogrevanje in tudi takih, ki celo dimnikov nimajo. Zdaj se naj še kakšen d.o.o., lastnik peskokopa, spomni, da bi začel v Saharo izvažati pesek.

KAKO PREŽIVIMO BOLNIKI? - Oni dan so tuji gostje obiskali kočevskega župana, ki je tudi direktor zdravstvenega doma. Vprašali so ga, če ima Kočevje tudi bolnišnico, saj bi jo po vseh merilih moralo imeti, ker je kar 60 km oddaljeno od Ljubljane, kjer je bolnišnica. Odgovor je bil, da bolnišnice v Kočevju ni. Sledilo je novo vprašanje: "Potem pa imate gotovo helikopter, da prevzimate bolnike?" Odgovor je bil spet, da tudi helikopterja ni. Naslednje vprašanje je bilo: "Kako vaši bolniki sploh preživijo?" Odgovor je jasen: zaradi naravne selekcije preživijo le najodpornější.

BOG GA JE DAL, BOG GA BO VZEL - To velja za sneg. Ljudje po mestu se le s težavo prebijajo sem in tja, čeprav so z mostov in nekaterih najožjih prehodov končno le odstranili sneg. Včasih so sneg tudi odvažali in ga metali kar v Rinžo, zaradi česar je nekoč prišlo do večjega pogina rib (ker je bil sneg slan).

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- **Zakaj sta se na Kočevskem konjereja in jahanje tako razmahnila?**
- **Ker smo tega najbolj večji, saj nas razni režimi že dolgo jahajo.**

Ribniški zobotrebc

VESELJE NA SNEGU - Kaže, da imajo Ribničanje s snegom še posebno veselje, saj ga kar nočejo skidati s pločnikov in drugih prehodov. Tako že od policijske postaje proti središču Ribnice še od minulega tedna (in morda še danes) ne moreš po pločniku ne na tej in ne na oni strani ceste, ampak le po cesti, kot da si avtomobil in ne človek.

VLEČNICA DELA - V Izverju oz. Izberju pri Sodražici je zapadlo tudi dovolj snega in dela vlečnica vsak dan od 9.30 pa do mraka.

POŠTENI NAJIDITELJ - Zvedeli smo tudi, da je neznan poštenjak našel pri vходу v dvorano športnega centra v Ribnici denarnico s 47.000 tolarji in jo oddal na policijski postaji.

UMRLJ V BOLNIŠNICI - Poročali smo, da so v Sodražici našli ležati v snegu vinjenega J. K. iz Zamosta in ga zaradi podhladitve itd. odpeljali v Ljubljansko bolnišnico. Nesrečnik je tam po nekaj dneh umrl in so ga že pokopali.

Sevnški paberki

POMLAD - Poslušalci sevnškega radia, ki poslušajo njegov spored od začetne avize, so bili 1. decembra presenečeni nad nenavadnim napovednikom. Ko so pričakovali, da bodo morebiti zvedeli, kaj se je tako zgodovinskega zgodilo tega dne pred mnogimi leti, so zvedeli, da je prihod sevnškega posebnega Mihaela S. iz ljubljanskega zapora prvi znanilec pomladi. Miha s takšnim tolmačenjem njegovega prihoda ni najbolj navdušen, saj se je pridušil že ob odhodu, da bo moral zaradi razbite šipe mesec dni prežgdati v "čuzo", zima je pa še tako dolga... Miha je (zaenkrat še) lepo oblečen in očeden gostom bifeja Na vogalu med malico razlagal, kako mu je na Povšetovo 5 pisala celo sama mati županja, kolegica Branka s sevnškega radia pa mu je poslala tudi zavojček cigaret Macho. Miha obljublja kolegici in piscu tehle vrstice izčrpen intervju o ponovnem snidenju z družino na Povšetovi.

GRAD - Tajnik sevnške zveze kulturnih organizacij Albert Felician v spremembi pisma o planu adaptacijskih del na sevnškem gradu za leto 1994 predsedniku sevnške vlade Marjanu Kurniku malce podkupil, rekoč: "Zdi se nam edino smotno, da obravnavate celotno gradivo, saj imamo občutek, da ste premalo seznanjeni s celotno problematiko in že opravljeno dejavnostjo." Sevnške politike, ki so sanjali o sevnškem gradu kot o ekskluzivnem, razkošnem turistično-gostinskem objektu z igralnico itd., Felician okraša še na koncu omenjenega plana, ko meni, da grad potrebuje predvsem prijeten lokal z dobro ponudbo za povprečnega obiskovalca.

BONTON - Na predstavitvi Modernega poslovnega bontona v sevnški knjižnici ni bilo nobenega podjetnika. Menda že vse vedo.

GABER - Delo izvršnega sveta v Krškem je ničev (Za razvedrilo: Poišči v zadnjih dveh besedah znan priimek). Kaj drugega si lahko misli opazovalec tega dela, ko sliši presenetljivo izjavo sekretarja sekretariata za razvoj, urejanje prostora, varstvo okolja in upravne zadeve Franca Jeniča! Kdo ve, iz kakih razlogov je na seji sam zase ugotovil, da on kot sekretar ni prava oseba in ni usposobljen za komuniciranje z ministrstvom. Zatorej so za tako delo pooblastili predsednika izvršnega sveta Hermana Kuneja. Ta bo komuniciral z ministrom dr. Gabrom z levo roko. Če smo natančni, nekaj časa z desno, kajti levo ima vso povito in omavčeno. Menda mu je spodrsnilo, ko je preveč na blizu komuniciral z nekim drugim gabrom.

POČITEK - Povabila na posvet posavskih podjetnikov se je najbolj razveselil ravno prej omenjeni. Ugotovil je namreč, da je posvet podjetnikov najbolj miren kotiček na svetu. Ni brežiških in sevnških občanarjev, ni delavcev občinske uprave, ni žene. In je zadržal za urico ali dve.

POČASI - Na regionalni cesti med Kostanjevico in Brežicami so pred časom vendar odprli tudi odsek med Sajevcami in Križajem. Cesta in most sta dokončana, očitno pa bankine še niso utrjene, zato so vestni delavci Cestnega podjetja postavili oznake za omejitev hitrosti. Tako zdaj vsak voznik ve, da sme po novo asfaltirani cesti peljati največ s hitrostjo 40 km na uro.

ŽELEZNI - Maks Tajnikar je res doktor ekonomije in tudi minister v sedanjih vladi, vendar je podjetnik Emil Vehovar vseeno čutil potrebo, da ga večkrat opomni, da je tema pogovorov razvoj malega gospodarstva. Minister, ki ga nekateri že imenujejo železni Maks, je čisto na koncu le moral povedati še nekaj o sanaciji v železarstvu. To običajno zelo rad počne, saj se zadnje čase veliko ukvarja z železarnami. Blagor njemu. Če sedanji vladi ne uspe, bo lahko kandidiral najmanj za direktorja slovenskih železarn.

Novo v Brežicah

AMBICIOZNO - V Posavju je po zadnjih podatkih že čez 800 zasebnih podjetij. Nekatera med njimi so registrirana za celo paleto dejavnosti, zato pri Uradnem listu že razmišljajo, da bodo morali povečati format časopisa, da bi na eno stran spravili seznam dejavnosti tako ambicioznih podjetij. Podjetnikov, ki so za vsak primer registrirali vse možne dejavnosti, ni težko razumeti. Nekateri pa je ideja o podjetnosti zanesla zelo daleč. Tako je eden od podjetnikov prijavil za svojo dejavnost tudi črpanje nafte. Kdo ve, morda bodo na Krškem polju že kmalu začeli vrtati?

SKROMNO - Nekoliko bolj skromni so nekateri v zasebnstvu novopečeni podjetniki, sicer pa uveljavljeni direktorji firm. O tako eksotičnih dejavnostih niti ne razmišljajo, ampak raje po tihem, a vestno in marljivo opravljajo finančne in druge posle. Tudi za "svojo" družbeno firmo. Sicer pa to kmalu ne bo več pomembno, saj ne bo več vse naše, kot smo včasih rekli, temveč bo vse njihovo.

POJASNILO - V Brežicah so nedavno odprli pisarno za energetske svetovanje. Ob poročanju o tem dogodku smo pozabili natančneje pojasniti, zakaj je taka pisarna med prvimi v Sloveniji odprta ravno v prostorih brežiške občine. Kot se je pokazalo, je na ostalih strehah v ulici še žel sneg, samo na občinski se je že zdavnaj stalil. Očitno je, da je občina res potrebna nasvetov o varčevanju z energijo, da je ne bo več izgubljala skozi streho in po nepotrebnem grela vrabcev in golobov. Energetska pisarna bo morda tako potratnost preprečila, ne ve pa se, kateri svetovalec je pravi za tiste občinarje, ki trošijo preveč na drugih področjih. Tovrstnih svetovalnih pisarn država še ne odpira.

BREŽIŠKI IN KRŠKI ČEBELARJI BREZ PAŠNEGA REDA

SEVNICA - Medobčinski veterinarski inšpektor Hinko Maver je letos sodeloval pri saniranju hude čebelje gnilobe na Bizelskem, kjer sta se v bližini pojavila dva prevoznika brez zdravstvenih spričeval. Inšpektor Maver pravi, da je odlok o pašnem redu v Posavju doslej sprejel le v sevnški občini, pogreša pa ga v brežiški in krški občini. Po Mavrovih besedah je do odškodnine pri hudi gnilobi upravičen čebelar, ki ima okuženih vsaj desetino čebeljih družin, ne pa tudi tisti, ki boleznijo ni sam odkril.

IZ NAŠIH OBCIN

SLS s shodi proti ropu stoletja

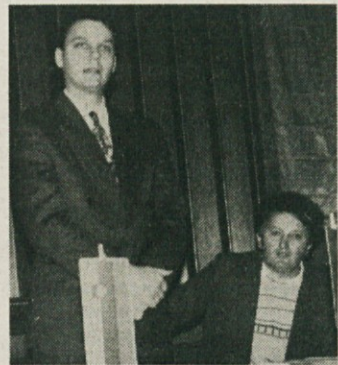
Podružnice SLS iz Brežic, Krškega in Sevnice za enotno regijo - Slovenija naj se odloči in reši status NEK - Vztrajajo na uresničevanju zahtev kmečke stavke

KRŠKO - "Imamo posavski vinorodni rajon, krškopoljsko svinjerejo, posavsko sadje in ob ustreznem očiščenju Save tudi možnost skupnega namakanja. Vse to govori, da bi se morali Posavci, ki so zdaj razdeljeni v štiri občine, organizirati v eno regijsko enoto," je na nedeljskem shodu posavskih podružnic Slovenske ljudske stranke v Krškem dejal Darko Jelčič, predsednik brežiške podružnice. Poudaril je še, da je bilo veliko sporov okrog okrajev predvsem zato, ker se sploh ne ve, kakšna bo vsebina teh lokalnih enot.

Upravna organiziranost je bila ena osrednjih tem, o katerih je tekla beseda na shodu, ki so se ga udeležili tudi predsednik stranke Marjan Podobnik in še vrsta predstavnikov posameznih strankinih zvez. Kot je dejal Branimir Vodopivec iz krške podružnice, se SLS zavzema, da bi se kraji od izliva Savinje v Savo do hrvaške meje povezali v enotno upravno in gospodarsko celoto. S tem namenom so na shod povabili tudi Radečane, vendar odziva tokrat še ni bilo.

Udeleženci shoda so pozvali k čimprejšnji rešitvi statusa Jedrske elektrarne Krško, primerni ceni energije iz te elektrarne in ustreznem dogovoru s Hrvaško. V Posavju so prepričani, da po zaprtju elektrarne od Hrvatov ne bo več nobenega denar-

ja. Marjan Podobnik je objubil, da se bo stranka zavzela, da bi to področje dobilo ustrezno nadomestilo, žare Pregelj iz Zelene zveze pri SLS pa je celo navedel nekaj trditvev o povečanem številu spontanov splavov in o velikem številu otrok z motnjami, k čemur je neki drug razprav-

MARJAN PODOBNIK: "Ni res, da vsi krademo. Tisti, ki to počnejo, bodo za to odgovarjali!"

V SOBOTO NAGRADE NAJBOLJŠIM VINOM

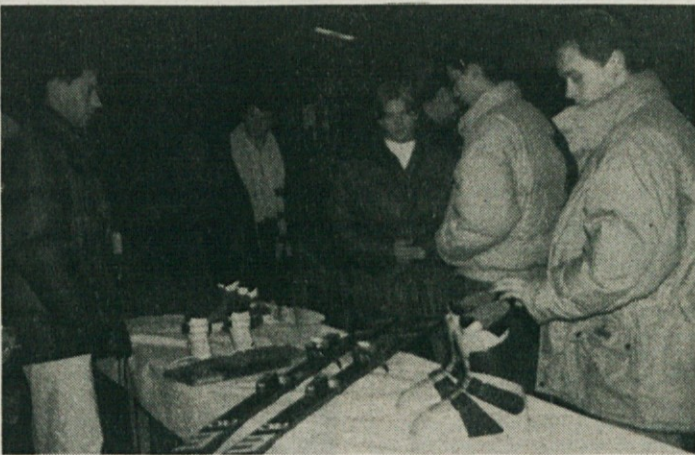
KRŠKO - V okviru tedna mladega vina, ki ga pripravljata Občinska turistična zveza in Kmačka zadruga Krško, bo to soboto ob 16. uri v krškem kulturnem domu predavanje za vinogradnike o negi letošnjega letnika, nakar bodo ob 18. uri podelili nagrade in diplome za vina, ki so na ocenjevanju v tem tednu dosegla najboljšje ocene. Po podelitvi nagrad bo še družabno srečanje vinogradnikov.

KRČANI NA SREČANJE PLESNIH SKUPIN

KRŠKO - Plesalko krškega Društva za plesno dejavnost Vesno Vučanjek je republiška selektorica izbrala za sodelovanje na republiškem srečanju otroških in mladinskih plesnih skupin, ki se bo začelo jutri v Mengšu. Srečanja in strokovnega sestanka koreografov in mentorjev se bosta udeležili še Simona Radkovič in Damjana Jazbec ter strokovni in organizacijski vodja društva Dušan Vodlan.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 21. novembra do 3. decembra so v brežiški porodnišnici rodile: Darja Molan iz Arnovih sel - Gregorja, Irena Mazinjanin iz Boršta - Katjo, Ines Držanič iz Brežic - Edo, Marija Krošelj iz Volovnika - Domna, Tatjana Vučanjek iz Gaberja - Roka, Rada Brajdč iz Gorice - dečka, Mira Škoberne s Senovega - Andraža, Anica Mikolavč iz Krškega - Klemna, Martina Zupančič iz Krškega - Nino, Marija Račič iz Cerkelj ob Krki - Manco, Svetlana Skorupan iz Mihalovca - Viktorja, Metka Fakin s Trebeža - Sabino, Jožica Jerman iz Dramejške - Zdenka, Kristina Berkovič iz Drenovca - Simona, Metka Poljšak iz Krškega - Ivo, Sonja Gimpelj iz Bizelskega - Moniko, Tatjana Kolar iz Senovega - Anjo, Vasja Hraštovšek iz Brežic - dečka. Čestitamo!

LETOS JE VEČ ZANIMANJA - Smučarski klub Krško je letos zaradi vse večjega zanimanja pripravil dvodnevni sejnik smučarske opreme. Tako se je minulo soboto in nedeljo na pultih v osnovni šoli Leskovec zvrstilo lepo število prodajalcev in kupcev rabljene opreme. Poleg tega so prodajali novo opremo, žal se letos sejma ni udeležil Elan. Člani kluba so nudili obiskovalcem tudi informacije o svojem delu, o tečajih, šoli smučanja, tekmovalnih, izletih in včlanjevanju v klub. Med drugim so vabili tudi na domače smučišče na Planini pri Podbočju. (Foto: B. D.-G.)

IZ NAŠIH OBCIN

Zakaj je avtomatika odrekla?

Plaz ni nasul le zemlje, ampak tudi dvom o zanesljivosti avtomatsko vodenega vodohrana

KRŠKO - Glavno mestno ulico, Cesto krških žrtev, je v zadnjih dneh novembra zasul plaz, ki je povzročil zaporo ceste, sicer pa ni bil nevaren. Mnogo bolj škodljivo je vse ostalo dogajanje okrog plazu. Povzročila ga je namreč voda, ki je ponoči nekontrolirano odtekala čez rob bazena v vodohranu na Trški gori. V Krškem so bili ob tem močno presenečeni, saj so se zanašali na dvojno varovanje vodohrana.

Zgodilo se je, kar se rado zgodi, da sta odpovedala oba sistema. Popolnoma je odpovedalo avtomatsko elektronsko varovanje, hkrati pa ni opravilo predvidene vloge tudi mehansko varovanje, saj so se na plovnem ventilu nabrali mehanski delci in preprečili normalno delovanje. Zakaj je prišlo do takih nevarnosti, niso mogli povedati niti strokovnjaki, ki so si ogledali naprave. Ugotovili so, da je ponoči sistem 50-krat zaprl črpalko, vendar je ta delala naprej vse do jutra, ko so jo daljinsko zaprli.

Natančno dogajanje v vodohranu bi moralo biti shranjeno v računalniškem zapisu, vendar so ugotovili, da takega zapisa tudi ni ali pa ga je kdo izbrisal. Tako nimajo od kod razbrati, ali so nepravilnosti povzročile motnje na frekvencah. Kot je povedal inž. Janez Kalan, ki je na občini poverjen za te zadeve, sedanjí repetitor ni namenjen prenosu podatkov, zato lahko pride do občasnih motenj. Če je šlo za tovrstne motnje, bo znano že v nekaj dneh, ko bo začel delovati nov sistem frekvenčnih zvez.

Ob neprijetnem dogodku je prišlo na dan, da ni jasno, kdo upravlja z vodohranom. Na občini pravijo, da komunalno podjetje Kostak, Slavko Pirc iz

Kostaka pa trdi, da njihovo podjetje vodohrana še ni prevzelo v upravljanje, ker naložba sploh še ni dokončana. "Kostak upravlja s tem objektom, vendar ga še ni uradno prevzel, saj prevzem pogojuje še z nekaterimi drugimi investicijami, ki niso v povezavi s to," je razložil Janez Kalan.

Krčani bodo morali temeljito očistiti teren in splanirati razneseno zemljo, poleg tega pa so prisiljeni ugotavljati, kaj vse je še treba narediti, da bo investicija dokončana in kdo ni opravil svoje naloge (projektant Pelko iz Grosuplje, investitor, dobavitelj opreme ali upravljalec). Za začetek so se kar sprijaznili, da ne vedo za krivica, kljub vsemu pa so na posebnem sestanku sprejeli ukrepe za dodatno varovanje vodohrana. Uvedli bodo dodatno varovanje elektrone, ki je zdaj odvisna od radijskih zvez, po novem pa bosta črpalnice in vodohran povezana tudi z žico. V bodoče bodo dodatno varovali tudi merilce pretoka in vse ostale sisteme. Za dodatno varnost bo poleg tega poslej skrbelo še mehansko zapiranje, nekoč v prihodnosti, tudi kanalizacija do Save. To bi morali že zgraditi, vendar do zdaj niso zmogli visoke cene zaradi zahtevnosti projekta (80 metrov višinske razlike).

Zdaj, ko so Krčani ugotovili, da njihovi avtomatsko vodeni vodohrani niso tako zanesljivi, kot so jih nekateri prepričevali, bodo morali za varnost nameniti dodatna sredstva, sploh pa, če jim ne bo uspelo najti krivice. In še en sklep so sprejeli v Krškem: varnost sistema bodo povečali na ta način, da bodo vodohrane polnili podnevi in nič več ponoči, ko ni na delu nobene človeške roke.

B. DUŠIČ-GORNIK

DVA SEMINARJA

KRŠKO - Združenje za gostinstvo in turizem pri Gospodarski zbornici Slovenije organizira prihodnji teden dva seminarja v krškem hotelu Sremit. Prvi bo v torek, 14. decembra, ko bodo na predavanjih predstavili slovenska vina, spregovorili o njihovem trženju v restavracijah in gostilnah ter pripravili še degustacijo. O značilnostih slovenskih vinorodnih rajonov in njihovih vinih bo predaval enolog KZ Metlika Anton Pezdirc. Naslednji dan bodo na posebnem seminarju predstavili živilsko industrijo ter proizvajalce in prodajalce opreme in čistil, da bi dopolnili ponudbo v restavracijah in drugih obratih. O boljšem trženju ob boljši ponudbi bo predaval Anton Strajnar, o prehrani, ki naj zniža možnosti za obolenosti srca in ožilja, pa prof. dr. Josip Turk.

ZA BOLJŠO GOSPODARSKO ZBORNICO - Zasebni podjetniki iz Posavja so se na nedavnem posvetu v Kostanjevici zavzeli za boljše delovanje zbornice. Predsednik sekcije podjetnikov Emil Vehovar (drugi z leve) je pozval podjetnike, naj ne ostajajo v opoziciji, ampak naj se raje pridružijo in pomagajo. Podjetniki so zaželeli novemu direktorju Območne gospodarske zbornice Volku Dvojmoču (prvi z leve) veliko uspeha pri delu. Sicer je na prvem takem posvetu za zasebne podjetnike v Posavju o pogojih za razvoj malega gospodarstva spregovoril minister za gospodarske dejavnosti dr. Maks Tajnikar, o novih prizadevanjih Gospodarske zbornice Slovenije pa njen predsednik mag. Dagmar Sustar. Več o posvetu pišemo na 1. strani. (Foto: B. D.-G.)

Na Hrvate velja še kar računati

V brežiških trgovinah se je za petino povečal promet na račun večjega obiska Hrvatov - Občina oživlja tudi zaradi meje - Podjetništvo, trgovina, turizem

BREŽICE - Brežice so zadnje čase precej znano mesto. Ne samo po oficirjih bivše JLA, okrog katerih se dviguje precej prahu, in ne samo po občinskih aferah, ki vsake toliko časa privrejo na dan in utonejo v pozabo. Občina postaja vse pomembnejše središče malega podjetništva, turizma in trgovine.

Čeprav so odnosi med Slovenijo in Hrvaško na izredno nizki ravni in naša država v naslednjih letih skoraj da ne računa na tesnejše gospodarske in trgovinske sodelovanje s Hrvaško, Brežičani izgub sosednjih tržišč ne morejo preboleti in še vedno računajo na nje. Tako so Hrvate povabili na jesenski sejem občni in podjetništva ter tudi na bližajoči se novoletni sejem.

Brežiško zasebno podjetništvo je po številu, prometu in po dobičkih pred večino slovenskih občin. To je le eden izmed vzrokov, da Brežice dihaajo in živijo drugače kot pred nekaj leti. Položaj ob meji je močno prizadel večja podjetja, od katerih mnoga ne bodo mogla prav kmalu nazaj na izgubljeno tržišče. Velike izgube so imeli tudi kmetje, ki si še vedno veliko obetajo od bližnje milionskega mesta Zagreb, ki je zelo velik potrošnik kmetijskih pridelkov.

Meja je pripeljala v občino že kar nekaj investitorjev, za zdaj je pred-

vsem veliko zanimanja za vlaganje v ta prostor. Če bodo Brežičani zbrali dovolj pameti, sposobnosti in po drugi strani tudi razumevanja države, se jim obeta, da bodo od sosedstva z mejo potegnili več, kot so si kdaj mislili. Prvi znaki se že kažejo v trgovini, ki je v Brežicah kljub razvejenosti doživljala občuten padec prometa. Zadnje čase se je v brežiških trgovinah povečal promet za 20 odstotkov, ponekod pa celo za tretjino. Vse to predvsem na račun hrvaških kupcev, ki v brežiških trgovinah iščejo raznovrstno blago, od prehranbenih izdelkov, tekstila in bele tehnike pohištva. Na slovenski strani točijo tudi bencin, kupujejo gume in akumulatorje, saj se jim nakupi kljub plačilu 30 odstotnih carinskih dajatev na blago splačajo.

Verjetno je nakupovalna mrzlica samo začasnega značaja, kajti pričakovati je, da bo hrvaška vlada slej ko prej z administrativnimi ukrepi vzela to obmejno veselje. Kljub temu

pa je to priložnost za brežiške trgovce, ki jo kaže čimbolj izkoristiti.

Mediji so že poimenovali Brežice za slovensko Lipnico, zdaj so na vrsti še trgovci, ki se morajo izkazati podobno, kot so se njihovi avstrijski kolegi.

B. DUŠIČ-GORNIK

VČERAJ NOVINARJI, JUTRI PRISEGA

CERKLJE OB KRKI

Tukajšnji Učni center je za včeraj na obisk povabil novinarje, da bi jim predstavil dejavnosti vojašnice, pripravo za sprejem nove generacije vojakov, nove prostore in razstavo o znakih v slovenski vojski ter delo območnega štaba TO in oklepno mehanizirane bataljona. V ponedeljek so vojaki iz Cerklje sodelovali na kvodajalski akciji, jutri ob 16. uri pa bodo pripravili svečano prisego vojakov s kulturnim programom ter ogledom razstave "Znaki slovenske vojske" in dveh razstav fotografij.

Zanimiv likovni utrip pokrajin

V Dolenjski galeriji odprli 3. medregionalno likovno razstavo - Razstavljena dela sedmih slovenskih likovnih ustvarjalcev, ki ne živijo v republiških središčih

NOVO MESTO - V treh prostorih Dolenjske galerije so v petek, 3. decembra, zvečer odprli 3. medregionalno likovno razstavo, na kateri so predstavljena dela sedmih likovnih umetnikov iz vseh slovenskih pokrajin razen iz obeh republiških središč, Ljubljane in Maribora. Razstavo so zasnovali v murskosoboški galeriji kot pregled ustvarjalnega likovnega utripa zunaj središč in kot dokaz, da tam živijo in delajo kvalitetni likovni ustvarjalci. Odprta bo do 7. januarja.

Zaradi vremena, poškodb in drugih razlogov se avtorji Jožef Muhovič, Franc Vozel, Jože Tisnikar, Ignac Meden, Andraž Šalamun in Janez Knez z izjemo domačina Branka Suhyja niso mogli udeležiti otvoritve. Nekaj besed je o razstavi iz enakih razlogov namesto njenega komisarja direktorja Galerije Murska Sobota, Franca Obala, povedal ravnatelj Dolenjskega muzeja Bojan Božič, ki je

poudaril, da gre za skupinsko razstavo avtorjev, ki so si generacijsko in po izraznih sredstvih svoje likovne govorice precej različni, njihov skupni imenovalec pa lahko najdemo v sporočilih o človeku kot uničevalcu planeta in življenja. "V slikah je mogoče najti nova iskanja in teoretična razmišljanja ter osebna odzivanja na modernistični postulat sedanjega časa. Avtorji se igrajo z mislijo, da je za preživetje in rešitev le strah tisti, ki rešuje pred katastrofo," je dejal Božič.

ŽELEZNIKOVA RAZSTAVA V DRENIKOVI GOSTILNI

NOVO MESTO - V prostorih gostilne Rozalije Drenik na Cikavi v Novem mestu bodo v petek, 10. decembra, ob 18. uri odprli razstavo oljnih slik Franca Železnika. Slikar bo predstavil svoje abstraktne in figurativne slike, ki bodo tudi napredaj. Drenikovo gostilno je za razstavo izbral, ker so njegove slike pogosto na stenah prostorov te gostilne in ker želi svojo umetnost približati ljudem. Je namreč tudi velik ljubitelj dolenjske pokrajine, ki jo pogosto upodablja.

Za prijetno vzdušje in popestritev večera je poskrbel Dolenjski kvintet trobil, ki je s krajšim koncertom dokazal, da zunaj republiških središč ne uspeva samo kvalitetna likovna, marveč tudi kvalitetna glasbena poudarjalnost.

M. MARKELJ

Knjiga "Zlata zrna"

ČRNOMELJ - Prejšnji četrtek je bila v črnomaljski knjižnici predstavitev knjige Zlata zrna, ki jo je napisal belokranjski rojak Janez Klobučar. Knjiga je izšla v samozaložbi, likovne priloge pa je prispeval avtor sam. Avtorja sta predstavila Danica in Marjan Cedilnik iz Ljubljane. Pri naštevanju njegovih poklicnih in ljubiteljskih dejavnosti sta ga označila za vsestranskega zdravnika, terapevta za zdravljenje alkoholikov, slikarja, kiparja, muzika, etika in esteta, oklikovalca notranje opreme, analitika in filozofa. Na predstavitvi sta Cedilnikova z recitiranjem pesmi iz zbirke Nemir snovi predstavila Janeza Klobučarja tudi kot pesnika.

Knjiga "Zlata zrna" je nastala iz želje, da se ne izgubi mnogo dragocena spoznanja o življenjskih resnicah in je namenjena vsakomur, ki stremi k boljšemu in lepšemu in želi za to tudi sam nekaj storiti.

T. J.

dogodki v sliki in besedi

MALE GRAFIČNE UMETNINE - V razstaviščnem prostoru frančiškanskega samostana v Novem mestu so minulo soboto, 4. decembra, zvečer odprli razstavo Božič in novo leto na grafičnih voščilnicah. Razstavo je pripravil dr. Rajko Pavlovec, ki že vrsto let zbira grafične voščilnice z vsega sveta, izbor najlepših drobnih grafičnih umetnin iz svoje obsežne zbirke je pripeljal v Novo mesto po zaslugi p. Felicijana Pevca, ki kot knjižničar skrbi, da samostansko razstavišče ne sameva. Razstava grafičnih voščilnic je namreč že deseta razstava v teh prostorih in z njo je razstavišče praznovalo skromen, a dovolj pomemben jubilej, saj se z njim samostanska knjižnica potrjuje kot živa točka kulturnega dogajanja v Novem mestu. Na sliki: p. Felicijan Pevca in lastnik zbirke dr. Rajko Pavlovec med pogovorom pri odprtju razstave. (Foto: M. Markelj)

MODERNI POSLOVNI BONTON - Avtor pravil lepega vedenja v poslovnem svetu Jože Šircelj je pretekli četrtek v sevnjski občinski knjižnici ob predstavitvi knjige z zgoraj omenjenim naslovom dejal, da je skušal bolj svetovati v določenem položaju, ne pa predpisovati stroga pravila ali prepovedi. Podjetnikom je svetoval, naj imajo pač svoj prepoznaten stil, ki pa le ne sme preveč štrleti navzven bodisi v obnašanju na poslovnih srečanjih ali pri bahatem obdarovanju. Sevnjska županja Breda Mijović (sedi poleg avtorja Modernega poslovnega bontona) je povedala, da v sevnjski knjižnici, kjer so ob tej priložnosti pripravili literaturo o podjetništvu, nastaja zameetek podjetniške čitalnice. (Foto: Perc)

OBLETNICA RIBNIŠKEGA OKTETA - Pod pokroviteljstvom občinske skupščine je bil v soboto v nabito polni dvorani TVD Partizan koncert ob 15-letnici delovanja Ribniškega okteta. Ta priljubljeni oktet, ki je nastopil v številnih državah Evrope in Amerike, v doslej pa je imel več kot 500 nastopov, je bil ustanovljen leta 1978. Ime je dobil po skladbi Franceta Miheliča Ribniška. Pobudo za njegovo ustanovitev je dal Tone Kozlevčar, znani slovenski pevec, pobudnik in soorganizator Tabora pevskih zborov v Sentvidu pri Stični in številnih drugih kulturnih manifestacij. Tone je že tri leta v zasluženem "glasbenem" pokoju, in kot sam pravi, ne zapoje več niti v družbi. "Želim, da se me poslušalci spominjajo kot pevca posebnega glasu. Zato svojega ugleda ne bom zapravljaj," je dejal veliki prijatelj Ribnice. Repertoar obsega skladbe iz obdobja renesance, baroka, klasične, romantike, pesmi raznih narodov, poseben poudarek pa je na slovenski ljudski in umetni pesmi. Pionirsko delo je opravil prof. Andrej Štrukelj. Od leta 1985 je umetniško delo v rokah Jožeta Koresa. Svoj delež je prispeval tudi znani slovenski harmonikar Vital Ahačič. Oktet sestavljajo: Jože Kores, Miloš Genorio, Stane Mancini, Janez Peček, Marjan Kraševč, Jože Černe, France Lesar in Dragiša Ognjanovič. (Besedilo in slika: M. Glavonjič)

TERPSIHORA V DECEMBRU - Priljubljeno novomeško plesno skupino Terpsihora smo nedavno tega videli na slovenski televiziji v oddaji Pogled in zadeni, ko je prvič nastopila skupaj z glasbeno skupino Michelangelo (na sliki: plesalke med nastopom s pevcem Sašom J. Straškim v kostumih butikla Kobra in Usnja iz Novega mesta), decembra pa se ji obeta še več nastopov. Tako se bo v nedeljo udeležila republiškega srečanja plesnih skupin v Mengšu, kjer bo sodelovala z dvema koreografijama, za Novomeščane pa bo nastopila tudi z najmlajšimi člani v Domu kulture predvidoma 18. in 19. decembra.

Protesti zaradi štipendiranja

Iz črnomaljske občine je bilo zavrnjenih skoraj polovico prosilcev državnih štipendij - Previsok cenzus - Borna zemlja nikakor ne omogoča dostojnega preživljanja

ČRNOMELJ - Na črnomaljski enoti novomeškega Zavoda za zaposlovanje so za letošnje šolsko leto prejeli 707 vlog za dodelitev republiških štipendij. 425 prosilcev je bilo iz preteklega šolskega leta, ostali pa na novo. Toda odobrenih je bilo le 394 vlog, torej dobra polovica. Torej letos prejema štipendije 110 novih in 141 starih prosilcev, od slednjih pa jih bo precej prejemale celo nižjo štipendijo kot v preteklem letu.

S problemi, ki jih imajo s štipendiranjem v občini, je izvršni svet seznanil tudi ministrstvo za delo. V Črnomlju menijo, da je tako veliko število zavrnjenih prosilcev posledica prenizko določenega cenzusa na družinskega člana. Med prosilci je namreč največ takih, ki imajo poleg nizkih osebnih prejemkov še nekaj zemlje. Ta zemlja nikakor ne omogoča dostojnega preživljanja, zaradi visokih faktorjev za katastrski

dohodek pa otroci ne morejo dobiti štipendij. Zato v Črnomlju zahtevajo, naj določijo višji cenzus, pri določanju katastrskega dohodka in faktorja pa naj upoštevajo posamezna območja, ne pa, da ju določijo enotno za vso Slovenijo.

V Črnomlju opozarjajo še na nekaj. V novem pravilniku o štipendiranju je namreč določeno, da morajo prosilci za republiško ali Zoisovo štipendijo, katerih starši so

nosilci samostojne dejavnosti ali obrti, pridobiti mnenje Centra za socialno delo o tem, da ne presegajo materialnega cenzusa. Torej mora center ugotoviti resnično materialno stanje v obrtniških in podjetniških družinah. Zoper to določbo je prišlo veliko protestov tako s strani proslencev kot iz obrtne zbornice, a ministrstvo doslej še ni preklalo pravilnika. Postopki za pridobitev vseh mnenj so dolgotrajni, zato jih center še ni mogel opraviti. Tako v Črnomlju še ne vedo, koliko od 29 otrok obrtnikov, ki so zaprosili za štipendije, jih bo v resnici prejemale štipendije.

M.B.-J.

Država bi gradila, Krško pa spi

Denar za gradnjo nove srednje šole v Krškem naj bi bil na razpolago v letu 1996 - So kakšni posebni razlogi, da občina ne opravi svojega dela naloge?

KRŠKO - Od zadnje resne akcije za gradnjo nove srednje šole v Krškem je poteklo že deset let, bati pa se je, da bo moralo miniti še enkrat toliko, preden bo stavba zares stala. Tako je mogoče sklepati iz neučinkovitega dela izvršnega sveta in nekaterih občinskih sekretariatov.

Že pred letom dni je bila po naročilu Ministrstva za šolstvo in šport izdelana predinvesticijska študija, ki je dala izračun velikosti potrebnega zemljišča in šolskih prostorov ter s tem osnovo za nadaljnje aktivnosti. Savaprojekt je izdelal zasnove za presojo novih lokacij, nakar so v marcu letos naložili sekretariatu za prostor, da pripravi zasnovo za idejni projekt, ki bo podlaga za pogovore z ministrstvom.

Zasnove ni bilo niti potem, ko je bil junija v krški skupščini sprejet program del v javnem sektorju, niti pozneje, ko so se na sestanku s predstavniki ministrstva za šolstvo dogovorili, da bo IS skupščini čimprej ponudil odlok o spremembi planskega dokumenta, ki bo omogočil izgradnjo šole na najprimernejši lokaciji. Mimogrede, ob ogledu lokacij so menili, da je tista nad nakupovalnim centrom v Leskovcu mnogo primernejša od one pri pokopališču.

Na sestanku s predstavniki ministrstva v juliju se je krška občina obvezala, da bo zagotovila komunalno opremljeno zemljišče za gradnjo v vrednosti milijona mark kot svoj delež pri naložbi. Občina naj bi za naložbo pridobila še podporo sveta posavskih občin, izvršni svet pa naj bi imenoval projektno skupino za izgradnjo in ji določil naloge ter roke za njihovo izpolnitev.

Še v novembru se člani izvršnega sveta niso mogli zediniti o sestavi gradbenega odbora, imenovali niso niti projektnega sveta in ne sprejeli predloga v. d. sekretarke za družbene

dejavnosti Vlaste Zupančič, da bi aktivnosti usklajeval vsaj Savaprojekt. Po njenem mnenju sekretariat za prostor ni opravil svoje naloge, čeprav je bil večkrat zadožlen (tudi z imeni) za pripravo dokumentov.

Ministrstvo za šolstvo in šport je izgradnjo nove šole v Krškem že uvrstilo v predlog programa naložb v srednje šolstvo za obdobje 1994-1997. Denar za krško šolo naj bi bil po tem predlogu na razpolago v letu 1996. To še ni tako hitro, vendar pa v sekretariatu za družbene dejavnosti opozarjajo, da je treba pridobiti dokumentacijo čimprej. Rado se namreč zgodi, da se pri tem kje zataknemo, in če dokumentacija ne bo nared, ko bo

denar, bo ta šel pač v kako drugo občino, kjer imajo nekoliko več posluha za svoje šole.

Krško je tako ena redkih občin, ki zaostaja v svojih aktivnostih za izgradnjo za ministrstvom. Prvega decembra so sicer sprejeli program svojih aktivnosti, vendar so še vedno ostali brez pravega koordinatorskega akcije. Morda je naložba v krško šolo ravno zaradi take brezbržnosti (ali so zanjo kakšni posebni razlogi, se še ne ve) načrtovana šele v letu 1996. Škoda bi bilo, če Krščani zdaj ne bi izkoristili prilike, saj je navsezadnje svetovalec za naložbe v slovenskem šolstvu njihov someščan. Res je srednje šolstvo v domeni države, vendar pa bi Krščani z večjo zagretostjo pomagali najbolj svojim otrokom.

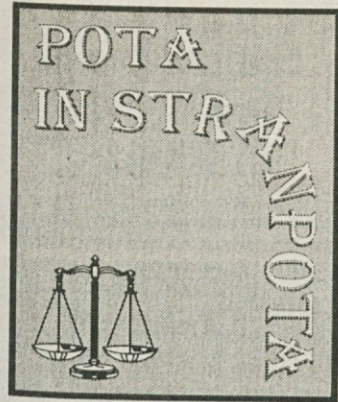
B. DUŠIČ-GORNIK

V BELI KRAJINI O BELOKRANJCIH - V petek zvečer se je belokranjskim rojakom v gostilni Petra Badavina predstavil Jožef Škof (drugi z leve) s knjigo Bela krajina v običajih in zgodbah, ki je pred kratkim izšla v zbirki iz Roda v rod. Zbirka izhaja v založbi Skledar. Izdaja jo založnik Milan Skledar (desno), pesnik in novinar. V pogovoru, ki ga je povezoval Toni Gašperič, je sodeloval tudi komparativist Drago Kuhar (levo). Predstavitev, katero je s prostovoljno udeležbo poživili tudi belokranjski ansambel Tonija Verderberja, je bila uvodna v letošnjem jesenskem ciklu gostilniških kulturnih večerov na Jugorju. Foto: T. Jakše

KULTURNI MIKLAVŽ

JUGORJE - V gostilni Petra Badavina na Jugorju je bilo v soboto zvečer miklavževanje s kulturnim pridirom. Gosta na njem sta bila pesnica Marica Pilko in citrar Jure Marjetič, organizator prireditve Rudi Škof pa je ob tej priliki predvajal videokaseto s posnetkom Miklavževanja, v kateri nastopajo okoliški domačini. Ti so se s svojimi družinami prireditve v Badovinčevi gostilni tudi številno udeležili, tako da bo Miklavžev kulturni večer ostal mnogim v prijetnem spominu. V spominu pa bo ostal tudi slučajni gostji Ani Lambud iz Saltsbrückna v Nemčiji, ki se je na poti s pomočjo za žrtve vojne v Mostarju mimogrede ustavila v gostilni in jo je program tako navdušil, da se je takoj odpravila v trgovino in za navzoče otroke kupila sladka darila.

dežurni poročajo

VLOMIL V OSEBNI AVTO - Od 28. na 29. november je neznan storilec v skupnih garažah na Cesti herojev v Novem mestu vlomil v osebni avto ter iz njega ukradel avtoradio z zvočniki. Lastnika je oškodoval za 20 tisočakov.

PRAV TAKO UKRADEL AVTORADIO - Od 29. na 30. november je neznanec vlomil v avtomobil, ki ga je imel A. B. parkiranega v skupnih garažah na Cesti herojev v Novem mestu, ter mu odmontiral avtoradio, vreden 7 tisočakov. Policisti storila še iščejo.

S STEKLENICO GA JE PO GLAVI - 28-letni D. Š. iz Trebnjega je osumljen kaznivga dejanja lahke telesne poškodbe, ker je 30. novembra zvečer med prepriom udaril s steklenico po glavi I. R., prav tako iz Trebnjega, in ga poškodoval.

UKRADEL KOVČEK Z ORODJI - 30. novembra je neznanec v Ulici talcev v Novem mestu iz osebne avtomobila, ki je bil odklenjen, ukradel kovček z orodjem in lastnika J. J. z Malega Vrha oškodoval za 56 tisočakov.

OB DENAR IN DOKUMENTE - 1. decembra je nepridiprav v Kotu pri Dvoru na parkirnem prostoru pred pokopališčem iz odklenjenega osebnega avtomobila ukradel žensko torbico z denarjem in dokumenti. Lastnica A. K. iz Brestanice je oškodovala za 10 tisočakov.

VLOMIL V AVTOMOBIL - 4. decembra popoldan je neznan storilec na Zupančičevem sprehajališču v Novem mestu vlomil v avtomobil ter z zadnjega sedea ukradel žensko torbico, v kateri je imela J. P. iz Novega mesta denar in dokumente. Neznanec jo je oškodoval za 45.000 tolarjev.

UKRADEL DENARNICO - 30. novembra je neznan storilec pred Interbo bolnico v Novem mestu vlomil v osebni avto ter ukradel denarnico, v kateri je imela D. S. denar in dokumente. Nepridiprav jo je oškodoval za 80.000 tolarjev.

MOTORIST SE JE HUJE POŠKODOVAL

METLIKA - 4. decembra ob 10. uri se je 36-letni Tešo Aleksič iz Kanižarice peljal s stoenco od Metlike proti Črnomlju. Ko je pripeljal po Belokranjski cesti do hiše št. 17, je z desne strani z dvorišča pripeljal na cesto s kolesom z motorjem 19-letni Zeljko Peharda s Sel pri Otovcu, ki je zavil v levo proti Metliki. Aleksič ga je opazil in začel zavirati, zaradi mokre in spolzke ceste, pa je kljub temu zbil motorista, ki ga je vrglo na pokrov motorja, nato pa na cesto, kjer je obležal hudo poškodovan. Zdravi se v novomeški bolnišnici. Materialne škode je za okrog 50.000 tolarjev.

Goljufije nekdanjih pripadnikov JA

Zaposleni v tujini, pri nas pa prejeli denarna nadomestila - Šest nekdanjih oficirjev JA oškodovalo zavod za zaposlovanje za več kot 2,5 milijona tolarjev

KRŠKO - O zlorabah pomoči, ki jo daje slovenska država nekdanjim "nezaposlenim" pripadnikom nekdanje JLA, se je že nekaj časa govorilo ne le v Posavskem koncu, ampak po celi Sloveniji. Krški kriminalisti so jih pred kratkim šest ovadili tožilstvu.

Med osumljenimi je 45-letni D. B. iz Brežic, sicer državljani BiH, ki se je kot bivši pripadnik jugoslovanske armade 2. oktobra 1991 prijavil na Zavodu za zaposlovanje v Sevnici, od koder je mesečno prejel denarno nadomestilo, čeprav je bil v tem času redno zaposlen v tujini. Do 31. julija letos je prejel 936.839 tolarjev bruto, za kolikor je oškodoval zavod. Tudi 35-letni S. I. iz Brežic je osumljen, da se je kot bivši pripadnik jugoslovanske armade 2. oktobra leta 1991 prijavil na Zavodu za zaposlovanje v Sevnici, od koder je prav tako kot njegov predhodnik prejel denarno pomoč, čeprav je bil v tem času redno zaposlen v tujini. Do 31. marca je prejel 443.221 tolarjev bruto. Nepravilnosti so ugotovili tudi pri 33-letnem Š. J. iz Brežic, hrvaškem

državljanu, ki se je kot bivši pripadnik jugoslovanske vojske prijavil na Zavodu za zaposlovanje v Sevnici 8. avgusta 1991 in od tam mesečno prejel denarno nadomestilo, hkrati pa je bil redno zaposlen v tujini. Do lanskega 7. maja je prejel 180.552 tolarjev bruto.

34-letni B. J. iz Brežic, hrvaški državljani in nekdanji pripadnik jugoslovanske vojske, se je na sevnškem Zavodu za zaposlovanje kot brezposelni prijavil 12. avgusta 1991, sicer pa je bil zaposlen na tujem. Do 11. avgusta letos je prejel 231.289 tolarjev bruto. Med osumljene sodi tudi 28-letni P. Z. iz Brežic, hrvaški državljani, ki se je kot bivši pripadnik jugoslovanske vojske prijavil na sevnškem Zavodu za zaposlovanje 3. avgusta 1991. Tačas, ko je prejel denarno nadomestilo, pa

je bil zaposlen v tujini. Do 2. maja letos je prejel 137.191 tolarjev bruto. V tujini je delal in pri nas prejel denarno nadomestilo za brezposelnost tudi 49-letni T. B. iz Brežic, hrvaški državljani, nekdanji pripadnik jugoslovanske vojske. Na sevnškem Zavodu za zaposlovanje se je prijavil 1. oktobra 1991 in do 31. decembra letos prejel 613.927 tolarjev bruto.

J. D.

V DELAVNICI JE ZAGORELO

DOL. KAMENCE - 4. decembra ob pol štirih popoldan je v delavnici, kjer je lastnik F. R. iz Dolenjskih Kamenc opravljala kleparska in ličarska dela, prišlo do požara, ki je uničil električno napeljavno. Zaradi vročine je popokalo steklo, stene pa so zaradi dima potemele. Požar so pogasili novomeški poklicni gasilci. Vzrok požara še ugotavljajo, po nestrokovni oceni je za 70.000 tolarjev škoda.

MOŽAKAR OBLEŽAL V SNegu, POTEM GA JE ZADEL ŠE PLUG

KRŠKO - V zvezi z nepojasnjenimi okoliščinami smrti 67-letnega Jožeta Hribarja iz Sevnice, ki je 13. novembra podlegel poškodbam v celjski bolnišnici, so krški policisti in kriminalisti ugotovili, da je 13. novembra zvečer pokojni padel in obležal v snegu na lokalni cesti Križ - Telče izven naselja Križ. Takrat je mimo pripeljal s traktorjem 39-letni Martin H. iz Sevnice, ki je imel na zadnjem delu traktorja priključeno kovinsko desko za pluenje snega. Ker zaradi močne vinjenosti ni videl Hribarja, ležečega v snegu, ga je s kovinsko desko za pluenje snega zadel in ga stisnil ob steno spluženega snega. Pri tem se je Hribar hudo poškodoval in nato v celjski bolnišnici umrl.

Kruh z iztrebki in ledom

"Presenečenje" za Antona Dularja in Jožeta Muhiča

PODBOČJE - Bilo je tako, da smo včasih jedli le kruh ene pekarne, dendanašnji čas lahko izbiramo med desetinami vrstami kruha, pa tudi pekarni je na pretek. Kupci si večkrat izberejo trgovino tudi zaradi dobrega kruha, zemelj in drugih pekarskih izdelkov.

Anton Dular iz Slivja 7 pri Podbočju se je pridušal, da kruha Pekarne iz Krškega ne bo več kupoval. V četrtek, 2. decembra je v samopostrežbi Market v Kostanjevici kupil kilogram belega kruha. Ko ga je zvečer žena narezala, je ostal presenečen. V kose so bili zaviti črni svaljki, ki so spominjali na mišje iztrebke. Poklical je direktorico Pekarne, ki se je prijazno opravičevala, vendar Antona ni mogla prepričati. Ostal je pri svoji mogla prepričati. Ostal je pri svoji pravkar pečen.

J. PAVLIN

odločitvi, še bolj trden tudi zato, ker je že pred časom v isti trgovini kupil kruh z zapakiranim metuljem. Na koncu nam je povedal še to, da v tem marketu vse prevečkrat prodajo včerajšnji kruh.

NOVO MESTO - S kruhom je imel težave tudi prodajalec trgovine Elektrotehna Jože Muhič. V torek, 30. novembra, si je za maličo zaželel četr kilograma belega kruha. Skočil je v prodajalno KZ Krka pri rotožu. Ko se je vsedel za mizo in razgledal, bi bil kmalu ob zobe. Del štruce je bil znotraj namreč leden. Da je bil kruh včerajšnji ni potrebno posebej zapisati, lahko pa je imel rojstni dan že pred meseci. Cena je bila enaka, kot bi bil pravkar pečen.

Izdali so jo tudi cvetni listi

Silva Gazvoda iz Kočevskih Poljan obtožena vloma v Zalarjevo počitniško hišico - Zalotil jo je sosod - Ukradla vrtnice in grmičevje pred Drobničevo zidanico

NOVO MESTO - Lani poleti je bilo vlomljeno v počitniško hišico oz. njen prizidek Silva Zalarja iz Kočevskih Poljanah, v tam času pa je bilo pokradenega tudi nekaj okrasnega grmičevja in vrtnic okrog zidanice na Malem Riglju, last Marije Drobnič iz Novega mesta. Tega početja je bila obtožena 23-letna Silva Gazvoda iz Kočevskih Poljan, vlomila in kradla naj bi skupaj z mladoletno Tanjo M. Obtoženka se je minuli ponedeljek zagovarjala pred novomeškim temeljnim sodiščem.

Že na začetku obravnave je zanikala, da bi lani skupaj z mladoletno Tanjo storila očitano dejanje. Trdila je, da sta bili tistega dne s Tanjo na kopanju na Primostku, zato ju Gregor Križe ni mogel videti, lahko pa, da je videl koga drugega. Pojasnila je tudi, da je rože in okrasno grmičevje prinesla od doma in ga posadila okrog njihove zidanice. Ker pa je to naredila v vročini, so se skorajda vse rože posušile. Znikala je, da bi rože ukradla pri Drobničevi zidanici.

Lastnik vlomljene počitniške hiše Silvo Zalar iz Ljubljane je sodišču povedal, da je hišico podedoval po mami in očimu in da jo obnavlja. O vladu so ga obvestili policisti, ker pa je bilo v prizidku hišice veliko orodja in raznih stvari še od očima, lastnik ni znal povedati, kaj vse mu je bilo vzeto in kolikšna je vrednost odvzetega blaga. 4. avgusta lani je Jože Robič popisoval elektriko. Ključ od

Zalarjeve hišice so imeli Križetovi in petnajstletni Gregor, ki je šel od klepat, je obtoženka in njeno prijateljico zalotil v Zalarjevi hiški, medtem ko je Jože Robič dejal, da je videl le neko senco, ki je zbežala. Gregor Križe je povedal, da je najprej opazil Tanjo, potem pa je zagledal Silvo Gazvoda, ki je gledala skozi okno. Obe sta pobegnili. Gregor je poklical

● **Tudi po pričevanju priče je obtoženka vse zanikala, vendar jo je glede na materialne dokaze in izjave prič sodišče spoznalo za krivo. Izreklo ji je pogojno kazen 2 mesecev in 15 dni zapora, če v roku enega leta ne bo ponovila kaznivga dejanja. Za takšno kazen se je sodišče odločilo, ker je Silva mati še ne trimesečnega otroka in z njim živi sama ter ne prejema preživnine, pa tudi zato, ker do sedaj še ni bila kaznovana in ker storjeni dejanji nista bili tako težki, saj ji pri vladu v počitniško hišico ni uspelo ničesar odnesti. Sodba še ni pravomočna.**

očeta, oče pa policijo. Zunaj hišice sta pustili zabojček z nakradenimi

Inštruktorji so slab zgled

Akcija - Prejšnji četrtek so policisti odkrili več nepravilnosti pri avtošolah v Posavju

KRŠKO - Prejšnji četrtek, 2. decembra, so prometni policisti Republiške postaje prometne policije MNZ in krške prometne policije na območju Posavja izvajali poostren nadzor. Namen akcije je bil, da se oceni praktično poučevanje "bodočih voznikov", saj so policisti pri rednem delu zasledili, da inštruktorji avtošol ne spoštujejo cestnoprometnih predpisov. Da so bila predvidevanja policistov točna, so pokazali rezultati akcije.

Prvo nepravilnost so odkrili pri avtošoli P & P iz Sevnice, ki bo morala pred sodnika za prekrške, ker kandidatu niso zagotovili, da se usposablja po predpisanem programu. Zoper avtošolo "Dika" iz Krškega pa so poslali poročilo Občinskemu sekretariatu za občno upravo krške občine, ker kljub prepovedi poučujejo kandidate za voznike motornih vozil. Denarna kazen pa je bila izrečena tudi inštruktorju istoimenske avtošole, ker ni bil pripravljen z varnostnim pasom. Dva voznika inštruktorja pa sta bila opozorjena, ker nista imela popolne obvezne opreme v avtomobilu. Akcija je pokazala, da se inštruktorji premalo zavedajo, da se bodo bodoči vozniki v prometu obnašali tako, kot se bodo naučili od njih.

Istčasno so policisti kontrolirali tudi ostale voznike. Zoper 25 so na-

TUJA LOVCA STA NABOJE ZATAJILA

OBREŽJE - 1. decembra sta se dopoldan z osebim avtomobilom znamke Mercedes na Obrežje pripeljala s hrvaške strani dva italijanska lovca, 54-letni P. Vittorio in 53-letni N. Silvano. Ob vstopu sta prijavitela samo lovski puški šibrenici, medtem ko sta naboje zatajila oz. zadržala, da jih nimata. Pri pregledu vozila so policisti našli 869 nabojev šiber kal. 12 mm. Zoper oba so napisali predlog sodniku za prekrške.

NA DAN ZARAČUNAVAL 10-ODST. OBRESTI

KRŠKO - 41-letni K. V. iz Krškega je osumljen oduševstva. Letos januarja je namreč S. M.-ju iz Raven na Koroškem dal za razne usluge 7600 nemških mark. Ker S. M. ni uredil dogovorjenih poslov in mu ni vrnil denarja, je K. V. na dan zaračunal 10-odstotne obresti na glavnico, tako da je bil S. M. 20. maja dolžan že 12.860 mark.

UKRADEL PIŠTOLO IN NABOJE

ČRNOMELJ - J. R. iz Vodruža je osumljen, da je 29. novembra zvečer v Črnomlju vlomil v počitniško prikolico in ukradel pištolo in 125 nabojev. S tem je V. N. iz Litije oškodoval za okoli 35.000 tolarjev.

stvarmi, med katerimi je bil Sadolin, petrolej in drugo, skupaj vredno 10 tisočakov.

V tem času je zmanjkalo tudi nekaj okrasnega drevja in vrtnic, ki jih je imela Marija Drobnič iz Novega mesta posajene okrog svoje zidanice na Malem Riglju in jih je kasneje odkrila okrog obtoženčeve hišice. Marijo je to zelo prizadelo, saj ima rada urejeno okolico, poleg tega je nekaj sadik vzgojila sama, nekaj pa so ji poklonili družinski prijatelji. Cvetni listi vrtnic so padali na tla in sled je vodila do Silvine hišice, kjer so bile vrtnice in grmičevje na sveže posajene, in ker ni bil primeren čas za presajanje, so se skoraj vse posušile.

J. DORNIŽ

ZBIL OTROKA

KRŠKO - 6. decembra ob 17.30 je 37-letni Marjan S. s Senovega peljal osebni avtomobil od magistralske ceste proti Senovemu. Ko je pripeljal v nepregledni desni ovinek, v neposredno bližino stanovanjske hiše na Cesti prvih borcev št. 7, hitrosti vožnje ni prilagodil mokri cesti. V tem trenutku mu je z njegove leve strani s pločnika pritekel sedemletni otrok Z. M. iz Brestanice. Voznik je otroka zbil, pri tem pa se je hujše poškodoval in se zdravi v novomeški bolnišnici.

pisali predlog sodniku za prekrške, 8 voznikom so izrekli denarno kazen, 9 ustna opozorila, 3 so odvzeli prometna dovoljenja, enemu vozniku pa vozniško dovoljenje zaradi vožnje pod vplivom alkohola. Petim voznikom so prepovedali nadaljnjo vožnjo, ker niso imeli tehnično urejenega avtomobila in zaradi drugih kršitev.

DESET VINJENIH VOZNIKOV

KOČEVJE - V petek, 3. decembra, so kočevski policisti izvedli poostren nadzor, da bi preiskusili, če vozniki spoštujejo prometne predpise in če vozijo pod vplivom alkohola. Ugotovili so, da se vozniki bolj malo zmenijo za predpise, saj jih je kar 10 vozilo, pod vplivom alkohola. Vsem so začasno odvzeli vozniška dovoljenja in jih napotili po "nagrado" k sodniku za prekrške.

PO DOLENJSKI DEŽELI

● **Mladost je norost, zato si mladina rada privoščila alkoholne pijače in cigarete, kar gotovo ni prav. Trije mladoletniki s Senovega na Trški gori, pa so šli še daleč: osumljeni so namreč kraje pijače in cigarete iz skladišča lokalne Sonček, ki je last R. J. iz Novega mesta. Policisti so jih dobili, ko so bile steklenice že prazne. Mladoletniki so osumljeni tudi tatvine dveh avtoradijev, ki naj bi jih v začetku oktobra odmontirali iz poškodovanih avtomobilov, parkiranih na AMZ na Otočcu.**

● **Božični in novoletni prazniki se bližajo, to pa je ponavadi tudi čas, ko se zbere vsa družina in se nastavi pred fotoaparatom. Nepridiprav, ki si je s prodajne police v trgovini KZ Samopostrežba - diskont v Bršljinu "sposodil" fotoaparatom, je verjetno preračunal, kako najceneje do družinskih posnetkov.**

● **Letošnja trgatav je že minila, nekateri pa se očitno že pripravljajo na naslednjo, drugače si namreč človek ne more razložiti krajo plastične kadi, ki je pred kratkim izginila izpred zidanice v Bušnji vasi.**

● **Trgovci so v zadnjih tednih prodali veliko sani, saj visoka snežena odeja otroke vabi na zasnežene poljane. Prodajalke MKZ na Dvoru so hotele kupce še posebej opozoriti, da se v njihovi trgovini dobijo tudi sani, zato so jih razstavile pred trgovino. Neznane, ki je prišel mimo, si je razstavo razlagal po svoje in je sani kar se da hitro odpeljal neznanu kam. Trgovino je oškodoval za 7 tisočakov.**

Enajstletnika v zapor za nedoločen čas

Narščajo hujše oblike kaznivih dejanj

Pred kratkim so v Veliki Britaniji sodili enajstletnika Liverpoolskega Roberta Thompsona in Jonu Venablesa, ki ju je porota spoznala za kriva; morala bosta v zapor za nedoločen čas. Fantiča sta februarja letos barbarsko ubila dvestoletnega otroka. Na skrivaj sta ga odpeljala materi iz enega od nakupovalnih središč v Liverpoolu, ga zvrlela do železniške postaje in ga tam z opekami in železnimi palico pobila do smrti, potem pa sta ga pustila ležati na progi, da ga je vlak prerezal na pol.

Detektivi, ki so ju zasliševali pred sojenjem, so zapisali, da sta fantiča ubijala zaradi dolgočasje, medtem ko sta "špricala" šolo. Psihiatri in njuni učitelji so potrdili, da nista duševno in telesno zaostala, da sta povprečno inteligentna, kratka, da se ne razlikujeta od svojih vrstnikov. Po britanskih zakonih smejo zaradi umora obsoditi tudi otroke, mlajše od 14 let, če dokažejo, da se je otrok zavedal, kaj dela. Krut umor je sprožil vrsto vprašanj glede kriminalitete mladoletnikov, predvsem pa se vsi po vrsti sprašujejo, kaj je fantiča privedlo do tako gnusnega dejanja. Eden od odgovorov ponujajo psihiatri, in sicer, da je takšno nasilje lahko posledica doživljene nasilja, zlorab, strahovanja in preveč filmov z nasilnimi vsebinami. Ta vprašanja pa niso aktualna le v Veliki Britaniji, saj je mladoletniška kriminaliteta v porastu tudi v drugih državah. Kako pa je s tem pri nas?

Novomeška Uprava za notranje zadeve je v letošnjih devetih mesecih zabeležila 152 kaznivih dejanj, ki so jih povzročili mladoletniki. Teh primerov je v primerjavi s istim lanskim obdobjem manj, vendar pa naraščajo hujše oblike kaznivih dejanj. Mladoletniki so storili predvsem kazniva dejanja premoženske kriminalitete, storili pa so tudi 10 kaznivih dejanj, lani le 4, zoper življenje in telo. Tako so policisti obravnavali celo en poskus umora, eno hudo telesno poškodbo ter nekaj lažjih poškodb. **Tudi otroci so storili 27 kaznivih dejanj, lani 45.** Po številu je kaznivih dejanj manj, zaskrbljuje pa je to, da so ta dejanja vse hujša. Je skrivalec za to tudi naša kultura in način življenja? Britanci so se že zavzeto lotili raziskovanja korenin otroškega kriminala.

J. DORNIŽ

PRIDRŽALI SO GA DO IZTREZNITVE

KRŠKO - Krški policisti so bili 4. decembra obveščeni, da v Sremski ulici v Krškem razgraja in razbija 26-letni G. Srečko. Policisti so ugotovili, da je Srečko vinjen prišel nekaj pred deveto uro zvečer v bratovo hišo. Takoj ob prihodu je začel bratu Vladu in njegovi družini groziti, da jim bo zažgal njihov kamion ter da bo obračunal z vsakim posebej. Prijel je za posodo, ki je bila na mizi v kuhinji in jo vrgel po tleh. Z roko je razbil steklo na omari v dnevni sobi in poškodoval vrata v kuhinji. Med razbijanjem je bratu grozil, da ga bo ubil, ga lovil po stanovanju, pri tem pa ga je večkrat udaril po obrazu in rami. Tudi po prihodu policistov ni prenehal razgrajati in je še naprej grozil bratu in njegovi družini, da bo vse pobil in razbil hišo. Policisti so ga odpeljali in ga pridržali do iztreznitve ter napisali predlog sodniku za prekrške.

UMRL ZARADI PODHLADITVE

BREŽICE - Brežiški policisti so dobili obvestilo, da je 42-letni Franjo Trbušič iz Zgornje Pohance šel od V. J., ki se nahaja na zelo osamljenem kraju, domov po gozdu navzdol, kjer je po 500 metrih hujše obležal v snegu, (tam so našli tudi rokavice). Od tam je pot nadaljeval čez cesto Zgornja Pohanca - Rucman Vrh ter po kolovozni poti po gozdu navzdol. Po približno 300 metrih hoje je zvil desno v hrib in po okrog 100 m obležal v snegu. Brežiški policisti so ga našli 3. decembra ob 12.45, na kraj je prišla tudi dežurna zdravnica, ki je truplo pregledala in na njem ni našla sledov nasilja. Smrt je nastopila zaradi podhladitve.

Igralci z belo žogico na zadnjih mestih

Novotehna in Melamin končala na zadnjih dveh mestih

NOVO MESTO, KOČEVJE - Namiznoteniški igralci novomeške Novotehne in kočevskega Melamina, ki igrajo v prvi državni namiznoteniški ligi, s dosežki v prvem delu tekmovanja nikakor ne morejo biti zadovoljni. Glede na razmere, v kakršnih delajo, je prav gotovo že uspeh igrati med osmerico najboljših. Vendar bi vseeno lahko pričakovali malce več. V srečanjih sedmega kola sta obe naši ekipi bili gostiteljici. Lahko zapišemo, da sta bili zelo gostoljubni, saj sta po dve točki prepustili gostujočim ekipam. Poraz Novomeščanov v srečanju z mariborskim TAM G.V. je bil pričakan, Kočevci pa so zamudili lepo priložnost, da premagajo vevško Vesno, ki se je zvelkla skozi šivankino uho. S tem so naredili slabo uslugo sami sebi, saj so tekmovali končali brez zmage, medvedjo uslugo pa so pripravili tudi Novomeščanom, ker jim je Vesna ušla še za dve točki.

V tolažbo Novomeščanom naj zapišemo, da so zadnjo tekmo odigrali z mladinci (Miklič, Kralj in Retelj), kar je tudi prav. Mladi dobivajo igralske izkušnje in zmaga mladega Retlja nad Tancerjem tudi ni od muh. Več bodo mlanci Novomeščani prav gotovo pokazali spomlad, ko bodo imeli še nekaj izkušenj več.

Rezultati: Melamin: Vesna 3:4 (Murn : Krnc 2:1, Pogorelec : Pavič 0:2, Špelič : Šemrov 0:2, Murn - Špelič : Šemrov - Pavič 2:1, Murn : Pavič 0:2, Lesar : Šemrov 0:2 in Špelič : Krnc 2:0).

NOVOTEHNA:TAM G.M. 1:6 (Kralj:Tancer 0:2, Miklič:Revisz 0:2, Retelj:Grbič 0:2, Kralj - Retelj:Grbič - Revisz 0:2, Kralj:Revisz 0:2, Miklič:Grbič 0:2 in Retelj:Tancer 2:1).

Končni vrstni red po prvem delu tekmovanja: 1. ARCONT 12, 7. Novotehna 2 in 8. Melamin brez točke.

SEVNIČANI NA ENAJSTEM MESTU

SEVNICA - Končano je tekmovalje v II. slovenski šahovski ligi - zahod, kjer so svoje moči preizkušali tudi šahisti ŠK Milan Majcen iz Sevnice. Šahisti iz Sevnice z enajstim mestom ne bi smeli biti preveč zadovoljni, kajti po svojem znanju sodijo prav gotovo precej višje, vendar so na tem tekmovalju premalo taktitizirali, kar jih je stalo boljše uvrstitev. **Končni vrstni red:** 1. ŠK Lipa Šentjur 9 točk (31), 11. ŠK Milan Majcen, 4 točke (24) itd. **Uspeh ekipe Sevnica:** Povše 3,5 točke (od 5 iger), Kranjec 3 (4), Mesojedec 2,5 (4), Kuzmič 2 (4), Smrdel 1,5 (3), Mojca Grlic 2 (3), Polona Kunšek 0 (2) in Blas ml. 2 (5).

J. BLAS

TELOVADKE NA MALEJEVEM MEMORIALU

LJUBLJANA - Na Malejevem memorialu v spomin slovenskemu telovadcu, ki se je pred drugo svetovno smrtno ponesečil v Luksemburgu, sta na gimnastičnem tekmovalju v Ljubljani med desetimi ekipami nastopili tudi vrsti Partizana Brežice in Novo mesto. Med starejšimi deklicami kategorije B je Brežičanka Cetin osvojila prvo mesto, brežiška ekipa pa je bila v tej kategoriji tretja.

Končno zmaga Krčanov

Košarkarji Interierja so v treh tekmah iztržili samo eno zmago - Katastrofalna igra z Idrijo

POBOČJE - Košarkarji krškega Interierja, ki igrajo v I. SKL - rdeča skupina, so končno le prišli do zmage, saj so ob koncu prejšnjega tedna na vročem terenu v Ljubljani premagali mlado ekipo Smelta Olimpije in se tako uvrstili na 5. mestu prvenstvene lestvice. Predtem so Krčani v 12. kolu gostovali v Sežani, kjer jih je premagal Kraški Zidar z rezultatom 81:77, v 13. kolu pa so nepričakovano izgubili še z Idrijo doma. Takšnega katastrofalnega začetka ljubitelji košarke v Leskovcu še niso videli. Gostje so namreč povedli kar z 21:0, kot da bi Krčani igrali tekmo s kakšno ameriško profesionalno ekipo. Zamujenega v nadaljevanju tudi z

Tri pomembne zmage rokometašev

Največjo zmago so dosegle Kočevke, ki so premagale mariborski Branik - Novomeščanke in Ribničani pa so zmagali z dvema goloma prednosti

KOČEVJE, NOVO MESTO, RIBNICA - Če smo zapisali, da so imeli naši odbojkarji temno soboto, potem lahko trdimo, da so imeli rokometaši sončno. Vse tri ekipe, ki igrajo med najboljšimi, so na domačem terenu iztržile zmago. Najbolj prepričljivo so zmagale rokometašice Kočevja, ki so z razliko sedmih golov (37:30) premagale solidno ekipo mariborskega Branika. Malce težje je šlo pri rokometaših Ribnice, ki so "prekrižali kopja" z Litijčani; rezultat je bil tesen (19:17), kar kaže na trd boj. Z razliko dveh golov so zmagale tudi rokometašice Novega mesta, ki so merile moči s Pirančankami, čeprav bi zaslužile zmago z večjo razliko.

Kočevke so s pol moči pregazile ekipo Branika, ki je bila enakovreden tekmeec samo do rezultata 15:15, potem pa je začela "mleti" domača trojica - Gorbunova, Dragičevićeva in Burjakova, ki je do dobra napolnila mrežo mariborske vratarke. Po zanesljivem vodstvu, ki ni več dovoljevalo presenečenja, so dobile svojih pet minut še rezervne igralkice, ki so jih tudi pošteno odslužile.

Rokometašice Novega mesta so z neposrednimi teknikami za rep lestvice nastopile brez Slavke Turk, kar je trenerju Stojšinu povzročilo precej skrbi. Vendar je bil strah neupravičen. Dekleta so zaigrala bolje kot v prejšnjih srečanjih, mlada Hvalova je dobro nadomestila Turkovo in nova zmaga je

MOJCA DERČAR, rokometašica Novega mesta, je prva strelka v drugi skupini prve republiške rokometne lige in sodi med najbolj obetavne rokometašice v Sloveniji. Skratka, je motor ekipe, ki nikoli ne odpove.

MIRENČANI NA SLOVAŠKEM

MIRNA - Na močnem mednarodnem božičnem mladinskem turnirju v badmintonu, imenovanem "The Slovak Television CUP", so sodelovali tudi igralci z Mirne. Mitja Kirm, Dušan Skerbiš, Uroš Kirm in Katja Kolenc so se uvrstili med dvaintrideset najboljših, kar je velik uspeh, saj je bila konkurenca zelo huda. Posebej velja omeniti nastop Mitje Kirma in Dušana Skerbiša, ki sta precej namučila poznejše zmagovalce tega turnirja.

Semiški športni čudež

Čeprav nimajo primerne dvorane, orodja niti žog, so mladi športniki uspešni

SEMIČ - O težavah, ki jih imajo v semiški osnovni šoli s telovadnico, je bilo prelitega že veliko črnila, izrečenih mnogo besed. Telovadnica, v kateri je šola najemnik, je namreč tako majhna, da so iz nje odstranili celo orodje, ker jih je oviralo pri delu. V njej lahko hkrati telovadi le en razred, to pa so praviloma višji razredi, medtem ko imajo nižji športno vzgogo kar v razredu. Tudi sicer za športno dejavnost primanjkuje denarja, tako da letos sploh niso kupili novih žog.

A kljub slabim možnostim za delo in oddaljenosti večine otrok od šole semiški učenci množično obiskujejo športne krožke na šoli kot so atletski, nogometni, odbojkarji in košarkarji. Mentor prvih treh je Sašo Miroslavič, ki zatrjuje, da rezultati semiških otrok v posameznih panogah ne zaostajajo za

ostala doma. Končni rezultat 23:21 ni prava slika dogodkov na igrišču. Pirančanke niso igrale slabo, vendar bi zmaga gostiteljice morala biti bolj izrazita.

Ribničani so v petdeseti minuti vodili s prednostjo 6 golov (18:12), vendar se gostje iz Litije niso dali, saj so nekaj

USPEŠEN PRODOR - Mojca Derčar, rokometašica Novega mesta, je tako (na sliki), kar sedemkrat izigrala obrambo Pirančank. (Foto: S. Dokl)

Črn dan za vse naše odbojkarje

Nepričakovan poraz odbojkaric iz Kočevja in odbojkarjev Pionirja - Mlade Novomeščanke niso mogle presenetiti odbojkaric Gornjega Grada, okrepljenih s tujkami

NOVO MESTO, KOČEVJE, GOMILJSKO - Malokdaj se zgodi, da bi vse tri naše odbojkarke ekipe, ki nastopajo v prvi državni odbojkarški ligi, istočasno doživele poraz. Žal se je to zgodilo zadnjo športno soboto, ko so odbojkarji novomeškega Pionirja "podpisali kapitulacijo" pred vedno neugodnimi in nepredvidljivimi Kamničani. Enako usodo so doživele tudi odbojkarice kočevske LJK Tilije na domačem igrišču v srečanju z Blejkami. Mlade odbojkarice Novega mesta so gostovale na Gomiljskem, kjer je z njimi ne preveč gladko opravila ekipa Gornjega Grada, ki igra s tujkami.

Odbojkarji Pionirja so spet razočarali. V srečanju s tradicionalno trdim nasprotnikom TAD Europe Kamnikom so slabo igrali, tako da so jih razigrani Kamničani nadigrali v vseh elementih igre. Gostje so igrali kolektivno odbojko, gostitelji pa so se izživljali v solo akcijah, ki so že vnaprej obsojene

minut pred koncem domačini dovolili gostom, da so se jim približali na vsega en gol prednosti (18:17), vendar so svojo zmago le "zabelili" še z enim zadetkom več, tako da je bil končni rezultat 19:17 za Ribničane.

S. D.

JUTRI SKUPŠČINA LOKOSTRELCEV

NOVO MESTO - Lokostrelski klub Novo mesto vabi vse člane kluba in ljubitelje lokostrelstva na letno skupščino kluba, ki bo jutri, 10. decembra, ob 17. uri v prostorih osnovne šole v Vavti vasi.

ŠESTA ZAPOREDNA ZMAGA AKRIPOLA

TREBNJE - Rokometaši trebanjskega Akripola so v 10. krogu druge republiške lige zahod dosegli šesto zaporedno zmago. V športni dvorani trebanjske osnovne šole so pred 400 zvestimi in bučnimi gledalci premagali ekipo Škofljice s 24:21. V prvem polčasu so vseskozi vodili gostje z zadetkom prednosti, vendar so Trebanjci prav ob pisku sirene izenačili na 11:11. V drugem delu pa je Akripolu po zaslugi odlične obrambe Ojsterška, natančnega Savničevega izvajanja sedemmetrovk in "bombarderja" Strajnarija ter fanatičnega navijanja uspelo gostom uiti za pet zadetkov (22:17) in tako odločiti tekmo. Strelci na sobotni tekmi: Savrič 9 (8 iz 7-metrovk), Strajnar 8 (vse iz igre), Kotar 3, Grden 2, R. Erjavec in Longar 1. V zadnjem jesenskem kolu bodo gostovali v Kranju pri ekipi Besnice, ob ugodnem razpletu tudi na ostalih srečanjih pa lahko Akripolovci po prvem delu osvojijo celo tretje mesto, kar je veliko več od pričakanj pred pričetkom prvenstva.

J. Ž.

SMUČARSKI SKOKI V ŠENTJERNEJU

ŠENTJERNEJ - Smučarski klub pripravlja za to nedeljo ob 14. uri tradicionalno odprto prvenstvo v smučarskih skokih na 45-metrski skakalnici v Drči. Tekmovalci se lahko prijavijo dve uri pred pričetkom tekmovanja, vse ostale informacije pa lahko dobite pri Janezu Selaku.

DRŽAVNA ROKOMETNA REPREZENTANCA V ČRNOMLJU

ČRNOMELJ - V počastitev 40-letnice igranja rokometna v Črnomlju pripravlja organizira rokometni klub prijateljsko rokometno tekmo črnomljske članske ekipe, ki igra v 2. državni ligi, s člansko državno rokometno reprezentanco. Tekma bo v sredo, 15. decembra, ob 18. uri v športni dvorani v Črnomlju. V predtekmi se bodo pomerili starejši in mlajši črnomljski rokometni veterani. Rokometni klub vabi na ogled tekem vse ljubitelje tega športa, še posebej pa nekdane rokometašice in rokometaše. Glavna sponzorja prireditve bosta Danfoss Compressors iz Črnomlja in Krka, tovarna zdravil, iz Novega mesta.

SLAVKO DOKL

VLADKO PETKOVIČ-PETKO je po ozdravljeni poškodbi močno okreplil ekipo Pionirja, vendar je tudi to premalo, da bi novomeški odbojkarji zaigrali tako, kot od njih pričakujejo zvesti ljubitelji odbojke.

Preporod novomeške atletike (1.)

50 medalj s posamičnih državnih prvenstev, 21 reprezentančnih nastopov, 3. državni rekordi in 2. mesto na moštvenem državnem prvenstvu so bogata žetev

Kdor se je bal (ali pa upal), da novomeška atletika tri leta potem, ko je dobila odlično atletsko stezo iz polytana, še vedno ne bo zajela svežega zraka, se je po koncu letošnje tekmovalne sezone oddahnil (ali pa vdal v usodo). Zaživela je namreč z novo močjo, ki je samo dokaz, da sta potrpljenje in opiranje na domači športni naraščaj edina prava pot za zdrav razvoj kateregakoli športa.

Začelo se je pozimi. Na državnem dvoranskem prvenstvu, na zimskem prvenstvu, v metih in državnem prvenstvu v krosu so novomeški atleti osvojili 2 zlati, 8 srebrnih in 7 bronastih medalj. V APS sta zmagala Zupančič (110 ov) in Primc (disk), druga sta bila Božič (200 m) in Mateja Udovič (3000 m), tretji pa Božič (100 m).

Državni seniorski prvaki so postali Božič (200 m), Primc (disk) in Udovičeva (3000 m); druga mesta so osvojili Božič (100 m), Podkrižnikova (daljina), Vučkovič (daljina) in Zupančič (110 ov); tretji so bili S. Malnar (kladivo), Počič (3000 m zapreke) in Udovičeva (1500 m).

Na državnem prvenstvu starejših mladincev je Gregor Rus v metu diska, krogli in kladivu osvojil zlato, srebrno in bronasto medaljo, kar se ni posrečilo

nobenemu od njegovih tekmecev. Pri mlajših mladincih so Gujtmán (kladivo), Kren (2000 m) in Darja Tratar (100 m) osvojili srebrne medalje.

Posebej razveseljuje, da so trenerji Matjaž Zupančič, Slavko Malnar in Andrej Jeriček vzgajili pionirsko moštvo, ki je na državnem prvenstvu dočelo posekalo vse slovenske tekmece. Osvojili so šest naslovov državnih prvakov: Grabič v kladivu in disku, Smodič v krogli, Durič v teku na 60 m, Katja Zupan v suvanju krogle in Maša Fink v teku na 60 m. Poleg tega so bili pionirji še šestkrat drugi in dvakrat tretji.

V tekmovalju za slovensko inačico Velike nagrade (Top 12) so prva mesta pobrali Primc (disk), Vučkovič (daljina) in Božič (100 in 200 m). Fajban je bil drugi v teku na 1500 m, Dragan pa tetji v teku na 3000 m z zaprekami.

Športne vesti iz Kočevja in Ribnice

V prvi tekmi osmine rokometnega pokala Slovenije so rokometaši Ribnice doma izgubili srečanje s Preventom iz Slovenjgradca z rezultatom 28:22 (14:11). Ribničani so nastopili s tretjo ekipo (mladinci), zato je bil njihov poraz pričakan. Klubska uprava je menila, da je bolj smotno čuvati moči za prvenstveno srečanje, ki bo v kratkem z isto ekipo v Slovenjgradcu.

Nogometaši kočevskega Avto Buma, ki bodo prezimili na prvem mestu II. republiške nogometne lige, se bodo v zimskem prestopnem roku okrepili. Iščejo novega veznega igralca, ki bo baje prišel v Kočevje iz Ljubljane.

Čeprav rokometašice Kočevja sodijo med najboljše ekipe v Sloveniji, kar kažejo tudi njihovi dosežki, ni vse tako, kot kažejo rezultati. Klubska uprava in rokometašice, ki nimajo pokrovitelja, so v hudih finančnih težavah, tako, da se med drugim rokometašice že dalj časa vozijo na treninge brez povračila prevoznih stroškov. Prav gotovo bi zaslužile pokrovitelja, ki bi jih rešil resnih finančnih težav.

V Kočevsko-Ribniški dolini je snega dovolj, vendar žal smučišča niso tako pripravljena, kot bi lahko bila. Takšna ugotovitev velja zlasti za Dolgo vas, kjer so pred dnevi postavili prenosljivo vlečnico, ki je zelo razveselila smučarsko mladež.

M. GLAVONIČ

Novomeščani trikrat uspešni

Tekmovalna komisija upoštevala pritožbo in odredila novo tekmo z Didakto

NOVO MESTO - Košarkarji Novega mesta 92 so v prejšnjem tednu dobili kar tri pomembne bitke. Najprej so v zaostalem srečanju v novomeški dvorani pod Marofom premagali Zagorje s 79:64, v nedeljo so v 16. kolu ponovno na domačem parketu premagali zadnjeuvrščeno moštvo Črnuč s 104:62. Najboljša strelca na tej tekmi sta bila Bajc s 25 in Červ s 24 točkami. Tekmovalna komisija KZS je upoštevala pritožbo Novomeščanov na odigrano tekmo z Didakto Radovljico (73:76 za Gorenjce) zaradi materialnih kršenj pravil, tako da bosta ekipi tekmo v Radovljici odigrali ponovno. Do konca rednega dela prvenstva sta ostali še dve koli. Novomeščani bodo gostovali v Škofji Loki pri vodilni Odeji, v zadnjem kolu pa bodo doma igrali s Snežnikom Kočevsko Reko. Če ne bo večjih presenečenj, si nadejajo uvrstitev med prvih pet in s tem napredovanje v naslednji, višji krog tekmovanj v drugi ligi.

J. ŽURA

SAŠO ZRNEC NAJBOLJŠI

MIRNA - Badmintonski klub Mirna je pripravil 2. A turnir za republiško jakostno lestvico v badmintonu, kjer je spet pokazal svojo pravo vrednost Sašo Zrnc, ki nastopa za BK TOM Mirna. V finalnem obračunu je Zrnc, bivši republiški prvak, porazil prvaka Ljubljancana Miho Košnika. Pri dekletih je bila najboljša Košnikova klubska kolegica Mateja Slatnar. Rezultati - ženske posamezno: 1. Slatnar (BIT LJ), 2. Jovan in 3. Pohar (obe Olimpija LJ); moški: 1. Zrnc (TOM Mirna), 2. Košnik in 3. Hajnšek (oba BIT LJ) itd. Ženske dvojice: 1. Pohar - Jovan (Olimpija), moške: 1. Pohar- Pelhan (Olimpija); mešane dvojice: 1. Pohar - Pohar (Olimpija).

B. KRNC

Milijoni delavcev v tovarni zdravja

FOTO: M. MARKELJ

Tone Fabjan, izumitelj znanega zdravila endovital, čuti z naravo v Suhi krajini in njeno zdravilno moč usmerja v dobro človeka. Pri tem mu pomagajo čebele. Kozmično energijo, ki se poleti kopiči v naravnih proizvodih, se je naučil skladiščiti za uporabo.

Suha krajina nima dosti industrije. To na lastni koži občutijo njeni prebivalci, ki se morajo zgodaj zjutraj z avtobusi odpraviti na delo v Novo mesto, Ljubljano, Kočevje in druga industrijsko močnejša središča v Sloveniji. Vasi so se po vojni vse bolj praznile, njive je preraščal plevel, pašnike je počasi zavzel gozd in divjad je prodira prav do vasi. In medtem ko so se ljudje v smrdljivih in zastrupljenih tovarnah pehali za vsakdanjim kosčkom kruha, je na suhokranjske livade sijalo toplo sonce, zrak je bil čist in svež in narava je nemoteno šele naprej proizvajala svoje sadove in kopičila svojo zdravilno moč, kar ji je bilo v bolj industrializiranih in onesnaženih krajih onemogočeno. In ko zdaj sonce izgublja svojo moč, ko sta nad pokrajino zavladala hlad in tema, z njo pa nevarnost prehladov, grip in drugih bolezni, se lahko zatečemo po zdravje v naravno lekarno, v kateri je sonce ves topli del leta neutrudno varilo svoja zdravila.

Od mladostnih sanjarij do zdravila

Zdravila torej so, ne ležijo pa razmetana po pokrajini, vsem na očeh. Treba jih je poznati, treba jih je najti, jih znati s poslušom pripraviti, jih spoštovati in znati uživati. In treba je vanje verjeti, pa najsi gre za pripravke iz zdravilnih zelišč ali drugih naravnih sadežev. Vera, zaupanje, je namreč tisto, kar mora človek vsakemu zdravilu dodati sam, kajti s tem okrepi njegovo zdravilno moč in pospeši njegovo delovanje. Trdno pa mora verovati v zdravilo tudi tisti, ki ga izdeluje. Tako na primer kot Tone Fabjan, avtor znamenitih naravnih preparatov iz cvetličnega prahu in medu ter soka rdeče pese, ki ju je izdelal za trg pod imenom Endovital.

Tone je tudi sam zrasel v Suhi krajini. V otroštvu, ki ga je preživel na robu vasi Seč, mu je bil najbližji sosed in prijatelj gozd, kamor je rad zahajal. Narava je bila knjiga, ki si jo je Tone sam učil brati. Hud magnet za mlade oči in možgane pa je bil tudi domači čebelnjak. Ure in ure je preždel ob njem in opazoval drobne delavke, ki so vse lahkotne odletale na cvetno pašo in se z nje vračale, polne medu in obložene s cvetnim prahom. Videl je njihovo obnašanje in medsebojno sporočanje, čutil je energijo, ki je vodila in združevala te drobne živalce k delu za isti cilj, in slutil je, da je za vsem tem višji smoter. Ko je bil starejši, je že pogledal v panj in se naučil čebelariti, nikoli pa ni izgubil spoštljivega odnosa do tega čudeža narave, čeprav je s pridobljenim znanjem pričel razumevati marsikatero skrivnost narave.

Toneta Fabjana je življenje za nekaj časa tudi potegnilo iz Suhe krajine. V Novem mestu je končal učiteljske, nekaj časa učil, nato pa nadaljeval študij elek-

tronike in delal v razvojnem laboratoriju Iskre. Vzdušje v službi je bilo ustvarjalno in iz tega je Tone potegnil marsikaj koristnega. Vse skupaj - mladostno doživljanje narave, šolo, pridobljene delovne navade ter ustvarjalno razmišljanje - pa je povezal v lastno dejavnost, s katero se je na nek način vrnil tja, kjer je začel. Spet se je posvetil čebelarstvu, a zdaj na drugem, višjem nivoju. In uspelo mu je svoje delo združiti z njihovim in ustvariti skupen izdelek. To je med, pomešan s cvetnim prahom, endovital, ki je že priznan kot pomožno zdravilo in se kot tako prodaja v lekarnah. V razvoju pa ima še dva izdelka, ki sta tako kot med s cvetnim prahom zanimiva zaradi kvalitete

in učinkov. "Meni osebno ni za množično proizvodnjo in prodajo, rad pa bi naredil nekaj, kar bi bilo zares koristno, s čimer bi ljudem pomagal in bi to, kar bi jaz ustvaril, lahko nadaljevali drugi," pravi Fabjan o svojem delu. "Moje delovno področje je predvsem študijsko, znanstveno, komerciala in ostalo so samo posledica in življenjska nuja."

Povratak k naravi

Suhe krajine Fabjan pravzaprav nikoli ni zapustil, zato bi njegovo vrnitev k čebelarstvu in iskanju načinov, da bi njihovo delo še drugače koristno približal človeku, težko imenovali povratak domov, ampak bolj povratak k mladostnim razmišljanjem, obogatim z novimi dognanji. "Čebele delajo nekaj, kar bi nam, če bi tudi mi ljudje znali to prevzeti, veliko pomagalo. Zdaj, ko te stvari dokaj poznam, vidim možnost, kako prevesti industrijske procese, pridelave visokokvalitetne hrane ali zdravil v naravo. Stroje bi zamenjali z velikim znanjem ter procese z naravi nenasilnim načinom krmlili tako, da bi dobili rezultate, ki jih želimo. To poskušam delati, čeprav je področje preobsežno, da bi naredil vse. Lahko začnem, nekaj malega naredim in potem prepustim ljudem, ki bi znali narediti še več kot jaz," pravi Tone. "Že v mladosti sem opazil, da v kočevskih gozdovih pa tudi drugod v neokrnjeni naravi obstajajo sile, ki človeku, če jih seveda zna sprejeti, veliko pomagajo. Med sicer prištevamo med hrano, a se lahko s pravilnim doziranjem spremenijo v visokokvalitetno zdravilo. Pogoj je torej pravilna uporaba, o kateri pa ljudje ne vemo veliko. Znanost glavne stvari šele sedaj poskuša dojeti. Drugi proizvod, ki je še kvalitetnejši od medu, je cvetni prah. To je subtilna substanca, ki je že ne moremo prištevati med hrano, saj vsebuje, poenostavljeno rečeno, toliko naravnih energij, da moramo z njo ravnati zelo previdno, saj postane pri napačnem uživanju lahko celo nevarna. Previdni pa moramo biti tako pri nabiranju kot pri uporabi. Tretja substanca je propolis, ki ga čebelarji dolgo sploh nismo dobro poznali, ampak smo mislili, da je balast. A se je izkazalo, da je odličan antibiotik, s katerim pa je treba previdno ravnati. Med najbolj kvalitetne substance, ki je zelo občutljiva pri pridobivanju in zahtevna pri pripravi za uporabo, pa sodi matični mleček. Pri čebelah ne smemo

pozabiti tudi strupa, ki je pomembna substanca za farmacijo, se pa ne uporablja tako, kot bi jo lahko izkoristili, ker je to področje še premalo raziskano. Znano pa je, da čebelji strup spada med najmočnejše strupe, saj je po zgradbi podoben strupom nekaterih kač. Pomemben je tudi vosek kot gradivo za satovje, pri tem pa so pomembne tri stvari: kemijska sestava, ki je zelo zanimiva, fizikalna konstrukcija in notranja energija oblik, o kateri danes še ne vemo veliko, je pa prisotna, podobno, kot jo ugotavljajo v zasnovi egiptovskih piramid."

Ohranjenja energija življenja

Fabjan je odgovore na svoja razmišljanja in potrditev svojih dognanj iskal v strokovni literaturi, v razgovoru z znanstveniki in preprostimi ljudmi ter pri svojem delu uporablja vse, kar se uporablja da, iz klasične znanosti in alternative, pri tem pa se pogloblja celo v dognanja in ravnanja starih civilizacij na vseh kontinentih. Čeprav je bil nekaj časa celo pristaš izključno klasične znanosti, pa je kmalu spoznal, da mora biti vmes še nekaj več. Videl je, da je čebelji panj kemični laboratorij v malem in da znajo čebele napraviti nekatere stvari bolje kot človek. Začel je razmišljati, kako bi te čebelje laboratorije nenasilno uporabil za lastno proizvodnjo, da ne bi škodoval čebelarstvu, temveč bi pri tem uporabil le lastno znanje in poznavanje njihovega načina življenja. Na ta način bi v proizvodnji zdravil, ki temeljijo na osnovi čebeljih produktov, ohranil po njegovo

vem mnenju bistveno sestavino - energijo življenja.

S podobno mislijo se je Tone lotil tudi proizvajanja svojega drugega zdravila, sirupa rdeče pese. Seveda bi tovarna lahko na veliko proizvajala sirup rdeče pese, toda ta ne bi bil zdravilo. V laboratorijih bi analizirala kemične sestavine in jih dodajala. Vendar brez haska. Tonetov sirup se od tovarniškega proizvoda loči po tem, da on skrbno izbere okolje, kje bo pesa zrasla, da njivo strokovno pravilno pripravi in jo pravilno gnoji, pridelek pobere in predela z občutkom ter v laboratorijsko čistih in mirnih prostorih in sirup, ki je sicer neobstoje, stabilizira za ustakleničenje. Le ob takem postopku sok ohrani tiste zdravilne lastnosti, ki so nastale na njivi pod vplivom energij, ki obvladujejo rast pese. Rezultati zdravilnega učinka pesinega sirupa so celo presegli Tonetova pričakovanja. Pomirja živce, deluje protivročinsko, ugodno deluje na srce in je dober za kri, saj vsebuje veliko železa. Še zlasti razveseljuje pa je, da se je dobro izkazal pri nekaterih rakastih obolenjih. Izkazalo pa se je še nekaj, kar Tone ne verjame, da je samo slučaj: izkazalo se je namreč, da ljudje, ki uživajo kombinacijo taheba čaja in endovital v obliki pesnega sirupa in cvetnega medu, izredno lepo okrevajo.

"Enako ravnam pri vseh svojih proizvodih. Cvetni prah obravnavam kot živo materijo, ki je zelo občutljiva na hitro spreminjajoče zunanje vplive - fizične, kemične in duhovne. Le ob pravilnem ravnanju pa ohrani zdravilno sposobnost, ki vpliva na ključne bolezni v telesu, na krvno sestavo in odpornost telesa, stimulira žleze z notranjin izločanjem, vpliva na delovanje notranjih organov in je torej zdravilo z zelo širokim spektrom delovanja. Po večletnem delu sem prišel na pravo metodo, pri kateri je izrednega pomena način mešanja cvetnega prahu v med, ki je njegov naravni stabilizator in nosilec." Spoštljivost in občutek za skladnost, kar pri tem delu z naravo nujno potrebuje, pa povratno vpliva tudi na njega samega, saj je prepričan, da tega dela ne bi mogel opraviiti človek, ki bi imel v sebi zle misli in namene. Samo tri možnosti so; da se lotiš dela z dobroto, da te delo samo preobrazi ali pa pri tem ne boš uspel.

TONE JAKŠE

FOTO: T. JAKŠE

Tone Fabjan, izumitelj endovitala

cerkev sv. nikolaja v dolenjem kronovem

Veselo pisani sv. Nikolaj

Miklavžev večer je za nami in veliko otrok je ponovno razveselil dobri stari svetec, ki je med slovenskim ljudstvom že dolgo najbolj priljubljen zimski svetnik. Vemo, da Miklavž obdaruje otroke za njihovo pridnost, manj znano pa je, da je tudi zaščitnik šolarjev in študentov ter zavetnik mornarjev in brodnikov. Legenda namreč pripoveduje, da je sv. Nikolaj nekoč pomiril vihar na morju, zato se k njemu radi zatekajo vsi, ki jih voda kako ogroža, tudi mlinarji in žagarji. Ne čudi, da na mnogih grških ob tekočih vodah stoji toliko cerkvic, posvečenih sv. Miklavžu. Ena od njih je tudi podružnična cerkev v Dolenjem Kronovem, ki pa je ob vsem tem še nekaj prav posebnega. Tako lepo pisane, živahno poslikane cerkvice zlepa ne bomo našli na Kranjskem: njena baročna fasada kar žari in sije.

A to niso vse njeno bogastvo, nekaj ga skriva tudi v svoji notranjosti. Prihodnje leto, ko bodo končana obnovitvena in restavracijska dela, bo cerkva sv. Nikolaja v Dolenjem Kronovem pravi biserček in v ponos kraju in ljudem, ki so za njeno obnovo veliko naredili in žrtvovali. Lahko bi tudi rekli, da je Miklavž s cerkvico za svoj god dobil lepo darilo, njegovi miklavži pa so bili vaščani, župnik Jože Nemanič iz Bele Cerke in strokovnjaki novomeškega Zavoda za varstvo narave in kulturne dediščine.

Bogata zunanja poslikava

Z obnovitvenimi deli so pričeli lansko jesen, ko so se vaščani odločili, da zvonik in cerkev zaščitijo pred nadaljnjim propadanjem. Streha je bila namreč zelo slaba in nujno potrebna obnove, precej razpokan je

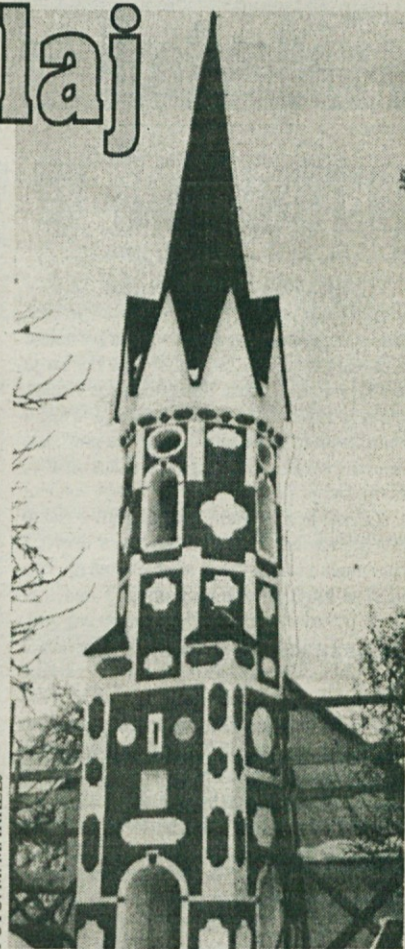
tudi zid ladje in prezbiterija. Strokovnjaki novomeškega ZVNKD so, kot velevala stroka, opravili sondiranje zunanjsčine in notranjsčine in, medtem ko je cerkev dobivala novo streho, se je že tudi pokazalo marsikaj zanimivega. Sonde so odkrile, da ima cerkva zanimivo in pisano zunanjo poslikavo in, kar je razmeroma redko, da je bila enako živahno z geometričnimi vzorci v beli in rdeči barvi poslikana tudi po zunanjsčini ladje in prezbiterija. Robert Peskar, konservator iz ZVNKD, pravi, da je bilo lepo presenečenje, ko so na zvoniku odkrili letnico poslikave - 1739. Letos so že povsem obnovili fasado na zvoniku, pri čemer so geometrične vzorce risali kar strokovnjaki ZVNKD sami, popleskal pa jih je Tomazin. Poslikava ladje in prezbiterija bo prišla na vrsto prihodnje leto; zgodnja zima in mraz sta namreč nekoliko prekrizala račune.

Na obnovljeni fasadi zvonika se zdaj blešči letnica 1739, vendar to ne pomeni, da je cerkva stara le toliko. Njena starost je precej večja. Peskar meni, da je bila zanesljivo pozidana v prvi polovici 16. stoletja, iz časa okrog leta 1520 namreč izvira freske, ki so jih odkrili v notranjsčini na slavoletni steni. V steni srednjeveške ladje so našli tudi fragment rimske kamna, kar daje slutiti, da morda segajo začetki cerkvice tja v romaniko, rimski kamni v zidovih so namreč značilni za romanske gradnje. Kraj Kronovo je prvič omenjen že leta 1211, prvo pisno omenbo cerkvice pa najdemo leta 1526 v popisu kranjskih cerkvenih dragocenosti. Od takrat je srednjeveška zasnova cerkvena ladje ostala enaka, ostali deli cerkve pa so bili deležni

precejšnjih gradbenih posegov in sprememb. Prvotni prezbiterij so podrli okrog leta 1700, vsekakor pa pred 1739. letom. V takratnih prenovitvenih delih so zgradili nov prezbiterij in zvonik. Okrog 1880. leta je bila cerkev ponovno predelana. Pozgledu kapiteljske cerkve v Novem mestu so prenovili vrh zvonika v neogotskem slogu in prizidali zakristijo. Slednja je bila precej ponesrečeno in moteče zidanje. V taki podobi je cerkev dočakala današnje čase, ko se je zaradi različnih poškodb ponovno pokazala potreba po obnovitvenih delih. Na priporočilo strokovnjakov ZVNKD so motečo zakristijo podrli.

Freske so delo Podpeškega mojstra

Lepo presenečenje je cerkev ponudila tudi v svoji notranjsčini. Sonde so razkrile srednjeveške freske. Na desni strani slavoletne stene sta se prikazala dva svetnika, sv. Felician in sv. Sebastijan. Po Peskarjevem mnenju gre za zelo kvalitetne in odlično ohranjene freske, ki jih ne bo treba restavrirati z zahtevnejšimi posegi, strokovnjaki z ZVNKD bodo lahko kar sami odpravili celotno odkrivanje. Freske so delo Podpeškega mojstra, starega znanca dolenjskih cerkva. S tem imenom namreč umetnostni zgodovinarji označujejo slikarja, katerega freske so najprej odkrili v cerkvi v Podpeči pri Gabru, nato pa še v več drugih dolenjskih in zasavskih cerkva. Med drugim so izpod njegovega čopiča freske v šentruperški in mirnski cerkvi. Med dragocenostmi iz cerkvene opreme sta omembe vredna leseni glavni oltar in oljna slika, delo znanega slikarja Franza K. Goldensteina iz prejšnjega stoletja. Tako oltar kot slika bosta kmalu restavrirana.

Zvonik se že baha v živahni baročni poslikavi.

Prihodnje leto bo cerkev sv. Nikolaja v Dolenjem Kronovem v celoti obnovljena in vredna vsaj bežnega obiska. Tako veselo poslikane cerkvice namreč zlepa ne boste našli še kje drugje.

MILAN MARKELJ

Česa o Blanci Kardelj in Marija nista vedela

Blanca, Poklek, Čanj, Dolenje Brezovo, Kladje, Krajna Brda in Selce, te vasi, ki so zaenkrat še krajevna skupnost Blanca, so na prvi pogled manj srečen del Zemlje. Predvsem v nekaterih od naštetih krajev se domačini dolga desetletja doslej niso mogli veseliti življenja, ker ga je bilo vse manj. Ti kraji so demografsko ogroženi, kot temu rečejo vladni uradniki. To je govorica statistike. Se sreča, da je na tem svetu tudi govorica ljudi, ki imajo več vedrine kakor let življenja.

Na take ljudi lahko dandanašnji naletite v Selcah nad Blanco. Živ dokaz je 72-letni domačin Franci Žibert. Ko je zadnjič, bilo je nekaj dni po prvem letošnjem snegu, pri Roštoharjevi oziroma Brečkovi hiši odločil koš zelja, ki ga je prinesel z njive izpod prezgodnjega snega, je dejal: "Kdor hoče koše nositi, mora biti sposoben človek." Kot bi Žibert hotel povedati: "Kako šele mora biti sposoben, kdor hoče vladati! Franci Žibert najbrž ni prepričan, da se prav vsem vladarjem vladanje posreči, saj pravi: "Vsi ljudje vse vedo, na enega pa malo pride."

Sposoben mora biti človek ne samo za koše ali za vladanje, ampak tudi za to, da dela v rudniku, preživi jamo in se kot upokojeni knap še pošali in nasmeje. Vse to je zmozel Ivan Brečko iz Selca, knap s 35-letno kariero, Žibertov letnik in sošolec ter "kamehrad" iz vojnih dni.

Oba živita v Selcah, kraju ob Blansčici. Toda pred davnimi leti, ko sta bila mlajša in ko je bil svet bojišče mnogih vojsk, sta popotovala daleč onkraj Blansčice. Place de la Bourse v Marseillu, kjer je dosti let pred njunim potovanjem umrl kralj Aleksander I., ter mnoge druge francoske in nemške trge sta videla Franci in Ivan. Da se za Selčane svet ne konča na Blansčici, potrди Žibert tudi s tem, ko našteva mnoge zgodovinske podatke, ki jih človek prebere v knjigah, natisnjenih in izdanih v velikih mestih.

Niti država niti partija - sam

Medtem ko je nekaj spominov ljudi s širšega območja Blance torej oblikovala celo marsejska in druga evropska zgodovina, jih je veliko več povzročila zbirka zlatih pravil za srečno življenje izpod peresa Edvarda Kardelja, utemeljitelja jugomarksizma. Kardeljanci, nameščeni širom povojne Slovenije, so s svojim pojmovanjem podeželja verjetno zmanjšali Selce in preostalo območje sedanje krajevske skupnosti Blanca še za nekaj že tako ali tako maloštevilnih prebivalcev. Toda Kardeljevo izročilo je domačinom iz teh krajev tudi nekako koristilo. Zlasti to velja za tisti delež teoretične zapuščine zrelega Kardelja, v katerem je utemeljitelj političnega sistema socialističnega samoupravljanja opozoril ljudstvo, da sreče ne more dati človeku niti država niti partija, ampak si jo lahko človek

ustvari le sam. Te Kardeljeve besede o poti k sreči so na Blanskem postale meso na ta način, da je ljudstvo močnih rok in vedrih glav krepko pljunilo v roke. In kraji so zlasti v zadnjem desetletju napredovali. "Pot hitrejšega razvoja ni bila lahka, temveč vedno in povsod odvisna od odrekovanja, pripravljenosti, sloge krajanov, pa tudi vedno znova pridobljenega razumevanja širše skupnosti za finančne soudeležbe v investicijah." Tako je dejal Jože Roštohar. Kot predsednik sveta KS Blanca je govoril ljudstvu in njihovim vladarjem na nedavni proslavi na Blanci. In tako je dejala Breda Mijovič, predsednica sevniske občinske skupščine, ko je govorila na isti proslavi: "Ves ta razvoj je sledil izjemni volji in pripravljenosti ljudi, da si skupaj s širšo družbeno pomočjo zagotovijo čestne povezave, telefon v vsako drugo gospodinjstvo, oskrbo z zdravim pitno vodo in še marsikaj, kar zagotavlja hitrejši razvoj." Država, sistem in v ozadju tudi vladajoče politične skupine so pomagali, toda največ si je človek s širšega območja Blance pomagal k sreči sam. V domačinih v tem delu sevniske občine, ki so tako vztrajni, je, po vsem sodeč, še dosti tiste neomajne volje, s kakršno so se na tleh današnje sevniske občine pred dvema stoletjema gnali za svojo srečo somišljeniki Andreja Domitroviča. V njihovim času je imel Kardelj še dolgo pot do plenice in njegovo opozorilo o človekovi sreči potemtakem še ni doživelo natisa v Smereh razvoja, toda že somišljenikom Domitroviča je bilo presneto jasno, da sreča ne pride kot darilo vladarjev, ampak si jo mora človek ustvariti sam.

Spise in obloženo mizo ...

Redkokdaj kar koli pride samo od sebe. Smrt Aleksandra I. v Marseillu, ki se je nekako spominja Franci iz Selca, je prišla s kroglo iz orožja 35-letnega Kelemena. Knapu Brečku sta naredili nogo težko senovska jama in pot od Selca do rudnika. Krajevna skupnost Blanca je zgledno napredovala, ker so domačini zagnani in ker jim gre na roko tudi družba. Neizbrisno povezovala dejstva in nečesa pred tem so prisiljeni spoznavati ne samo odrasli, ampak celo otroci, šolarji. Učenci v šoli na Blanci niso v tem pogledu prav nobena izjema. Ob nedavnem

prazniku občine, ko je bila Blanca kraj mnogih prazničnih svečanosti, so odprli razstavo o vinogradništvu. Zanj so dolgo časa zbirali gradivo celo tako, da so daleč naokoli obiskovali vinske hrame in kleti ter se pogovarjali z vinogradniki. Šolarji so tudi pisali spise in slikali na temo moj kraj in njegova prihodnost.

Povezavo dejstva in nečesa pred tem spoznavajo tudi članice aktiva Kmečkih žena na Blanci. Zdaj vodi aktiv Boža Budna, včasih ga je Angela Mirt. Aktiv kmečkih žensk so povsod popularne organizacije, tudi na Blanci. Ob nedavnem prazniku je uspešno postoril vse potrebno za najkakovostnejše hranjenje domačinov in visokih gostov. O mizi, obloženi z dobrotami po receptih članice aktiva, se še zdaj govori v presežnikih.

Da ne naštevamo vseh ustanov, podjetij in društev, ki kaj dajo od sebe.

... rumene pogače pa ne

Ali so spisi in slike o prihodnosti ter močnost mnogih rodov kmečkih kuharic, zajeta v hrustljavem prazničnem testu, že dejansko potrdilo, da imajo ti kraji poleg preteklosti tudi prihodnost? Statistika rojstev in smrti pove o tem veliko, toda vedrina 72-letnikov, zagnanost vodilnih in prebivalcev krajevske skupnosti, živahno snovanje v šoli in aktivno društveno življenje povedo verjetno še več o prihodnosti. In o tem, da se tudi na Blanci in njeni širši okolici v glavnem ne zgodi nič kar samo od sebe.

To zakonitost potrjujejo vsaj še štirje primeri, ki so sicer drugačne vrste. Če bi se kaj zgodilo samo od sebe, potem bi v KS Blanca, na primer na Pokleku, že zdaj imeli odbor, ki bi ocenjeval urejenost kmečkih dvorišč. Prav tako bi imeli kje v Pokleku ali Selcih vsaj eno trgovino. Tudi cesta proti Pokleku bi imela bankine, če bi se le-te pojavile same od sebe, potem ko jih graditelji niso naredili. Vlado Martinkovič s Pokleka je čestne razmere pospremil s komentarjem: "Za asfalt smo imeli denar, za bankine ga nimamo. Za pogreb žrtev tukajšnje ceste ga tudi nimamo."

Da se ne zgodi nič kar samo od sebe, se je lepo pokazalo tudi pred časom v Kališovcu, ki dejansko nekako spada k Blanci, čeprav up-

FOTO: M. LUZAR

Franci Žibert

ravno nikakor. V Kališovcu je država obrnila na glavo Kardelja in njegov izrek se je glasil v tem primeru tako: ne narediš si sam, naredi ti država, sistem ali partija. Šlo je za pripravo tistega odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov. Skladišče, zoper katero so kot Domitrovič vstali domačini, ni nastajalo samo od sebe, ampak ga je premišljeno in naskrivaj pripravljala državna vlada. "Tu pri nas ne bo nikoli odlagališča," je pred nekaj dnevi v priložnostnem pogovoru ponovno zatrdil

naše korenine

Angela ni hotela čez lužo

Žagarjevi iz Podloga pri Dragatušu vedo, kako je onkraj luže. Dve generaciji sta iskali srečo tam preko. Najprej se je tja odpravil Matija. To je bilo že v prejšnjem stoletju. Trdo je delal v ameriških rudnikih in se s prihranki denarjem vrnil domov v Podlog. Tu se je dvakrat oženil. S prvo ženo je imel dva otroka, a mu je kmalu umrla, z drugo jih je imel devet, vsega skupaj torej enajst. A mu ni bilo dano dolgo gledati, kako je to bogastvo odraščalo. S sabo je pripeljal nadoho, ki se je tisti čas tako rada kot slepa potnica prikradla z našimi rudarji povratniki, da bi jim zagretila življenje v domovini in jih počasi umorila. Tako se je zgodilo tudi z Matijem, ko je bil Franc, sin iz drugega zakona, še otrok. Zdaj je Francu že nekaj čez devetdeset in v soboto sta z ženo Angelo pred črnomaljskim matičarjem še tretjič rekla da. Praznivala sta namreč biserno poroko.

Veliko se je zgodilo od takrat, ko je Žagarjev Franci ostal brez očeta. "Spominov je za celo knjigo! Kako naj začnem?" me je vprašala, ko sem ju z Angelo tistega mračnega in zasneženega decembrskega popoldneva obiskal v Podlogu. V hiši je bilo prijetno toplo, kot nalašč za ženje v topli kuhinji. Tudi Francu prija toplota, čeprav pravijo, da se kljub devetdesetimi leti še marsikatero dela na vrtu in na dvorišču. Le malo vreme mora biti in toplo sonce mora sijati. Včasih pa France ni gledal na letne čase ne na vreme. Ker je bilo ust za nahraniti pri hiši dovolj, delazmožnih rok pa bolj malo, se je zelo zgodaj napotil za delom. Pasel je krave in delal doma na kmetiji, ko pa je bil dovolj močan, je pomagal pri gradnji ceste v Stari trg. Že pred prvo svetovno vojno so starejši trije Žagarjevi otroci odšli v Ameriko. Leta 1926 je čez lužo odplul tudi Franc. Srečo je iskal v Kanadi. Sprva je bilo težko dobiti delo in zaslužek je bil pičel. Spletilo se je, da na farmah je bilo dela s pravilom ena in mlačvijo žita dovolj, čeprav je bilo treba za majhen denar delati od zore do mraka. Pozimi je bilo huje. Takrat je bilo edino delo v gozdu za dolar na dan. Zaslužil si nekaj desetakov in jih zapravil, še predno si našel novo delo. No, Franc je šel kmalu po očetovih stopinjah, ki so ga vodile v rudnik. Prišel je pri nalaganju vagončkov in počasi napredoval do minerja. Tudi kup prisluženega denarja je počasi pričel rasti. Tedaj se mu je v Kanadi pridružil še starejši brat.

Po sedmih letih se je Franc vrnil v domačo vas. Čeprav je obredel veliko sveta, si je nevesto našel kar pri sosedu. Z Angelo sta se vzela, a nazaj v Kanado je odšel Franc sam, Angele ni vleklo v svet. Zato pa se je France še bolj zagrizeno lotil dela. Kupil je hišo in sprejemal podnajemnike. Tako je denar hitreje pritekal. A ker se Angela nikakor ni mogla odpraviti na pot, se je domov ponovno vrnil France. Tokrat za stalno. Prevzel je kmetijo in zagospodaril na njej.

FOTO: P. PERC

Jože in Angela Mirt

omenjeni Vlado Martinkovič, sicer tudi predsednik odbora za varstvo okolja pri gasilskem društvu Poklek. Sliši se podobno kot besede predsednika Jožeta Roštoharja na proslavi na Blanci: "Gradnja tega odlagališča na naših tleh ne bo nikoli uresničena." Sam tukajšnji človek si shrambe za zavrženo nuklearno rumeno pogačo torej ne bo zgradil, mogoče pa mu jo bodo dali država, sistem ali trenutno najmočnejša politična partija, moleč mu pod nos "pravično" odškodnino.

Če bi se zgodilo tako, bi to sodilo že v novo zgodbo o dobrih delih, malo čudnih dobrih delih. O dobrem delu, in sicer nič čudnega, govori tudi obljubljena legenda. Pred dnevi sta jo takole povzela Jože in Angela Mirt z Blance: "Enkrat je šla Marija po blanskem polju. Zato po tem polju še zdaj redkokdaj klesti toča. Včasih toča potolče povsod okoli, nas pa se ogne."

PAVEL PERC in MARTIN LUZAR

FOTO: T. JAKŠE

Angela in Franc Žagar

Iz prihrankov je postavil nov hlev in zidnico v Tanči gori, načrte, da bi postavil še skedenj in hišo, pa je preprečila druga svetovna vojna. Z gradnjo je bilo konec. Pričelo se je rušenje. Tudi o tem ve Franc marsikaj povedati, saj ga je vojna vihra spet ločila od žene Angele in domačega ognjišča.

Ko je poleti leta dvainštridesetega na njivi blizu vasi kosil za živino, so ga presenetili Italijani. Na hitro se je moral odpraviti z njimi v Črnomelj. Ni bil sam. Precej domačinov so zbrali in jih po nekaj dneh zapora odpeljali v Ljubljano, od tam pa v italijansko internacijo. Ko so Italijani kapitulirali, so precej taboriščnikov dobili v roke Nemci. Med temi je bil tudi Franc. Tesen občutek je imel, ko so jih strpali na vlak, ki je odpeljal proti sveru, vendar je bilo olajšanje veliko, ko so opazili, da se je na Dunaju obrnil proti jugu. Ko so interniranci spet prišli v Slovenijo, so se oddahnili. A skrbi ni bilo konec. Povratnike so nastanili v Ljubljani, kjer so jih vsak dan obletavali agentje, ki so jih vabili med domobranci. Franc pa se je zdavnaj prej odločil drugače. Dobil je zvezo, preko nje potrebne dokumente in pot domov mu je bila odprta. Doma je ostal le toliko, da je okrevaj od izčrpanosti, ki je bila posledica pčile in slabe hrane, nato pa se je pridružil partizanom. Bil je v prištarni enoti komande mesta Črnomelj in pogosto odhajal na dolge patrolne pohode po Beli krajini. V komandi so radi videli, če je šel on zraven, saj ni bil prenapet in je znal trezno ukrepati. "Prav je, da greš še ti zraven France, ki si svetovljan," so dejali.

Iz partizanskih časov ima France veliko zanimivih doživetij. Tako mu je ostal v spominu tudi prvomajski kres, ki ga po leta 1944 Nemci pripravili na Vinici. "Dopoldne smo nabirali vejevje za kres, ki naj bi ga zakurili tridesetega aprila, na predvečer praznika. A glej ga vraga! Bil sem ravno zunaj na straži, ko priletijo nemški avioni in pričnejo mitraljirati in bombardirati po naselju. Naši so se pravočasno poskrili in bombe jim niso prišle do živga. Rafal je pokosil le eno žensko, ki se ni pravi čas skrila na varno. Ko so avioni odleteli, so ostala za njimi goreča poslopja. To je bil kres, ki so nam ga priredili švabi."

K družini v Podlog se je Franc vrnil šele jeseni leta petinštridesetega. Spet je prijel za plug in motiko, pa tudi drugih del in funkcij v raznih odborih je imel vedno dovolj. Zdaj pa je vse odložil. Angelo in France so nasledili drugi, saj imata šest otrok, dvanaest vnukov in sedem pravnukov. Razkropili so se naokoli, a najdlje do Ljubljane. Nič več jim ni treba v svet s trebuhom za kruhom, kot sta to morala prednika Matija in Franc.

TONE JAKŠE

na senčni strani življenja

Poletel z zmajem, pristal v vozičku

7. aprila 1991 je bil lep sončen dan. Severozahodni veter je vlekel nad pobočji Javorovice in zadeval ob Špilerjevo špico. Vreme kot nalašč za letenje z zmajem. 23-letni Tomaž Bregar je zajadral na krilih vetra. Potegnili ga je visoko. Potem je zapihal jugozahodnik, ki ga je začel premetavati in ga končno obrnil "na nož", kot takšnemu obratu, iz katerega skorajda ni rešitve, pravijo zmajarji.

Tomaž je z zmajem začel padati z višine 3000 metrov kot kamen. Priletel je v drevo, z glavo močno udaril v vejo in obvisel na nji. Prijatelji so hitro pritekli na pomoč. Tomažu je uspelo povedati samo to, da ga močno boli vrat, zatem se je onesvestil. Zbudil se je šele čez mesec dni v ljubljanskem kliničnem centru. Poškodbe so bile hude. Premaknilo mu je vrat med četrtim in petim vertencem in mu ohromilo živce. Opirali so ga, mu vstavili železno oporo. Tomaž je upal, čeprav v začetku ni mogel dvigniti glave. Po petih mesecih so ga prepeljali na razgibavanje v bolnišnico Soča. Bolečine so bile tako hude, da je pogosto padel v nezavest. Nazadnje so ga postavili v voziček s hromimi nogami in rokami. Vendar se Tomaž ni dal, vztrajal je pri razgibavanju in s trdnjo voljo mu je uspelo razgibati ramena in roke v komolcih, prsti pa so za vse ukaze ostali gluhi.

Preselili so ga v Dom starejših občanov v Novem mestu, kjer je sedaj v II. nadstropju njegov novi dom. Tomaž je danes star 27 let. Sobo si je uredil prav po fantovsko. Kupil si je glasbeni stolp, videorekorder in tiskalnik, računalnik pa so mu za božično darilo prinesli iz Tovarne zdravih Krka. Brat mu je poklonil nov barvni televizor, mizo pa podjetje Novoles. Vse

ima, tudi veliko okno, skozi katero prihaja življenje v njegovo sobo. "Najraje gledam otroke šmihelske osnovne šole, kako se igrajo, včasih tudi stepejo pri stebrih viadukta. Včasih mi gre na smeh, toda ko pomislim, kako rad bi bil zraven, mi poteče solza. Ostajam brez prijateljev s svojim šahom na ekranu. Najbolj vesel sem, če ga premagam", pripoveduje Tomaž, ki se vedno bolj zaveda, da je premlad, da bi se z vozičkom sprehajal le po svoji sobici. Želi si domov, v naravo, v domači Cerov Log pod Gorjanci.

Odprl je svoje srce in naglas povedal svojo veliko željo: "Pred dnevi sem bil doma in urejal prepis parcele zraven našega doma, kjer bi si rad postavil montažno hišico. To je moja velika želja. Toda kako naj pridem do denarja, saj mi na mesec ostane le tisoč tolarjev? Prijatelji so mi svetovali, naj se obrnem na dobre ljudi." Tomaž pravi, da je že poslal pisma na nekatera uredništva. Revija Ognjišče je prva nakazala nekaj denarja pa tudi iz daljnega Toronta so se že oglasili. "Rad bi si postavil montažno hišico. Vsi prostori bi bili zgrajeni tako, da bi se lahko po hišici nemoteno gibal z invalidskim vozičkom. Hiša, ki jo serijsko gradijo v Strešniku v Dobruški vasi, je zelo blizu temu, kar si želim. Preurejena bi me stala okrog 90.000 nemških mark," razmišlja o veliki, za sedaj še nedosegljivi želji in nadaljuje: "Rad bi še komu koristil, rad bi se počutil živga, rad bi imel domače živali, vsaj psa ali mačko, ki bi mi krajšala čas. Saj ne rečem, da mi je tukaj v domu slabo. Skrbijo zame, posebno negovalke in fizioterapevt, toda to je njihova služba. Želel bi si prijatelja, ki bi mi stal ob strani, kdorkoli bi to že bil. Saj me kar

FOTO: J. PAVLIN

Tomaž Bregar

pogosto obiskujejo: Tone Herbst je moj zmajarski kolega in obljubil mi je, da bo naredil vse, da bom enkrat še poletel z motornim zmajem. Upam, da res."

Tomažu se večkrat živo sanja, da leti nad zelenimi polji in travniki. Njegov zmaj v sanjah zmore vse. Ko se zbudi, se ponavadi zazre na steno, kjer visita le dve fotografiji. Prva kaže Tomaža med letenjem z zmajem, na drugi pa so prav tako razpeta krila zmaja, pred njimi pa Tomaž na varnih in trdnih tleh s svojimi prijatelji.

Na koncu zapišimo Tomažev naslov in številko računa. Morda se bodo našli dobri ljudje, obrtniki, podjetja in ustanove, ki bi želeli pomagati Tomažu do lepšega in bogatejšega življenja.

Tomaž Bregar, LB Novo mesto, ekspozitura Kandija, št. računa: 52100-620-107-973-8071-1475/91.

JANEZ PAVLIN

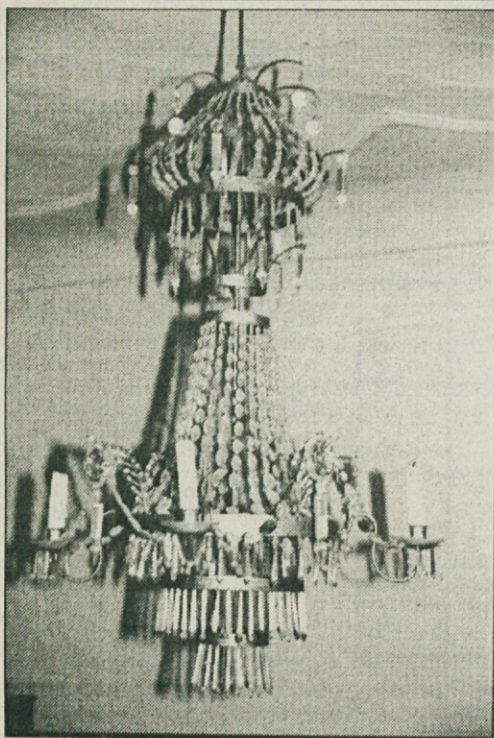

FOTO: Iz fototeke ZVNKD

Marsikatero notranjščino dolenskih cerkva krasi poleg bolj ali manj razkošnih oltarjev tudi drobna, zato pa nič manj vredna in zanimiva oprema. Njen del so tudi razkošni lestenci, sestavljeni iz številnih drobnih, včasih celo raznobarvnih brušenih stekel. Čeprav razkazujejo razgibane baročne oblike, pa niso starejši od sredine prejšnjega stoletja. Mnogi od njih, zlasti tisti v bolj odmaknjenih in manj obiskanih podružnicah, še vedno žarijo v mehki svetlobi sveč, ki daje notranjščini pridihi mistike in svetosti. Bilo bi škoda, če bi jih zaradi njihove "nemodernosti" zamenjali brezdušni lestenci s slepečimi električnimi žarnicami. (Priprava umetnostna zgodovinarica Marinka Dražumerič)

Iz Trdinovih zapiskov

Neusmiljeno s tatovi - Zasačene tati nabijajo Dolenci brez usmiljenja, ne le tisti, katero so hoteli narediti škodo, ampak tudi sosedje in daljnji vaščani, dostikrat celo narod drugih srenj. Tako stopen umrl je že marsikteri tat ali precej ali pa ne dolgo potem doma ali pa tudi v ječi, če se je ljudem zljubilo izročiti hudodelnika sodbi, od ktere ne pričakuje Dolenec nikdar zadatne podpore in pomoči zoper zločince.

Ženitev je težaven stan - Moška mladina ženi se na Dol. strastno rada in ne skriva tega tudi ne med ženjenimi v velikem društvu. Stari moške gledajo pisano in zabavljivo, čuvši iz ust 18 letnih fantalinov toliko hrepenenja po 7. zakramentu. Ženitev je strašno važen korak, je tako težaven stan kakor noben drug na svetu. Sploh slišim mnogokrat zaksanske govoriti z nekako obupnostjo o nesrečnem zakonu, o težkem jarmu v njem, o nemogočnosti stresti s sebe grozno butaro ktero naprtil si je človek sam.

Pridni, a žejni kosci - Kosci so na Dolenskem kaj pridni ljudje, kositi začno dostikrat še pred dnem ali zato pa se radi pred gospodarjem pobahajo in zahtevajo ob enem za renumeracijo mnogo vina ali pošteno in precej plačani in dobro napajani pa tudi v glas in povsod hvalijo gospodarja, tako da dobi koscev vselej, kolikor jih potrebuje.

Zakaj rojaki ne dobijo slovenskega državljanstva?

Ko tako klepetava s Slovenci, naju marsikdaj zapeče vest. Čeprav imava rada Slovenijo, se nama zazdi, da sta ljubezen in spoštovanje, ki ju kažejo do svoje domovine Slovenci, ki živijo tisoče kilometrov daleč od nje, povsem drugačna. Čutiva, da izgovorijo besedo Slovenija z velikim spoštovanjem. Sprašujeva se, do kdaj še, če bodo njihove izkušnje tako grenke, kot jih imata na primer Toni Jelenič iz Dol pri Jugorju in žena Verica, sicer doma iz Badovinčeve gostilne na Jugorju, ter Ivan Vukšinič, ki naju vozi po okolici Toronto. Jeleničevi živijo v prijetni družinski hiši v Mississaugi, predmestju Toronto. Mississauga je pri mnogih Slovencih znana po tem, da je pobratena s slovenskim glavnim mestom. "A kaj pomaga vse prijateljstvo in pobratimstvo, če naši otroci ne morejo dobiti slovenskega državljanstva," pravi simpatična, temperamentna in zgovorna Verica. Te njene besede so ravno tako, kot bi dregnili v srčenje gnezdo. Z Ivanom kar ne moreta prenehati naštevati problemov, ki jih imata, ker si Jeleničeva Suzana ter Vukšiničeva Martina in Džini, vse rojene v Kanadi, želijo postati slovenske državljanke. Nikakor ne morejo razumeti, da so starši, sicer rojeni v Sloveniji, slovenski državljani, njihovi otroci, ki bi to državljanstvo še kako spoštovali in bili nanj ponosni, pa ne. Vukšiničeva najstarejša hčerka Nuši je lahko od vseh teh deklet še najbolj srečna, saj je bila rojena v Sloveniji, še preden je mama Ankica odšla na pot v tujino. Kako veliko bi tem mladim dekletom, ki gotovo niso edine slovenske potomke v Kanadi s podobnimi problemi, pomenilo slovensko državljanstvo, pove že to, da ima Vukšiničeva Martina na svoji restavraciji v Montrealu z velikimi črkami napisano: "Ponosna sem, da sem Slovenka". Med Slovenci priljubljena Verica bi gotovo natresla še kup zanimivih misli, a kaj, ko se ji zelo mudi. In ker je njeno delo zelo človekoljubno in humanitarno, ne bi bilo prav, da bi jo predolgo zadrževala. Je namreč sredi priprav na dobrodelni banket, na katerem bodo zbirali

Mirjam Bezek - Jakše
Tone Jakše 16

PRI ROJAKIH ONKRAJ LUŽE

denar za ultrazvočni aparat za ugotavljanje bolezni ožilja na glavi. Zbrani denar je namenjen metliškemu zdravstvenemu domu. (Sedaj, ko to piševa, že lahko rečeva, da je akcija, v kateri je sodelovalo veliko kanadskih Slovencev, največ seveda iz Bele krajine, dobro uspela in da aparat, za katerega so denar poleti ob obisku v Sloveniji Metličanom izročili člani folklorne skupine Soča iz Hamiltona, že nekaj mesecev uspešno služi svojemu namenu.

Dom Lipa za slovensko starost

Gotovo imajo manj problemov s slovenskim državljanstvom stanovalci centra starejših občanov v Torontu, ki so ga poimenovali "Dom lipa", saj so bili skoraj vsi pred davnimi desetletji rojeni v Sloveniji. Dom lipa so kanadski Slovenci zgradili leta 1986 na zemlji, kjer je bila nekdanja farma. Toda farmarja sta bila brez otrok in gospodar je zapisal, da dovoli prodajo zemljišča samo v dobrodelne namene. Slovenci so za to zvedeli in zemljo po ugodni ceni kupili. Na piknikih so potem zbrali dva milijona dolarjev za dom, pri gradnji katerega je bilo kar okrog 80 odst. prostovoljnega dela. Dom jim je uspelo zgraditi brez posojil, kar je za kanadske razmere zelo pomembno. Država jim je sicer ponudila kredit, a s tem tudi svoj vpliv v domu, česar pa Slovenci niso marali. "Dve leti smo potrebovali, da so ljudje sprejeli idejo o gradnji doma, sedaj pa zagotovo nikomur ni žal. Ko smo se odločili o gradnji, nismo imeli niti centa, sedaj je njegova vrednost štiri milijone dolarjev in pol," pravi Lojze Babič, doma iz belokranjske Bojanje vasi, upokojenec, ki sicer ne živi v domu, a tam preživi velik del svojega prostega časa. Kosi travo in nasploh ureja okolico doma. Dela tudi v mizarški delavnici doma, iz katere pride marsikaj koristnega. Vodja te delavnice je Jože Mrvar, upokojeni mizarški mo-

je smrdelo po žganju. Izdihnil je pozdrav, potem se je naslonil nazaj in zdelo se je, da z nečim ne more na dan. Utrujenost ga je zadrževala. Nekaj časa smo vsi molčali. Potem pa je človek začel stikati po žepih. Privlekel je ven cigareto. V medli svetlobi, kolikor jo je dajala vžgalica, sem videla njegov obraz. Ni bil star: neobrita brada in ostre sence so ga naredile starejšega. Razmršeni lasje so dajali vtis zanemarjenega človeka. Vsi smo molčali in ocenjevali njegovo bedo. "Kaj tak hodi po svetu!" so bile naše misli. Čez čas je spregovoril: "Bi mi dali prenočišče?" Vsi so molčali. Molč je bil trd kot kepe zemlje, ki padajo na rakev. Mislija sem si: "Vi imate skednje, kar vzemite ga!" Oni pa so računali: "Zažge nam hišo." Vsi skupaj smo mislili: "Bo že dobil kje prenočišče." Izgubil se je v mrak - kot zavrnjena milost. Bila je tema, vendar pa dovolj svetlo, da smo si videli obraze, ki so bili čudno spačeni. Nekaj zatohlega je bilo v naših dušah, kot da bi v njih nekaj umrlo.

PERCA PUŠ.

NAMESTO LJUBEZNI ROŽNI VENEC

Vojna je bila dolga in kruta. Mnogi so trpeli. Tako tudi sosedov fant. Bil je nezakonski otrok; mama ga je bela pustila pri bratu, kjer pa se mu je slabo godilo. Ko je malo odrasel, je odšel v Ljubljano, kjer je dobil službo.

Tudi jaz sem se preselila v Ljubljano in nekega dne je iznenada prišel k meni. Prosil me je, da bi bila prijateljica in da bi se poročila. Seveda tega nisem sprejela, ker sem že imela drugega fanta. A se ni dal odgnati, vztrajno je pritiskal name. Čez nekaj časa sem našla rešitev - nagovorila sem sestro, ki ga je vzela za svojega fanta.

Začela se je vojna. Fantje so odšli v vojsko, jaz pa sem šla v Novo mesto za kuharico. Jugoslovanska vojska je razpadla in fantje so se vrnili domov. Nekateri samo za kratek čas. Tako so sosedovega fanta dobili v roke sovražniki in moral je v njihovo vojsko.

Nekoga dne me je spet znenada obiskal. Prestrašeno sem ga pogledala, on pa mi odgovori, naj se ga ne

bojim. "Prišel sem ti samo povedat, da gremo v hude borbe. Najbrž se ne bom več vrnil. Nekaj te lepo prosim: moli rožni venec zame," je dejal. Odgovorila sem mu, da preveč črno gleda. "Slutim, da bo tako, saj nimam za kaj več živeti. Prišel sem k tebi, da te še enkrat vidim, predno umrem. Pozdravi sestro in ji povej, da se ne bova več videla!" Držal me je za roko, debele solze so mu polzele po licu.

Čez teden dni pride k meni sestra in mi pove, da je njen fant padel. Sestrini nisem povedala, kaj mi je njen fant ob zadnjem obisku povedal, ker sem se bala, da ji bo preveč hudo.

Za njegovim pogrebom ni bilo ne strica ne matere, četudi je bila v Novem mestu. Sestro sva bili edini civilni osebi. Jaz sem molila, sestra je odgovarjala, drugi pa se niso preveč lepo obnašali. Ko sva se vračali s pogreba, sva si mislili vsaka svoje. Meni se je kar naprej vsiljevalo misel, kako je nesrečni fant namesto ljubezni užil prezgodnjo smrt.

Lovske sličice

Letos je minilo celo stoletje od rojstva in četrto stoletje od smrti Janka Skaleta, velikega ljubitelja narave in navdušenega lovca. Njegovih doživetij narave in lovstva pa smrt ni zagrnila v temo, saj je bil Skalet tudi navdušen slikar in pisec. Za njim je ostalo več kot 150 slik, vinjet in risb z lovskimi motivi in kar zajeten kup črtic, članov in drugih besedil, ki govorijo o lovu in naravi. Njegov sin Aleksander jih je zbral in ponudil Cankarjevi založbi, ki je zbrano besedno zapuščino izdala v knjigi LOVSKE SLIČICE, obogatena z izbranimi izvirnimi slikami. Knjiga prinaša krajša in daljša besedila, od kratkega esaja, ki govori o lovstvu in slikarstvu, spominov na lovsko doživetja med prvo svetovno vojno in kasneje do humoristično zapisanih slik iz živalskega sveta. Avtor je bil seveda lovec in v knjigi je opisano tudi ubijanje divjadi, vendar pa lovstva strast, močna kot je bila, ni bila strast do pokončevanja stvarstva, do plena za vsako ceno. "Daleč, zelo daleč sem bil od te bolne strasti. Hrepenel sem po doživetju v naravi z divjadjo, po vsem lepem in plemenitem, kar more ponuditi narava pravemu lovcu," je v eni od zgodb zapisal avtor. Zaradi tega te lovske zgodbe niso zanimivo branje le za lovce, marveč za širši krog bralstva, tudi za tiste ljubitelje narave, ki lovstva sicer ne marajo.

MILAN MARKELJ

Dolenjska in Bela krajina

V zbirki Pelikan, ki jo izdaja Mladinska knjiga in v kateri izhajajo knjige, ki v sliki in poljudni besedi predstavljajo poglavitne slovenske pokrajine, je pred kratkim ugledala beli dan knjižica DOLENJSKA IN BELA KRAJINA. Napisala sta jo Marinka Dražumerič in Andrej Hudoklin.

Na 32 straneh, ki so bogato opremljene z barvnimi fotografijami, sta avtorja popisala naravne, zgodovinske in kulturne značilnosti pokrajine, ki se razteza od južnega obrobja Ljubljanske kotline do Kolpe na jugu in od Save na vzhodu do Notranjske na zahodu. To je območje nekdanje "Dolnje Kranjske" oziroma Dolenjske, ki se v novejšem času vse bolj omenja kot Dolenjska in Bela krajina. Knjižica je ostala pri tem spornem nazivu, se pravi, da je Dolenjski dodala le Belo krajino, Suho krajino, Kočevsko in Posavje pa je v naslovu opustila. Najbrž bi bilo še najboljšo, ko bi ostala samo oznaka Dolenjska za ta del Slovenije, kot je veljala do nedavnega. Tako pa ostaja

označevanje zmeda, ki ima izvirni greh v politiki, zarade katere so najbrž geografi odstopili od nekdanjih oznak. Za knjigo, ki je namenjena predvsem učeči se mladini, je imenovanjska nejasnost odveč. Za samo knjižico, ki je po naslovu pač žrtev razmer, pa moramo zapisati, da je prijetna in vabljiva. Avtorja sta lepo povzela in predstavila raznovrstne značilnosti Dolenjske in izrisala privlačno, predvsem pa lepo berljivo osebno izkaznico pokrajine, ki je toliko bolj nazorna in vabljiva, ker je tudi slikovno gradivo skrbno in dobro izbrano ter prava paša za oči. Žal pa je tiskarski škrat pomagal mešati barve in več fotografij obrnil. Tako je tudi značni posnetek Novega mesta zrcalno obrnjen in uganka za tiste, ki mislijo, da mesto poznajo, pa ne bodo mogli ugotoviti, iz katere smeri je bilo posneto.

MILAN MARKELJ

Veliki ugankarski slovar

V zbirki Cicero je pri Mladinski knjigi izšla knjiga VELIKI UGANKARSKI SLOVAR, ki se je bodo gotovo najbolj razveselili reševalci križank in drugih ugank. Časopisi in revije bodo v prazničnem času polni nagradnih ugank in priložnosti, da se preskusijo naklonjenost Fortune, bo dovolj, z novo knjigo pa bo veliko lažje streti tudi težje ugankarske orehe, ki jim doslej najizurjeni reševalci križank niso bili kos.

Gre za dve zajetni knjigi, ki sta nastali kot plod dvajsetletnega ljubiteljskega zbiranja gesel in pojmov, kot so se pojavljali v slovenskem ugankarstvu. Martin Ojsteršek je vztrajno izpisoval gesla iz križank in drugih ugank, objavljenih v slovenskih revijah in časopisih. Tako se mu je nabralo ogromno gradiva, prek 100.000 gesel, ki se jih je v zadnjem času lahko lotil še z računalnikom in jih abecedno razvrstil. Zbrano gradivo je ponudil Mladinski knjigi, kjer so avtorju priskočili na pomoč še drugi strokovnjaki, in rodil se je Veliki ugankarski slovar v dveh knjigah. V prvi, ki obsega več kot 900 strani, so po abecednem redu razvrščeni opisi in rešitve, v drugi, ki je le malo manj zajetna, so abecedno razvrščena gesla, od njih pa so podane kratke razlage. V celoti je v slovarju zbranih 65.000 pojmov, ki se najpogosteje pojavljajo v ugankarstvu. Slovar je zares koristen in uporaben pripomoček tako za reševalce kot sestavljalce. Z njim smo se Slovenci vpisali med narode, ki take slovarje že imajo. Gre namreč za prvi pravi ugankarski slovar pri nas. Med njegove prednike pa lahko zapišemo tudi trebanjski Mitološki slovarček.

MILAN MARKELJ

prihajajo v Lipo, kjer delajo v delavnicah, se udeležujejo družabnih iger, pripravljajo prodajne razstave, gredo skupaj z oskrbovanci na izlet. V domu je petinšestdeset postelj, od tega trideset bolniških, za katere prispeva nekaj denarja lokalna vlada. Vsi ostali stanovalci so samoplačniki. Za vse skrb petintrideset zaposlenih, ki so, če se le da, Slovenci. Če bi bilo postelj vsaj sto, bi lahko pridelali tudi kaj dobička, toda takrat, ko so Slovenci začeli graditi dom, niso mislili na dobiček, ampak le na to, da bodo postavili nekaj lepega, majhnega, slovenskega.

Poleg dvojezičnih napisov v slovenščini in v angleščini obiskovalcu padejo v oči umetniške slike Janeza Kovačiča, med njimi tudi velika slika Treh far pri Metliki. Umetniško delo so kupili belokranjski rojaki. Sicer pa na vsakem koraku srečava Dolenjce. Tako je Tone Vukšinič, upokojeni duhovnik z Božakovega pri Metliki, v domu že dve leti. Toda kljub svojim letom - novo mašo je namreč imel v Metliki pred petinpetdesetimi leti - je še izredno bister in spred na izte niti za trenutek. V njegovem apartmaju je vse polno knjig. Tako kot vsak oskrbovavec, ki želi in zmora, dela v domu, kar pač zna, tudi Vukšinič še vedno mašuje. Uradni župnik v domski kapeli je sicer Franc Sodja, ki mašuje le v slovenščini. Zato je toliko bolj dobrodošla Vukšiničeva pomoč, kajti poleg slovenskih ima tudi angleške in hrvaške maše. Sicer pa je slovenska maša v kapeli vsak dan, medtem ko so angleške le ob nedeljah. Tudi Slavica Vesel, poročena Kray, iz Sv. Katarine je prihitela na obisk k 87-letni mami Mariji Vesel, Gačnikovi mami iz Kota pri Novi Štifti blizu Ribnice. Redna obiskovalka doma je tudi Neli Bavdek, ki se več kot uro daleč pripelje v dom k mami Angeli Muhvič iz Starega trga ob Kolpi. Te ljudi slučajno srečava pred domom ali na hodnikih. Ko hodiva mimo vrat, opaziva, da veliko priimkov stanovalcev zveni precej dolenjsko, belokranjsko. A v njihovo zasebnost ne želiva vdirati, pač pa se odpraviva z najinim potrpežljivim spremljevalcem Ivanom Vukšiničem še severno od Toronto, proti Midlandu.

Upokojenec Lojze Babič, iz Bojanje vasi, pred Domom lipa v Torontu

POLEMIKA

"Prihodnost je v političnih gibanjih"

Kaj je "spornega" rekel predsednik DZ Herman Rigelnik za list Republika

"... Če smo korektni in pošteti do samega sebe, potem je treba prek zakonskih aktov te hipoteke, krivice, ki so bile storjene na eni ali na drugi strani, odpraviti, če še niso, seveda pa ne s ponovnim odpiranjem vsega. Slovenija kot dvomilijonski narod tega ne zmore. Za Slovenijo je edino mogoče, če govoriva o tem, kar je nastalo po osamosvojitvi, in o tistem, kar je bilo prej, o "starem", da napreduje samo s pogojem, če pride do zlitja, da ne bo ne zmagovalec in ne poraženec. Če bi v tem trenutku načeljenal vprašanje, kdo je zmagovalec in kdo poraženec, potem to pomeni, da se bomo ukvarjali sami s seboj, da se bomo še bolj zapirali v okviru Slovenije, v medsebojno obračunavanje, in bomo tudi zadnji vlak, ki bo peljal v razviti svet, zamudili..."

Kar pa za zadeva politične vizije in stranke, je izrednega pomena Havlova misel: "Stranke niso lastnik države, ampak so v funkciji države." Mislim, da bo morala slovenska politična scena čimprej ugotoviti, predvsem strankarski veljaki, da je tako. Sam pa sem prepričan, da bo verjetno čas pokazal, da strankarsko življenje, kakršnega živimo zdaj v Sloveniji in tudi širše v Evropi, ni tisto pravo. Verjetno se bomo začeli usmerjati bolj proti gibanjem, enostavno artikulirati vse interese. To je po moje veliko lažje v gibanjih kot v strankarskem življenju. Po mojem prepričanju je politična prihodnost v gibanjih in manj v političnih strankah." (Republika 21. novembra)

Rigelnik proti parlamentarni demokraciji?

Zakaj je njegovo mnenje zbudilo narodne demokrate

V intervjuju za nedeljsko številko Republike (21.11.1993) je predsednik Državnega zbora Republike Slovenije mag. Herman Rigelnik med drugim spregovoril o preteklem obdobju socializma, o odpiranju Slovenije v Evropo in svet ter o političnih strankah. Narodni demokrati se nikakor ne moremo strinjati z naslednjimi Rigelnikovimi bolj ali manj eksplicitno izrečenimi tezami:

1. s poskusom olepševanja (legitimiranja) preteklega socialističnega sistema,
 2. z zamisljivo o popolni odprtosti Slovenije v Evropo in v svet in
 3. z njegovim zavračanjem parlamentarne demokracije in glorifikacije nekakšne "gibanjske" demokracije.
- Rigelnik med drugim pravi: "Socializem je vzdrževal razmeroma nizko nezaposlenost, nismo poznali revežev. Tudi občutek posameznika, da je morda pomemben, je bil navzoč." Izrečene nostalgčne trditve se danes lepo slišijo, vendar v samem bistvu zavajajo. Eden od ideoloških ciljev socializma je bila totalna zaposlitev aktivnega prebivalstva, ne glede na merila zdrave ekonomije. Zakaj Rigelnik ne poveže današnjega gospodarskega uboštva z razspajanjem denarja, pridobljenega večinoma s tujim kreditiranjem propadle Jugoslavije, brez katerega bi le-ta nedvomno propadla še veliko prej. S pomočjo tujih kreditov in nenehna tiskanja denarja si je komunistična elita dejansko kupovala "socialni mir". Zakaj Rigelnik ne spregovori o "divjem lastminjenju", zaradi katerega se danes v Sloveniji rojeva novi razred revežev in novi razred bogatinov.

Glede na položaj, ki ga zaseda, pa je najbolj obžalovanja vredno njegovo stališče do parlamentarne (strankarske) demokracije. V intervjuju namreč pravi, da je "...prepričan, da bo verjetno čas pokazal, da strankarsko življenje, kakršnega živimo zdaj v Sloveniji in tudi širše v Evropi, ni tisto pravo. Verjetno se bomo začeli usmerjati bolj proti gibanjem, enostavno artikulirati vse interese. To je po mojem veliko lažje v gibanjih kot v strankarskem življenju. Takšne trditve zvenijo zelo zano! Kje smo jih že slišali? Tako je govoril in pisal ideolog socialističnega samoupravljanja Edvard Kardelj.

PETER VOLASKO
Narodni demokrati pri SKD

Neresnice o zgodovini Kočevarjev

Odmev na poziv z naslovom "Ohranimo ostanke stare kočevarske dediščine!" (Dolenjski list 18. novembra) - Dokazi, da Kočevarji niso bili nasilno izseljeni

Pred dnevi me je znanec opozoril na članek v Pismih bralcev z dne 18. nov. 1993, ki opisuje prizadevanja in konkretne akcije za zbiranje ostanke stare kočevarske dediščine. Nekulturno in neodgovorno bi bilo temu oporekati, če si g. Hans Ivan Jaklitsch v tem članku ne bi dovolil nekaj neresnic in potvarjanj zgodovinskih dejstev. V njem namreč navaja, da so bili Kočevarji leta 1941 nasilno izseljeni. Ta trditev je netočna, da ne rečem naravnost provokativna, in za slovenske izgnance 1941-1945 žaljiva.

Dejstvo je, da je bilo v tretjem valu zlasti v letih 1941-1942 iz t.i. "obmejnega izselitvenega pasu" v Posavju, Obsootlju in Zasavju izgnano skoraj 45.000 Slovencev v številna taborišča v Nemčiji. Skupno pa je bilo v letih 1941-1945 iz območja takratne Spodnje Stajerske, Gorenjske in Mežiške doline izgnano nad 62 tisoč Slovencev, okrog 18.000 pa se je s pobegom izognilo izgnanstvu.

Totalni izgon z omenjenega območja je bil potreben zato, da so na naše domove in posestva zlasti v letih 1942-1943 naselili 13.817 Nemcev, od tega 12.222 s Kočevskega. Po nemških virih je bil namen nacistov z naselitvijo Nemcev na posameznih območjih ustvariti močna jedra za ponemčevalni proces, ali z drugo besedo, za germanizacijo slovenskega prostora. Od tod tudi že v začetku leta 1941 sprejeti globalni načrt o izgonu 220 do 260 tisoč Slovencev in naselitev 80.000 Nemcev. Da je bila ta vloga namenjena kočevskim Nemcem, potrjuje intenzivno delovanje kočevskih nacistov kmalu po prihodu nacistov na oblast v "III. Reichu". Ustanavljanje raznih nacističnih organizacij na Kočevskem je omogočilo, da so Kočevski Nemci dočakali zlom stare Jugoslavije organizirani v "Svabsko-nemški kulturni zvezi", vojaško organizirani v "Volksdeutsche Mannschaft" in prepojeni z nacistično ideologijo. Za vse to obstajajo dokumenti in slikovni material in ni potrebno nobeno demokratsko odkrivanje resnice. Zato sta bila razumljiva tudi njihovo vedenje v usodnih dneh 1941. leta in njihova pripravljenost za preselitev v "3. Reich". Ker pa je Kočevsko spadalo v italijansko okupacijsko območje, je bila med Nemčijo in Italijo dogovorjena izselitev Nemcev s Kočevskega in naselitev na predhodno izpraznjenem izselitvenem območju.

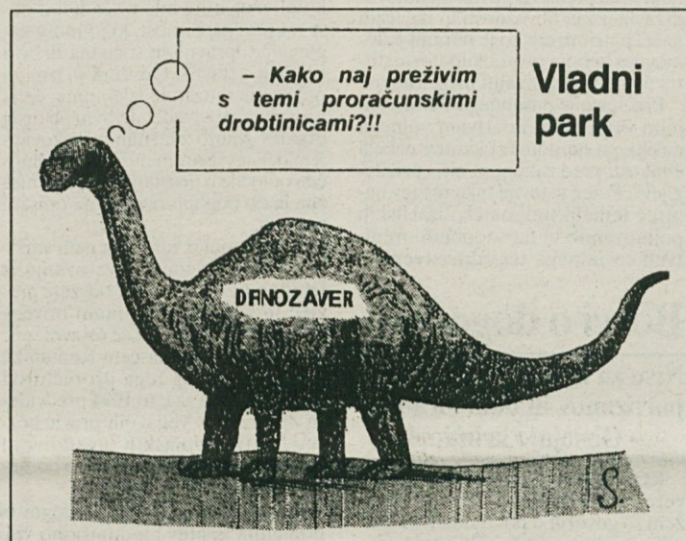
Netočna je tudi trditev o nasilni iz-

selitvi, saj je iz dokumentov razvidno, da so preselitvene priprave Kočevarjev trajale več tednov in mesecev, slovenski izgnanci pa smo morali zapustiti svoje domove in posestva v eni do dveh urah. Poleg tega so kočevski Nemci lahko vzeli s seboj premičnino in za imetje, ki so pustili na Kočevskem, prejeli denarno odškodnino v skupnem znesku 2.621.312 RM, slovenski izgnanci pa smo lahko vzeli s seboj samo skromno ročno prtljago.

ŠE ZBRAJAJE PODPISE

KOČEVJE - Še do konca leta bodo v kočevski občini zbirali osebne izjave o zahtevi Demokratične stranke upokojencev - DeSUS, ki jo je naslovila na Državni zbor Republike Slovenije. Gre za zahteve: da se do konca prihodnjega leta ne zmanjšujejo pravice zavarovancev iz zdravstvenega zavarovanja niti ne poveča delež posameznika za ta namen; da mora država svoje obveznosti do pokojninsko-invalidskega sklada tekoče poravnati, metodologija za izračun soodvisnega gibanja pokojnin in plač pa mora postati sestavni del zakona.

SLAVKO KUNEJ
Krško

Krivi so razmetovalci denarja

Ob pismu s tem naslovom, objavljenem v Dolenjskem listu 25. novembra - "Javno izjavljam, da nisem Jože Snoj, še manj pa njegova novomeška izvedba"

Celi vrsti neokusnih in grotesknh dogodkov, pisanj in odmevov v zvezi z zdaj že notorično inscenacijo ob jubileju Leona Štuklja v Novem mestu, seveda brez najmanjše krivde slavljenca - v veliko čast mi bo, če bom lahko ob njegovi 100-letnici postavil špartansko skromno in sokolsko vrgorozno prireditev - se je v zadnjem tednu pridružila še ena.

Doslej še neznanega Novomeščana Jožeta Snoja, ki je poleg Marka Crnkoviča in Darje Lovšin v Razgle-

dih (morda sta preostira in celo krivična do Matjaža Bergerja, inscenatorja, čigar poskuse prebiti se iz gluhe loze novomeške gledališke zaostalosti ob nekaterih zadržkih glede reda, velikosti in preproste človečnosti njegove napaberkovane estetike, vendarle cenim), ter Igorja Vidmarja v Dolenjskem listu edini in v brk uradnim, propagandnim, plačanim in izprošenim panegirikom v Mladini, Delu, na radiu in televiziji nalil nekaj razumne in jedke kritične tečnosti. Š Snojem se v marsičem strinjam, zlasti glede razpisništva in bedaste, žaljive, komedijske parade politične kamarije, ki je na Štuklja preprosto pozabila. Predsednik Kovačič se je novomeški javnosti za neljube napake iskreno opravičil in zadeva bi lahko šla, kot toliko drugih, se dosti bolj nesposodnih, konfuznih in dragih spodsrljajev v novi državi, mirno v zgodovino.

Vendar pa boljševisistični demon ne da miru. Kdo, zaboga, je Jože Snoj, ki je vse pokvaril? Televizijski bentos oz. njen sprijeni kuloarski del je hitro našel odgovor - to je lahko samo Filip Robar-Dorin, znani nergač, neobvladan svobodnjak in brezsrarni ikonoklast, so zatulili kuloarij. On in nihče drug je Jože Snoj, saj je pred kratkim napravil umetniški portret

DOBRDELNI PLES

KOČEVJE - Ples v dobrodelne namene so organizirale članice Slovenske ženske zveze in Mladi krščanski demokrati 27. novembra v motelu Jasnica pri Kočevju. Dobitke za srečelov je prispevalo 63 podjetij in zasebnikov. Izkupicek plesa, ki znaša prek 100.000 tolarjev, bodo namenili šoli s prilagojenim programom Ljuba Šerčerja v Kočevju, in sicer za nakup učnih pripomočkov. Darila bodo vodstvu šole in učencem izročili 21. decembra, ko bo imela šola Ljube Šerčerja kulturni dan.

Živali niso primerne za darilo

Zato toliko zavrženih - To ni igrača za otroke

Zakaj je toliko živali zavrženih? Tega so krivi mnogi darovalci, ki z namenom, da bi obdarovanca presenetili, poklonijo živali. Sprva je je obdarovanec vesel, ko pa minejo prazniki in se je treba z živaljo intenzivneje ukvarjati, ji pripraviti bivališče, krmo, go negovati in ji posvetiti del svojega časa, postane žival breme. Hrčki, morski prašički, ribe, želve, zajčki, papige ali druge udomačene ptice in živali smejo priti v dom le tedaj, če se s tem prihodom strinja vsa družina, zlasti gospodinja, na kateri sloni največje breme, to je oskrba živali. Mnogo grešijo tudi starši, ki kupujejo živali nedoraslim otrokom.

Dasiravno so velikonočni prazniki še daleč, želim opozoriti, da je ponekod navada na ta praznik poklanjati mlade, komaj zvaljene piščančke trhle konstitucije, ki često žalostno končajo, še preden odrastejo. Otrokom tudi ni primerno poklanjati zlatih hrčkov, ker so nežno grajeni, otroške roke pa nimajo pravega občutka za ravnanje z njimi. Zlati hrček je nočna živalca: zbudi se zvečer, ko otroci gredo spat, njihovega dnevnega spanja pa jim ne gre kratiti. Skratka: Žival ni igrača za otroke! Iz prakse vemo, da dosti psov in mačk, poklonjenih kot darilo, žalostno konča na cesti.

Darovalci bodo obvarovali marsikatero žival pred negotovo usodo, če bodo prijateljem in znanecem raje poklonili krmlnico, nekaj kilogramov krme za zunanje ptice, otrokom pa kakšno vzgojno knjigo o živalih ali pa jih vpisali v mladinsko sekcijo "Stiri tačke" pri najbližjem društvu proti mučenju živali. Zelo koristno bi bilo, ko bi otrokom v vrstih in osnovnih šolah spregovorili o pomanjkanju, ki ga trpijo v tem zimskem vremenu zlasti ptice, ter jih navajali k temu, da bi jim pomagali.

LEA EVA MÜLLER
Ljubljana

Ob odpiranju ceste zmanjkalo časa za pohvale

Z ozirom na to, da sem kot do-mačin sodeloval pri tem projektu, čutim dolžnost dati priznanje in se zahvaliti tudi izvajalcem, to je delavcem Cestnega podjetja Novo mesto, Republiški cestni upravi iz Ljubljane, posameznikom v teh službah kakor tudi bivšemu županu občine Trebnje Nacetu Dežmanu.

Pojasnilo: v petek, 3. t.m., je ob prisrčni slovesnosti, posvečeni tej otvoritvi v Zburah zaradi mraza - sodelovalo je tudi veliko število mlajših otrok - zmanjkalo časa, da se tudi to omeni.

Prepričan sem, da smo storili prav, ko smo se 13.6.1987 prizadeti krajani zbrali ter odločno rekli: "Tovariši, dovolj nam je dušenja v prahu, našega potrpljenja je konec! Takoj se mora nadaljevati in dokončati posodobitev regionalne R 323, ki pelje skozi našo ozko dolino." Tudi psokve, ki so prihajale na naš račun, češ da moramo biti do leta 1990 tihi, nas niso ustavile. Uspeli smo in začelo se je z delom.

Pri tem težkem začetku so nam imenovani stali ob strani vsak po svojih močeh in možnostih. Še enkrat jim hvala v mojem kakor tudi v imenu vseh krajanov zopet lepe in čiste Lakenške doline.

MARIJAN DOLENŠEK

Pripis: Ravno jaz sem kmalu po začetku del na našem odseku najglasnejše kritiziral delo oz. nedelo posameznikov in skupin pri izvajalcu, Cestnem podjetju Novo mesto. Očitno so se takrat preveč zavedali, da imajo monopol nad cestami. Vsi, ki smo želeli, da se dela čimprej in kvalitetno zaključijo, smo bili nadležni komarji.

Na zadnjem odseku, posebno pri sanaciji zemeljskega plazu pred Zburami, sa je videlo, da so pri Cestnem podjetju Novo mesto zajeli nov veter v svoja delovna jadra. Fantje, tako je prav! Pa brez zamere.

Mimogrede: "lajbič"

Stjepan Radić, hrvaški politik 1871-1928, je nekoč primerjal položaj v kraljevini SHS po sprejetju Vidovanske ustave z "lajbičem", ki so ga narobe oblekli in slabo zapeli. Če hočemo položaj popraviti, je rekel, moramo "lajbič" sleči in ga na novo pravilno obleči in v redu zapeti. To so tovariši sicer pred petdesetimi leti v Jajcu storili, toda izkazalo se je, da je bil tudi okrog obmjen "lajbič" pretesen, slabo zapet, poleg tega pa tudi grozno enobarven. Pred tremi leti smo ga dokončno slekli in sklenili sešiti čisto nov, samo naš "lajbič". Toda kljub številnim krojačem (ali pa ravno zato) ga je vedno težje dokončati, gospodje krojači pa tudi niso ravno poceni. Najhušji problem pa je v tem, da so se nekateri med šivanjem kar sami na različnih razprodajah toplo oblekli, medtem ko druge bolj in bolj zebe. In če nekoga res zebe, veste, pridejo prav tudi stara in zavržena oblačila.

MARKO POLENŠEK
Novo mesto

Še: Metličani protestirajo

Odmev na protest predsedstva občinske skupščine (DL 2. dec.) - "Kjer je dim, je tudi ogenj"

Rad bi verjel izjavi predsedstva občinske skupščine Metlika, če ne bi živel v Metliki. Spomin na dogodke na Hrvaškem je še svež. Predsedstvo SO Metlika je dalo politično izjavo, ki je slovenska in nerealna. Ljudje (Slovenci in nekateri drugi), ki živimo v Metliki, seveda vemo, kaj je na stvari. Tudi oblast ve, vendar se dela nedvedno. Po eni strani razumem, da hoče pomiriti prebivalce Metlike in okolice, vendar na hitro sprejeti izjavo za javnost brez kakršnekoli preiskave ne gre. Morda pa oblast vodi preiskavo, za katero javnost tako ali tako ne bo izvedela. Pri nas v Sloveniji se govori eno, dela pa drugo. Lep primer je spor s Hrvaško glede meje, JE Krško, Trdinovega vrha...

Na začetku leta se je v Metliki zgodil dogodek, za katerega nisem

izvedel iz Dolenjskega lista niti iz katerega drugega, čeprav je v njegovih rubrikah, namenjenih takim stvarim, vedno dosti prostora. (Najbrž so bolj pomembni zajetji in kokošji tatovi.) V večernih urah je skupina, v kateri so bili Srbi iz Zumberka na Hrvaškem hudo pretepla Slovenca, stanujočega v Metliki. Slovenec (imena, njemu v dobro ne bom izdal) se je vračal domov iz službe. Na Trdinovi poti ga je ustavila omenjena skupina z izgovorom, da se je pokvaril avto in naj jim pomaga. Seveda je priskočil na pomoč. V tistem trenutku pa ga je skupina fizično napadla in ga zmerjala s psokvami. Zaradi hudih telesnih poškodb je moral v bolnišnico. O tem dogodku obstaja policijsko poročilo.

JOŽE BAJUK
Metlika

KLEMEN VESEL DOBROTNIKOV - Štiriletni Klemen Demšar (na sliki v naročju svojega očca Silva, z leve pa so še mamica Magdalena, dobri sosed Bogoljub Pivašević in direktor novomeške zavarovalnice Tilia Janez Novak) je bil sprva precej bolj zadržan kot pred približno enim letom, ko smo se s Pivaševićem in Klemenovimi starši pogovarjali o akciji za zbiranje pomoči, da bi lahko tudi Klemenovi starši odšli s svojim edincem v Nemčijo, kjer so Klemenu operirali možgansko kilo. Pivašević je začel akcijo zbiranja pomoči (za stroške zahtevne operacije v Wuerzburgu je prispeval denar zavod za zdravstveno zavarovanje) in zavarovalnica Tilia je bila med prvimi, ki so se odzvali humani akciji, z okrog 400 tisočaki tolarjev pa so Klemenovim staršem največ pomagali, da so bili lahko v maju pri svojem otroku. Prejšnji petek je pred Miklavžem direktor Tile Novak prinesel Klemenu lepo igračko. Ko je Klemen razvil paket, je kar naprej ponavljal, da je to le njegova železnica. Več o Klemenovi operaciji prihodnjič! (Foto: P. Perc)

Brez komuniciranja ne gre

Pogovor z direktorjem PR centra Novo mesto Bojanom Finkom in direktorjem Francijem Zavrlom

Slovensko gospodarstvo se privatizira, vstopa v svet tržne ekonomije in sooča z mednarodno konkurenco. Razmere v okolju so se torej spremenile. Nič ne poma-ga moderna tehnologija, osvojeni trgi, če ni primerne načina komu-niciranja z javnostjo. Da bi vsaj malo omilili problem komuni-ciranja na Dolenjskem, v Beli Kra-jini in Posavju, sta podjetje za ko-munikacijski management Pristop iz Ljubljane in Feniks iz Novega mesta 9. novembra v prostorih podjetja Feniks na Prešernovem trgu 14 odprli PR Center Novo mesto. Podjetje bo temu delu Slo-venije nudilo storitve na področju odnosov z javnostjo. Ob tej priložnosti smo k pogovoru povabili direktorja PR centra Novo mesto Bojana Finka in programskega di-rektorja ljubljanskega PR centra Francija Zavrla.

* **Kaj so pravzaprav odnosi z javnostmi?**

ZAVRL: Odnosi z javnostmi so ena izmed strateških poslovnih funkcij. Naloge službe za odnose z javnostmi bi lahko strnili v tri ključne točke: analiziranje družbenih zadev, za katere obstaja velika ver-jetnost, da bodo vplivale na korp-oracijo ter razvite proaktivnih strate-gij odzivanja nanje, svetovanje vodstvu pri oblikovanju poslovne politike ter razvijanje komunika-cijskih strategij za doseganje že-lenih komunikacijskih ciljev pri ključnih javnostih.

* **V odnose z javnostmi ste stopili iz novinarskega sveta.**

ZAVRL: Da, zato se precej uk-varjam z eno vejo odnosov z ja-vnostmi - odnosi z mediji. V no-vem medijskem prostoru, ki se sedaj oblikuje v Sloveniji, naj bi agencije za (neplačane) odnose z mediji v prihodnosti igrale vlogo mediatorja različnih interesov.

* **Zakaj ste se odločili za ustanovitev nove agencije prav v Novem mestu?**

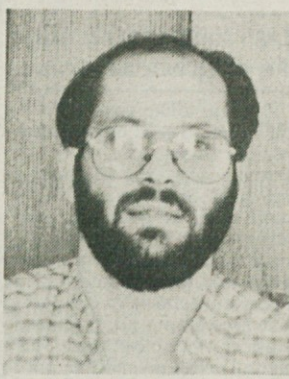
FINK: Preprosto zato, ker v tem delu Slovenije v tem trenutku ne deluje specializirana organizacija, ki bi kot svojo poslovno dejavnost ponujala odnose z javnostmi in še posebej kombinacijo marketinga in programov odnosov z javnostmi. Sicer obstaja nekaj zasebnih pod-jetij in posameznikov, ki se ukvar-jajo pretežno ali z oglaševanjem ali s trženjem oz. kombinacijo obeh dejavnosti.

* **Kako pa je s kadri?**

FINK: V tem trenutku v agenci-ji delam s polovičnim delovnim časom samo jaz, imamo pa deset zunanjih sodelavcev. Zaposlovan-je v agenciji bo odvisno od števila naročnikov in obsega dela.

* **Zakaj sploh odločitev o ustanovitvi PR centra v Novem mestu, ko pa bi lahko, glede na oddaljenost, te storitve opravljala ljubljanska agencija?**

ZAVRL: Zgodba o ustanovitvi PR Centra Novo mesto seže že kar dobro leto nazaj, ko je Pristop, glavni pobudnik ideje o ustano-vitvi, pričel iskati kadre, ki bi bili pripravljeni sodelovati pri projek-tu. Agencija je namenjena pred-

Bojan Fink

vsem podjetjem, zasebnikom, društvom iz tega dela Slovenije, ki so do sedaj iskali povezavo predvsem z agencijami iz Ljubljane. To pa je velikokrat povezano s finančnimi sredstvi in težavami pri usklajevanju ter problemih, ki izhajajo iz ne-poznavanja lokalne problematike. Predvsem pa vidimo interes v raz-vijanju stroke odnosov z javnostmi tudi v tem delu Slovenije. V No-vem mestu so naročniki, so lokalni problemi in ljudje, ki jih znajo reševati. Lokalna agencija je zato najboljši model.

* **Kakšna bo povezava med ljubljanskim in novomeškim PR Centrom?**

ZAVRL: Povezava bo vidna predvsem v začetni fazi delovanja PR Centra Novo mesto. Iz Lju-bljane bomo pomagali s svojimi izkušnjami in deloma tudi kadri pa z že navezanimi stiki s podjetji iz tega konca Slovenije. Nato pa bo do v Novem mestu delovali povsem samostojno. Seveda si bomo še naprej izmenjavali izkušnje in sodelovali pri skupnih projektih.

* **Kateri storitve ponuja PR Center Novo mesto?**

FINK: PR Center bo zapolnil praznino na področju načrtovanja komunikacij, ki obsega manager-sko svetovanje, projekcijo in ko-municiranje organizacijske iden-titete in kulture, preprečevanje kriz in konfliktov, harmonizacija zasebnih in javnih interesov, vz-postavljanje dobrih odnosov med zaposlenimi, njihovimi partnerji in drugimi ciljnim javnostmi, promo-cijo izdelkov in storitev, vizij, ciljev strategije organizacije, športni in kulturni marketing.

* **Kaj pa potencialni naročniki?**

FINK: Zaupanje so nam že izka-zali Krka, Novotehna, novomeška Pekarna in Videm Papir Krško. Interes med potencialnimi naročniki je velik. Tako se že dogovarja-mo z nekaterimi podjetji in orga-nizacijami. Upamo, da bodo naši naročniki postali tudi manjši pod-jetniki in obrtniki, kajti odnosi z javnostmi niso domena le velikih podjetij.

* **Kdaj pričakujete prve rezul-tate?**

ZAVRL: Prvi rezultati bodo vidni takoj, ko bo PR Center v Novem mestu pričel delovati s pol-no močjo, ko bo postal uigran team sodelavcev.

BOŠTJAN VIDMAR

Poseben status še ni privilegij

Proti posegom v zdravstveno in pokojninsko-invalidsko varstvo vojnih veteranov in žrtev vojnega nasilja, saj bi s tem kršili mednarodne norme in pravice

Pojavljajo se zahteve po občutnem zmanjšanju ali celo ukinitvi nekate-rih pravic udeležencev NOB s podro-čja zdravstvenega, invalidsko-pokoj-ninskega zavarovanja in varstva vo-jaskih invalidov. Take zahteve niso skladne s civilizacijskimi sodobnimi pojmovanji in ne z ustavo Republike Slovenije.

Opozarjamo, da ustava Republike Slovenije (3. odstavek 50. člena) "za-gotavlja vojnemu veteranom in žrtvam vojnega nasilja posebno varstvo v skladu z zakonom". Sestavljajo so ta odstavek posebej pojasnili: "Dodatni odstavek je Ustavna komisija uvr-stila v ta člen, da bi v tem specifičnem primeru zagotovila poudarjeno us-tavno podlago za varstvo pridob-ljenih pravic, kot to sicer na splošno določa 2. odstavek 155. člena" (Po-ročevalec št. 1/92).

Tako ustavno, ponekod pa zakon-sko ureditev imajo številne države. Utemeljena je z dejstvom, da sode-lovanje pri obrambi države povzroča posebne, zlasti socialne in zdravst-vene rizike. Zato mora tveganja, ki nastanejo pri izpolnjevanju nacio-nalne in državljanske dolžnosti no-siti država. Ta namreč določa obseg, vrsto in organizacijo obrambe nedo-takljivosti in celovitosti državnega ozemlja (tako jo določa npr. tudi se-danji 124. člen slovenske ustave). So-cialnih in zdravstvenih posledic, nas-talnih pri izpolnjevanju nacionalnih in državljanskih obveznosti in najvišjih načel patriotizma, to je obrambe do-movine in boja proti okupatorju, to-rej ni mogoče prevažati na prizadete.

Priznavanje posebnega statusa vo-jnim veteranom in žrtvam vojnega nasilja pa ne pomeni kršitev načela enakosti pred zakonom niti "privile-gijev". Poleg ustavne taka rešitev na-mreč temelji tudi na civilizacijskih pojmovanjih in na sodobnih uredi-tvah socialnega ter zdravstvenega

zavarovanja v drugih deželah. Povsod spoštujejo obveznost države, da iz-datke tem kategorijam krije iz pro-računskih sredstev, ne pa iz skladov oz. vplačanih prispevkov po načelu solidarnosti zavarovancev.

Morebiten poseg v priznane pra-vice je ustavno sporen tudi zato, ker predpisi ne morejo imeti učinka za nazaj. Izjema so lahko le posamezne zakonske določbe, če to zahteva jav-na korist in če se s tem ne posega v pridobljene pravice. O tem govori 155. člen Ustave - prepoved retroak-tivnosti. Glede tega člena je v obra-zložitvi predloga Ustave zapisano: "Ta izjemno demokratična in za pra-vno državo pomembna ustavna do-ločba seveda zahteva, da se pravno, politično in strokovno opredelita poj-ma in vsebina tako imenovanih pri-dobljenih pravic. Pri tem je jasno, da se tistim subjektom, ki so že nosilci pravno pridobljenih pravic ne sme-jo omejevati ali odvzeti. Tako so npr. v prihodnje zagotovljene tudi pravice tistim kategorijam oseb, ki so bile v javni razpravi posebej omejene, to je vojaškim in delovnim invalidom, bor-cem narodnoosvobodilne vojne, žrt-vam fašističnega nasilja in civilnim žrtvam vojne in vojnega materiala itd." (Poročevalec št. 30/91).

Pravice veteranov in žrtev vojnega nasilja so priznane in temeljijo na pravnomočnih odločbah. Če bi jih hoteli izničiti bi bila prizadetim od-vzeta pravna varnost, ki jo mora za-gotavljati pravna in socialna država (2. člen ustave). Odvzem priznane pravice je možen le izjemoma, če je upravičenec zavedel državni ali drug organ v zmoti z lažnim prikazovan-jem dejstev. Sprememba pravnomo-čne odločbe o priznani pravici je mo-žna le ob pogojih revizije na opisani podlagi.

Z zakonom o zdravstvenem varst-vu in zdravstvenem zavarovanju iz februarja 1992 so bile že odvzete pra-vice nekaterim skupinam borcev NOB. Glede tega še teče ustavni spor pred Ustavnim sodiščem Republike Slovenije. Poleg tega proračunski memorandum za leto 1994 predvide-va preureditev veljavnih pravic bor-cov NOB in vojaških invalidov in nove, nižje osnove za njihovo odme-ro in višino pravic.

Potrditev teh spornih predlogov bi pomenila kršitev mednarodno vel-javnih norm in pravic. Republika Slo-venija bi se znašla moralno in vpra-šljivo položaj, saj bi kot edina izje-ma z odvzemanjem pravic borcem in žrtv vojnega nasilja zaveznikov za-nikala pravičnost in utemeljenost za-vezniške borbe zoper nacifašistične sile osv. Če bi se vsa ta problematika ne uredila skladno z Ustavo, se nebi mogli izogniti internacionalizaciji problema. Vse to pa v času, ko tem vprašanjem številne evropske in druge države posvečajo posebno po-zornost. Tako bo npr. spomlad pri-hodnjega leta mednarodna medvlad-na konferenca o veteranski socialni in zdravstveni zakonodaji. Udeležili

se je bodo predstavniki vlad in bor-cev, organizirala pa jo bo Svetovna veteranska federacija, katere članica je tudi borčevska organizacija Slo-venije.

Hkrati opozarjamo, da se je Re-publika Slovenija v 18. členu us-tavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine zavezala, da bo zago-tavljala hkrati z varstvom pravic bor-cev, vojaških invalidov, članov družin padlih borcev in udeležencev vojaških pokojnin s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji tudi pravice bor-cov, vojaških invalidov in članov družin padlih borcev narodnoosvobo-dilne vojne Jugoslavije, ki žive v de-želi Furlaniji - Julijski krajini v Re-publiki Italiji in v deželi Koroški v Republiki Avstriji. Vse to pa v ob-segu in pogojih, ki so jih do uvel-javitve tega zakona določali predpisi SFRJ.

Izvršni odbor skupščine ZZB in udeležencev NOB Slovenije

Obisk iz Francije

Predstavniki francoske Karitas (Secours Catholique) obiskali Trebnje

V tednu Karitas so Slovenijo obi-skali predstavniki francoske Karitas Secours Catholique z namenom, da bi izmenjali izkušnje, spoznali naše delo, stisko ljudi pa tudi naše dežele. Štiri od njih, Serge Grolleau, Mo-nique Rufflet, Jean Soulet, Bernard Bagault, so bili dva dni (27. in 28. novembra) gostje trebanjske Karitas.

Prvi dan so si ogledali KPD Dob, kjer so se o problemih zapornikov pogovarjali z g. Mavrom in G. Re-šičem, bili v Trimu Trebnje, kjer jih je pozdravila direktorica Tatjana Fink, in si v spremstvu Anice Miklič iz Centra za socialno delo ogledali še romsko naselje na Hudejah. Večerni čas je bil namenjen razgovoru s sode-lavci trebanjske Karitas in sprejemu na občini, kjer jih je pozdravil pred-sednik IS Jože Rebolj; sekretar za občo upravo Milan Rman je prikazal socialno problematiko, Marko Koš-čak pa je z video posnetki predstavil našo občino.

Drugi dan so francoski gostje pri-sv. maši v Trebnjem predstavili svoje delo in problematiko, popoldne pa so preželi v Novem mestu kot gostje ŽK Kapitelj Novo mesto, kjer jih je sprejel novomeški prošt Jože Lap.

Gostje so se pohvalno izrazili o de-lu naše Karitas, povedali svoje izku-snje, se zavezali za sodelovanje in pou-darjali osnovno nalogo karitativnega delovanja - ljubezen do bližnjega na vseh področjih človekovega bivanja. Obisk predstavnika Secours Catholique iz Francije je bil na ŽK Trebnje priznanje in spodbuda za nadaljnje delo, za občino Trebnje in celotno Dolenjsko pa predstavitev in reklamo izven meja naše države.

ANA NAHTIGAL

Stane Potisek

V sredo, 1. decembra, so se števil-ni sorodniki, sodelavci, prijatelji in ostali na kočevskem pokopališču poslovi-li od Staneta Potiska, upoko-jenega načelnika za gospodarstvo občine Kočevje.

Pokojnik je bil rojen leta 1919 v Mlaki pri Kočevju in je svoje življe-nje posvetil delu upravnih organov. Lahko trdimo, da je od leta 1952 pa vse do upokojitve vtisnil poseben pečat napredku gospodarskega raz-voja te občine. Zavedal se je pomem-bnosti in občutljivosti svojega pokli-ca in da mu je zaupano tako pomem-bno delo. Delal je vedno racionalno in ekspeditivno, spoštoval je proces-ne pravice strank v postopku in to terjal od svojih sodelavcev. Z ljudji je posloval vljudno in korektno. Nje-gova odlika je bila, da ni nikoli za-avračal malih ljudi, ki so se želeli z njim pogovoriti. Lahko trdimo, da je bil human vodilni delavec, saj je poizkušal vedno z osebnim pris-topom in zavzetostjo omiliti včasih grobe postopke, ki so temeljili na veljavni zakonodaji. Skratka, pokoj-nik je veljal za zelo natančnega in pošttravnega delavca ter izkuše-nega strokovnjaka. To so občutili tudi tisti, ki so z njim več let tesno so-delevali.

Mnogo je s svojimi organizacijski-mi sposobnostmi storil za gospodar-ski razvoj mesta Kočevje in celotnega območja občine. Uspešno je bilo nje-govo sodelovanje v drugih dejavnos-tih. Delal je vedno več, kot je bil do-ločen delovni čas.

V. DRAGOŠ

POLOŽILI ASFALT DO POKOPALIŠČA

Vaščani Tanče Gore so pred leti uredili okolico pokopališča pri sv. Tomažu. Letos so se odločili, da bodo asfaltirali tudi pot do pokopališča. V začetku septembra so začeli z deli, sedaj je pot že asfaltirana. Zavedajo pa se, da jih čaka še veliko dela, saj nameravajo asfaltirati preostanek vaških poti in pot do zaselka Finki, urediti vaški studenec in še kaj.

ANICA MATKOVIČ

• **Kdor hitro oblubi, kmalu pozabi. (Japonski pregovor)**

• **Kdor se sam naredi za osla, temu bi vsi radi nakladali vreče. (Prego-ovor)**

Kakšna je lovska etika in morala?

So se tisti, ki jim je prispevek s tem naslovom (DL 18. novembra) namenjen, naredili gluhe? - Naj opišem primer nesprejemljivega ravnanja lovca in njegovih psov

V Dolenjskem listu ste 18. novem-bra objavili prispevek g. Graifonerja iz Maribora pod naslovom "Kakšna je lovska etika in morala". Na prispe-vek doslej ni nihče reagiral. Name pa je prispevek vendarle napravil pre-cejšen vtis in upam, da še na koga drugega.

S piscem oz. vsebino tega članka se povsem strinjam, zlasti ko govori o lovski etiki in morali. Kaže pa, da so ga tisti, katerim je prispevek name-njen, prizadeti torej, (namenoma) spregledali ali pa so se napravili gluhe.

Pisec jasno opozarja na kontradik-tornost navedb oz. trditev, ki jih je poznal med prebiranjem Lovčevega priročnika 1989, in pokaže zlasti na lovsko etiko in moralo, ki je v pri-ročniku, (žal pa tudi v resničnem živ-ljenju) očitno sporna ali je z njo več-krat močno narobe. Po omenjenem Lovčevem priročniku se vzgaja mla-di lovski rod, zato je vsekakor prav, da se ob taki tematiki poklicani za-mislijo. Sicer pa o prispevku omen-jenega pisca in o Lovčevem priro-čniku tukaj nimam namena razpravl-jati, ker so za to poklicani drugi, us-trezno kvalificirani. Ob tem bi rad le opozoril na lovsko etiko in moralo, posebno pa še na aroganco nekate-rih lovcev, kakršno sem sam doživel: Sosed, ki je lovec, ima tudi lovske-ga psa terierja. Psa ima vedno spu-

čenega na prostem, čeprav ve, da je nevaren za domače živali, zlasti mač-ke in zajce, včasih tudi za mimoido-če nepoznane ljudi. Meni je njegov pes - doslej jih je imel kar nekaj - podalil že osem mačk, seveda vse na mojem dvorišču, čeprav mačke niso bile po-tepuške, pač pa hišne, sosedu pa kar 12 zajcev naenkrat. Popada tudi do-mačo perjad, če je ta razposajena, da, celo nekaj manjših ugrizov mimo-idočih ljudi je bilo, da ne naštevam, kako pes nemoteno gospodari in ob-računava z divjadjo v bližnjem gozdu, tudi med lovopustom.

Ko mi je sosedov pes zadavil eno pa drugo mačko, iz tega nisem delal problema. Sosed je za to dobro vedel, saj mu pes zadavljeno žival vedno prinese, je pa žrtev vedno in molče pospravil. To početje traja že kar nekaj let in mu ni videti konca. Sose-da že dolgo opozarjam, naj svojega psa vendar priklene ali ogradi v pes-jak. Za moje prižobe pa se ne meni, pes še kar dalje strahuje in davi ma-čke. Ko sem sosedu zadnjič resno opozoril, naj poskrbi za popadljivega psa, mi je arogantno ponudil za vsa-ko zadavljeno mačko nadomestek z neko drugo mačko, ki bi jo bogve kje dobil. Ponudbo sem seveda zavrnil. Naposled sem predlagal, naj psa za-menja za takega, ki ne bo nevaren okolici. Obljubil mi je, da bo to stor-il, vendar se do danes še nič ni spre-

menilo. Vse razumne meje pa presega, ko sosed pripoveduje drugim (lovcem), da zaradi mene njegov pes še lajati ne bo smel. Ali sosed počenja opisano iz sadizma ali zlobe, ne vem, vsekakor pa drži, da je skregan s srčno kulturo. Sicer pa se prištevam med moralno in etično neoporečne lovce. Da, celo ne-ko mačko ima pri hiši, seveda le zato, da je videti, kot da njegov pes ne za-davi prav vsake mačke.

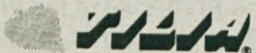
No, časi, ko so lovci brez odgovor-nosti rezali mačje in pasje repe ter noge roparicam (včasih še nekoliko živim), so k sreči mimo. Tudi tisti časi so mimo, ko so bili nekateri lovci bolj zato, da so lahko nosili zeleno unifor-mo in imeli strelno orožje (to jim je dajalo občutek varnosti in superior-nosti). Tako lahko upamo, da bo neko-iz lovske vrste izrinjena dvojna morala, o kateri je govor. Vse več je slišati o novem zakonu o zaščiti živa-li, zato bi bilo prav, da bi obetajoči zakon zaščitili tudi domače mačke. Upam, da v tem nisem edini. Zato je treba prispevku pisca iz Maribora, ki govori o lovski etiki in morali, poš-teno pritrditi. Za konec še to. To sem napisal v upanju, da bo moje misli prebral tudi sosed, s katerim želim obnoviti prijateljstvo. Sicer pa je to najprej njegov problem, šele nato tudi moj.

F. S.

PIONIR AVTOHIŠA

Servisno prodajni center Novo mesto, d.d., Ločna 48, 68000 Novo mesto

v sodelovanju z zavarovalnico

objavlja javno licitacijo poškodovanih vozil:

1. Zastava 101 SKALA
Letnik 89/6, 39660 km
izključna cena: 135.000 SIT
2. Nissan Sunny 1.6 SLX
Letnik 93/6, 15.000 km
izključna cena: 965.000 SIT
3. R 5 cam 5 V
Letnik 93/11, 785 km
izključna cena: 820.000 SIT
4. R 19 RT 1.4/4 V
Letnik 93/10, 316 km
izključna cena: 1.235.000 SIT
5. OPEL Vectra 2.0; GLS Diamond
Letnik 93/4, 29.000 km
izključna cena: 1.510.000 SIT

Licitacija bo v soboto, 11. 12. 93, ob 9. uri, v prostorih Pionir Avtohiša, Ločna 48, Novo mesto. Ogled vozil in plačilo 10% varščine bo v petek, 10. 12., od 8. - 12. ure, ter uro pred pričetkom licitacije. Informacije: tel.: (068) 324-533.

Kočevski strani "Dolenjca" na rob

Ugovor na prispevek s tem naslovom (Dolenjski list 25. novembra) - Meja je resda meja, vendar je razlika med potovanjem na Hrvaško ali v druge države

Jože Ožura najprej kritizira "udarne novinarske naslove". Vsak ve, da novinarski naslovi morajo biti "udarci", vendar v skladu z vsebino prispevka in resnico. Če naslov ni tak, mu skušajo dodati tak značaj v uredništvu. V mojem objavljenem prispevku je bil naslov tak: "Osilničani, prodani Hrvatom?", torej v vprašajem na koncu, ki izraža sum o "prodaji". Ta sum pa sem slišal izražen v pogovoru med ljudmi v Osilnici (in ne v Ljubljani, kamor se ta glas ni slišal, tako vsaj se da sklepati iz Ožurovega pisanja).

Tudi naprej gradi Jože Ožura svojo "kritiko" na tem naslovu (in še drugem: "Ali bo politikom uspelo spreti ljudi?") ter dodaja, da bo novinarju, se pravi meni, uspelo spreti ljudi. V svojem pisanju sem se vedno

zavzemal za sožitje ljudi ob Kolpi in Čabranki ter poudarjal, da so stoletja živeli složno, v zadnjem obdobju pa jih skušajo ločevati in spreti, kar počeno predvsem politiki in nekateri posamezniki, ki jim nasedajo.

Ožura vprašuje tudi o namenu takega pisanja. Naj mu bo odgovorjeno, da je edini namen, da bi odgovorni politiki in drugi ne pozabljali na deželo Petra Klepca, ampak končno le kaj storili za ljudi na tem območju. Umirjeno pisanje o tem ne zaleže nič, saj doslej za to območje ni bilo storjenega kaj pomembnega, čeprav je tudi to del Slovenije, ki pa z matično domovino ni povezan niti s kolovozom, kaj šele s cesto.

Ožura ugotavlja, da "se bomo morali navaditi prestopati mejo (s Hrvaško), kot jo prestopimo na zahodu

ali severu Slovenije". Ta ugotovitev pa drži samo delno. Zahodno in severno mejo prestopamo prostovoljno, ker smo se pač namenili v drugo državo. Mejo s Hrvaško pa prestopajo mnogi, tudi on, Jože Ožura, ne prostovoljno, saj ne žele potovati v tujino, ampak v domače kraje, Osilnico in okolico ali še kam. Vse doslej opisane nevednosti, ki so jih ljudi ob takem neprostovoljnem prehodu meje deležni posamezniki ali skupine, so se res zgodile. Res pa je tudi, da nekateri (tudi jaz) doslej takih nevednosti nis(m)o imeli, če odštejemo, da so nam na cestnem odseku, dolgem okoli 10 km, enkrat ali dvakrat med isto vožnjo pregledali avto in osebne dokumente. Teh nevednosti pa ne bi bilo, če bi bili slovenski kraji ob Kolpi in Čabranki povezani s cesto po Sloveniji, za kar se zavzema tudi Ožura.

Zal ima tudi njegovo zavzemanje lepoto napako, ker govori le o povezavi Osilnice s Slovenijo prek Kočevske Reke, kar je res bližnica iz Ljubljane in Kočevja do Osilnice, a bi koristila le rojakom iz Osilnice, ostali ljudje nižje ob Kolpi pa bi ostali še brez prometne povezave z domovino Slovenijo. Ta predlog zveni torej nekoliko sebično, zato menim, da je boljši predlog tisti, ki ga podpira večina ljudi v teh krajih in ki zahteva obe cestni povezavi, tako po dolini Kolpe kot iz smeri Kočevske Reke.

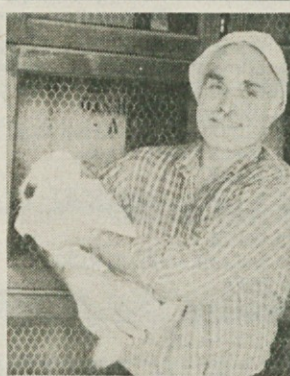
O mešanju preteklosti gerovskega okraja z današnjo realnostjo, kar mi Ožura tudi očita, pa le toliko, da sem pred kratkim na hrvaški televiziji v dveh oddajah slišal najprej, da je Hrvaška dobila po ne vem kateri pretekli vojni neko območje ob madžarski meji le zato, ker so Hrvatje samo z eno narodno pesmijo (torej preteklostjo) dokazali, da so tam oni avtohtono prebivalstvo (kaže, da Madžari niso premogli podobnega dokaza). Torej je vsaj včasih vredno upoštevati tudi zgodovino (in Ožura je, če se ne motim, profesor zgodovine in zemljepisa). Druga oddaja, ki sem je ujel le zadnji del, pa je govorila prav o Gorskem Kotaru, v njej pa je bilo vsaj dvakrat rečeno, da je fara v Gerovu najstarejša na območju Gorskega Kotara, ni pa bilo povedano, da je to fara ustanovila prafara iz Ribnice. S tem ne mislim vzbujati nikakršnih ozemeljskih sporov in zahtev Slovenije do Hrvaške, menim pa, da je treba upoštevati dejstva in resnico.

Sicer pa imajo tudi Hrvatje svoje argumente, da nekaj meja ni šla po sredini Kolpe in Čabranke, kot gre danes, ampak po vrhovih hribov na slovenski strani. Tudi ta trditve v glavnem drži za večino obdobja v stari Jugoslaviji itd. Vendar je vse to Ožuri gotovo bolj znano kot meni. Moje mnenje o tej meji torej je, naj bo tam, kjer je, vendar naj bo čim manj opazna, čim manj boleča za ljudi, ki ob njej živijo.

JOŽE PRIMC

O ŠOLSKI PREHRANI - Na osnovni šoli Grm v Novem mestu malica doma vsi učenci, tri četrt njih pa ima v šoli tudi kosilo. Zaradi cenene prehrane, so potrebe vsako leto večje, v kuhinji pa se trudijo, da bi pripravili čim bolj zdravo prehrano. Zaskrbljeni so nad slabimi prehrabenimi navadami in prehrabeno kulturo učencev. Prav o tem je bilo govora v tork popoldan na posvetu ravnateljev šol in njihovih pomočnikov na tej šoli. O zdravni prehrani je govoril dr. Dražgost Pokorn. Udeleženci so zatem pokusili razstavo zdrave prehrane, ki so jo skupaj spravili dobavitelji, izvrstno pripravili in ponudili pa jih je vodja kuhinje na tej šoli Štefica Dežmar. (Foto: J. Pavlin)

Moji kalifornijci

BELA CERKEV - Franca Dravinca se mnogi Novomeščani bolj spominjajo kot policista v uniformi. Pred leti je odšel v pokoj in si v hiši nad slikovito Belo Cerkvijo uredil vinograd. V lanskem letu je postavil tudi zajčnico in po letu dni je že eden boljših rejcev kuncev med člani Društva rejcev malih živali.

"Lani sem bil prvič kot gledalec na razstavi v Športni dvorani. Najdlje sem se zadrževal pri kletkah s kunci. Doma sem imel dve samici, šele na razstavi pa sem videl, kakšen je lahko pravi kunc. Član društva in dober

• Društvo rejcev malih živali, ki v Novem mestu deluje že 36 let in združuje ta čas 27 aktivnih članov, pripravlja ta teden v novomeški športni dvorani razstavo malih živali, na kateri bodo letos prvič predstavljeni tudi koze.

poznavalec teh živali Jože Bracka me je navdušil, da sem z razstave odnesel domov čisto kalifornijsko pasmo kuncev, in spoznal sem, da je to moj novi konjiček," pripoveduje Franc Dravinec. "Ta pasma zajcev se odlikuje po hitrem prirastku mesa glede na porabo krme. Mraz ji ne pride do živega, meso pa je okusno, da je kaj. Tudi rodnost je velika, saj ena samica lahko skoti na leto tudi do 40 mladičev, ki v treh mesecih tehtajo kilogram in pol. Zajčje meso je dietna prehrana, in ker tudi sam doleham, sem na dieti z zajčjim mesom. Večino zajcev pojemo doma, nekaj pa moji prijatelji in vsi, ki mi kaj pomagajo," pravi Franc Dravinec.

J. P.

OTROŠKI PARLAMENT V SEVNICI

30. novembra smo v Sevnici imeli občinski otroški parlament. Zbrali smo se predstavniki šol iz Krmelja, Blance, Tržišča, Šentjanža, Boštanj in Sevnice. Udeležili so se ga tudi učitelji, ravnateljica naše šole Anica Pipan in predsednica sevnškega občinskega IS Breda Mijović, ki je imela uvodni govor. Po izvolitvi delovnega predsedstva nam je ravnateljica povedala, kaj smo storili za prijazno šolo, in prebrala realizacijo sklepov lanskega parlamenta. Že pred tem smo imeli na šoli okroglo mizo "Brez nasilja, za prijateljstvo". Učenci smo izrazili svoje mnenje o nasilju med in z nami. Oblikovali smo tudi zaključke parlamenta. Menimo, da bi bilo potrebno več odkritih pogovorov na razrednih urah, organizirati pa bi bilo potrebno tudi več okroglih miz s podobnimi temami, morda pa bi bilo dobro organizirati tudi krožke, kjer bi lahko odkrito spregovorili o stiskah. Izbrali smo tudi dva poslance, ki bosta našo občino predstavljala na otroškem parlamentu v Ljubljani. Sledil je kulturni in zabavni program. Razšli smo se zadovoljni, saj so nas organizatorji pogostili, kar se nam je zdelo prav imenitno.

NINA ŠTOJS
in KATJA STAROVEŠKI
6. r., novin. krožek
OŠ Sava Kladnika, Sevnica

FOLKLORA NE BO ZAMRLA

Letos imamo enajstletnico zunajšolskih dejavnosti. K folklori se nas je prijavilo okoli petintrideset, vendar so nekateri odnehali, ker nimajo dovolj časa. Trenutno se učimo belokranjske plese, znamo jih že cel splet. Naučili smo se jih na šestih vajah. Zraven tudi pojemo. Z glasbo nas spremlja Boris. Naša mentorica je mlada, komaj nekaj let starejša od nas. Sodeluje pri starejši folklorni skupini, ki je zelo uspešna in ima za sabo že veliko nastopov. Sandra ima težave z nami, ker je večkrat ne poslušamo. Že lani so na šoli poskušali s folkloro, pa se ni obneslo, upam, da bo letos drugače.

TJAŠA PENEV
novin. krožek
OŠ Arčiče

Športnik leta 1993

Letos brlaci Dolenjskega lista ne boste imeli lahkega dela pri izbiri športnika leta, saj so novomeški športniki dosegli kar nekaj velikih mednarodnih uspehov. Da bi bila izbira čim objektivnejša, vam poleg imen kandidatov navajamo še nekaj njihovih osebnih podatkov in njihove letošnje največje uspehe. Na glasovnico zapišite tri imena športnikov, ki so po vašem mnenju letos dosegli največ, v vrstnem redu glede na uspeh. Športnik, ki bo zapisan na prvem mestu, dobi 6 točk, na drugem mestu 3 točke in na tretjem mestu 1 točko. Ko izbirate najboljšo ekipo, zapišite le ime enega kluba. Med bralci Dolenjskega lista, ki nam bodo poslali glasovnice najkasneje do srede, 15. decembra, bomo izžrebali 5 nagajencev, ki bodo dobili knjigo Leona Štuklja Mojih sedem svetovnih tekmovalj, in pet bralcev nagradili s po dvema vstopnicama za prireditve športnik leta, ki bo v tork, 21. decembra, v novomeški športni dvorani.

POSAMIČNO - MOŠKI

TINE DERGANČ - kolesarjenje, 16 let, dijak srednje elektro šole, 4. mesto na olimpijskih igrah mladih na Nizozemskem, član slovenske reprezentance, državni prvak v kriteriju, 2. mesto na državnem prvenstvu v cestni in gorski vožnji, zmagovalce več mednarodnih mladinskih dirk.

IGOR PRIMC - atletika (met diska), 27 let, profesor telesne vzgoje na srednji gostinski šoli, član državne reprezentance, 2. mesto na pokalu Evrope v Beljaku, zmagovalce atletskega pokala Slovenije, 1. mesto na peteroboju Madžarska - Hrvaška - Slovaška - Wales - Slovenija, državni prvak, zmagovalce atletskega pokala Slovenije in zmagovalce atletskega TOP - 12 Slovenije.

UROŠ MURN - kolesarjenje, 18 let, študent fakultete za gradbeništvo, član državne reprezentance, 7. mesto na svetovnem mladinskem prvenstvu v cestni vožnji v Perthu, zmagovalce mednarodne mladinske dirke v Udinah, 2. mesto na mednarodni mladinski dirki v Trentinu.

IGOR KOGOJ - triatlon, 34 let, diplomirani pravnik, nezaposlen, 21. mesto na svetovnem prvenstvu v ironman triatlonu na Havajih, 1. mesto med amaterji v svoji starostni skupini in absolutno, 12. mesto na ironman triatlonu za svetovni pokal v Avstraliji, 5. mesto na srednjem triatlonu za evropski pokal v Novem mestu, državni prvak v srednjem triatlonu in zmagovalce slovenskega pokala.

GORAZD ŠTANGELJ - kolesarjenje, 20 let, strojni tehnik zaposlen v KD Krka, član državne reprezentance, zmagovalce enodnevnih dirk najvišje kategorije Landkreisa v Hannoveru, zmagovalce etape na dirki po Bolgariji, 2. mesto v skupni uvrstitvi dirke po Štajerski, zmagovalce velike nagrade Krke in velike nagrade Metalia Commerce, 2. mesto na veliki nagradi Roga, 14. mesto na ekipnem kronometru na svetovnem prvenstvu v Oslu in 5. mesto v ekipnem kronometru na sredozemskih igrah v Lyonu, zmagovalce etape in 3. mesto v skupni uvrstitvi dirke po Sloveniji.

BRANKO FILIP - kolesarjenje, 18 let, trgovec zaposlen v Mercatorju - Standardu, član državne reprezentance, 30. mesto na svetovnem mladinskem prvenstvu v cestni vožnji v Perthu, zmagovalce dirke za svetovni pokal Dusika Jugend in Avstriji, zmagovalce mednarodne mladinske dirke v San Marinu, zmagovalce članske dirke za veliko nagrado Pazina, državni prvek na gorskem kronometru.

SANDI PAPEŽ - kolesarjenje, 28 let, avtomehaničar, zaposlen v GIP Pionir, član državne reprezentance, pokalni prvak Slovenije, zmagovalce velike nagrade Roga in velike nagrade Celja, 14. mesto na ekipnem kronometru na svetovnem prvenstvu v Oslu in 5. mesto v ekipnem kronometru na sredozemskih igrah v Lyonu, 1. mesto na moštvnem kronometru na Landkreisu - Hannover.

MATJAŽ ZUPANČIČ - atletika (110 m ovire), 26 let, inženir varstva pri delu zaposlen v Cestnem podjetju Novo mesto, član državne reprezentance, 4. mesto na pokalu Evrope v Beljaku, zmagovalce atletskega pokala Slovenije, 5. mesto na peteroboju Madžarska - Hrvaška - Slovaška - Wales - Slovenija, 2. mesto na mednarodnem atlet-

skem mitingu v Gorici, 2. mesto na posamičnem prvenstvu Slovenije.

TOMAŽ BOŽIČ - atletika (tek na 100 m in 200 m), 23 let, študent elektrotehniške fakultete, član državne reprezentance, 7. mesto na pokalu Evrope v Beljaku, 4. mesto na peteroboju Madžarska - Hrvaška - Slovaška - Wales - Slovenija, državni prvak na 200 m, zmagovalce atletskega TOP - 12 Slovenije na 100 m, 2. mesto na atletskem pokalu Slovenije na 200 m.

MATJAŽ RETELJ - namizni tenis, 14 let, učenec OŠ Šmihel, državni reprezentant, 2. mesto posamezno med mladinci na srečanju treh dežel, 2. mesto med člani na pokalu Julijskih Alp, 1. mesto v mešanih dvojicah na pionirskem državnem prvenstvu, 3. mesto posamično na mladinskem in pionirskem državnem prvenstvu, zmagovalce TOP 12 turnirja pionirjev v Velenju.

TOMAŽ KRALJ - namizni tenis, 15 let, dijak gimnazije Novo mesto, član državne reprezentance, 2. mesto v igri parov na mladinskem državnem prvenstvu in mladinskih zimskih športnih igrah v Bormiju.

POSAMIČNO - ŽENSKE

JANA VERNIG - odbojka, 16 let, dijakinja Gimnazije Novo mesto, članica mladinske, kadetske in članske reprezentance, nastopi za reprezentanco na kvalifikacijah za kadetsko in člansko svetovno prvenstvo v Turčiji in na Portugalskem.

MATEJA UDOVČ - atletika (tek na srednje in dolge proge), 22 let, študentka filozofske fakultete, članica državne reprezentance, 3. mesto v teku na 3.000 m na peteroboju Madžarska - Hrvaška - Slovaška - Wales - Slovenija, državna prvakinja v teku na 3.000 m, 2. mesto na atletskem pokalu Slovenije na 3.000 m in 2. mesto na posamičnem prvenstvu Slovenije na 10.000 m.

DARIJA TRATAR - atletika (100 m, 100 m ovire, sedmerboj), 16 let, dijakinja srednje ekonomske šole, članica državne reprezentance, 13. mesto na 100 m ovire na olimpijskih igrah mladih na Nizozemskem, državna prvakinja in državna rekorderka med mlajšimi mladinkami v sedmerboju, zmaga med članicami na 100 m na mednarodnih atletskih mitingih v Hartbergu in Leibnitzu.

NUŠA MORE - akrobatsko smučanje, 18 let, študentka ob delu ekonomske poslovne fakultete, pripravnica v Novotehni, državna reprezentantka in prvakinja v prostem slogu, 6. mesto med članicami in 1. mesto med mladinkami na odprtem prvenstvu Nemčije v Oberstdorfu.

EKIPNO

Kolesarsko društvo Krka, Atletski klub Tilia, Odbojkaški klub Pionir, Nogometni klub Krka Novoterm (Studio D), mladinska ekipa Namiznoteniškega kluba Novotehna, Ženski odbojkaški klub Novo mesto, Triatlonski klub Novo mesto, Ženski rokometni klub Novo mesto.

Športnik leta 1993

MOŠKI

1.

2.

3.

ŽENSKE

1.

2.

3.

EKIPA

1.

VAŠ NASLOV

AVTOMEHANIKA VIDRIH
SERVIS IN PRODAJA
68222 Otočec, Šentpeter 51, tel: 068/85-180

NISSAN

- NOVA VOZILA NISSAN
- PRODAJA STARO ZA NOVO
- POOBLAŠČENI SERVIS
- ORIGINALNI REZERVNI DELI IN DODATNA OPREMA
- POPRAVILO KARAMBOLOV
- OSTALE AVTOMEHANIČNE STORITVE

★ POSEBNA PONUDBA: DOSTAVNO VOZILO NISSAN TRADE

REPLAY

UNLIMITED

Burlington

Otvoritev nove trgovine SILVER v novem nakupovalnem centru, Novi trg 1, v petek, 10. decembra, ob 16. uri.

Vabljeni!

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 9. XII.

SLOVENIJA 1

10.15 - 0.20 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
11.00 ZLATI PRAH
11.05 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
12.00 TEDENSKI IZBOR
12.00 FOLKLORNA ODDAJA
12.30 ANALITIČNA MEHANIKA, 44/52
13.00 POROČILA
13.05 PO DOMAČE IZ BOHINJA, ponovitev
15.30 AKCENT, ponovitev
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 BESEDE, BESEDE, BESEDE, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 ČETRTEK V CIRKUSU
21.25 TEDNIK
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
POSLOVNA BORZA
22.50 SOVA
22.50 HIŠA NAPRODAJ, amer. naniz., 9/21
23.20 POIROT AGATHE CHRISTIE, angl. naniz., 5/8

SLOVENIJA 2

14.15 - 0.10 Teletekst
14.30 Video strani - 14.40 Tenis (m) - 15.40 Tedenski izbor: Na svidenje, otroci (franc. film); 17.20 Sova (ponovitev): Burleske Charlieja Chaplina; 17.50 Poirot Agathe Christie (angl. nadalj., 4/8) - 18.45 Že veste? - 19.15 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Dediščina sončnih bogov (dok. serija, 2/6) - 20.40 Umetniški večer: Dediščina Bojana Štiha - 23.10 Tenis (m)

KANAL A

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 CMT - 10.50 A shop - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 53. dela) - 11.50 A shop - 12.00 Pred poroto (64. del) - 12.25 Video strani - 16.40 A shop - 16.50 Smithsonian (ponovitev 7. dela) - 18.00 Luč svetlobe (54. del) - 18.45 Rock starine (ponovitev 43. oddaje) - 19.15 Risanke - 19.25 CMT - 20.00 Risanke - 20.10 Poročila - 20.30 Smrtonosni panter (amer. film) - 22.00 Rock starine (44. oddaja) - 22.35 Poročila - 23.00 Pred poroto (ponovitev 64. dela) - 23.25 A shop - 23.40 CMT

PETEK, 10. XII.

SLOVENIJA 1

9.15 - 2.00 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.45 TEDENSKI IZBOR
9.45 ZLATI PRAH
9.50 EBBA IN DIDRIK, šved. nadalj., 6/9
10.20 NEDELJSKI OTROK, švedski film
12.20 ŽE VESTE?
12.50 POSLOVNA BORZA
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
16.10 OSMI DAN, ponovitev
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladost-nike
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 BESEDE, BESEDE, BESEDE, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 FORUM
20.30 MESTNI FANTJE, amer. film
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 SOVA
22.50 KO SE SRČA VNAMEJO, 2. epizoda amer. naniz.
23.20 POIROT AGATHE CHRISTIE, angl. naniz., 6/8
0.10 ŠKODNI CENILEC, kanadski film

SLOVENIJA 2

15.45 - 0.45 Teletekst
16.00 Video strani - 16.30 Tedenski izbor: Četrtek v cirkusu; 17.20 Sova (ponovitev): Hiša naprodaj (amer. naniz., 9/21); 17.50 Poirot Agathe Christie (angl. naniz., 5/8) - 18.45 Znanje za znanje - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Znanost (31. oddaja) - 20.30 Večerni gost: Fanček Rudolf - 21.30 Pavarotti v Parizu (ponovitev) - 23.35 Tenis (m), posnetek iz Muenchna

KANAL A

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 CMT - 10.50 A shop - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 54. dela) - 11.50 A shop - 12.00 Pred poroto (65. del) - 12.25 Video strani - 16.05 A shop - 16.15 Smrtonosni panter (ponovitev filma) - 18.00 Luč svetlobe (55. del) - 18.45 Elizije - Iskalci notranje svetlobe (ponovitev 3. dela) - 19.15 Risanke - 19.25 CMT - 20.10 Poročila - 20.30 Teden na borzi - 20.40 Dekleta s plaže (akcijski film) - 22.10 Poročila - 22.35 Pred poroto (ponovitev 65. dela) - 22.55 A shop - 23.05 Sneg na Kilimandžaru (amer. film) - 01.00 Erotični film

SOBOTA, 11. XII.

SLOVENIJA 1

7.45 - 1.20 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.10 TEDENSKI IZBOR:
8.10 ZLATI PRAH
8.20 RADOVEDNI TAČEK
8.30 LONČEK, KUHAJ!
8.45 OTROCI ŠIRNEGA SVETA, amer. dok. naniz., 24/26

9.10 KLUB KLOBUK
19.00 TOK TOK
10.50 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.40 BREZREPI PETER, švedski risani film
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 TEDNIK
13.50 VEČERNI GOST: FRANČEK RU-DOLF
15.00 MESTNI FANTJE, ponovitev amer. filma
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TERRA X, nemška dok. serija, 3/8
18.00 RPL
18.45 TV MERNIK
19.00 RISANKA
19.10 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 UTRIP
20.30 KRIZKRAŽ
21.30 DOMAČE OBRTI NA SLOVENSKEM: LONČARJI
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA:
ŽELITE, MILORD?, angl. naniz., 6/6
23.40 SMRT NA PREŽI, amer. film

SLOVENIJA 2

9.15 - 1.40 Teletekst
9.30 Video strani - 10.05 Antologija slovenske glasbe - 11.25 Sova (ponovitev): Ko se srca vnamejo (2. epizoda amer. naniz.); 11.55 Poirot Agathe Christie (angl. naniz., 6/8) - 12.50 Športna sobota: Planica - SP v smučarskih skokih; 13.55 Tenis (m) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Udobna vožnja (angl. nadalj., 4/6) - 21.00 Veliki zločini in procesi 20. stol. (dok. serija, 11/13) - 21.30 Poglej in zadeni - 22.35 Sobotna noč

KANAL A

9.00 Country Music Television Europe (CMT) - 9.50 A shop - 10.00 Kino, kino, kino (ponovitev oddaje o filmu) - 10.45 Dekleta s plaže (ponovitev filma) - 12.15 Teden na borzi (ponovitev) - 12.25 A shop - 17.00 ITV: Izbeglička televizija - 17.55 BMX (6. oddaja) - 18.30 Študentskih 1/4 (oddaja študentov FDV) - 18.50 Študentsko prvenstvo v jadranju - 19.10 Devlinova zveza (ponovitev 13. dela) - 20.00 Modna dežela (oddaja o modi) - 20.30 Radio FM (1. del amer. naniz.) - 21.00 Klic divjine (amer. film) - 23.00 Poročila v angleščini - 23.35 CMT

NEDELJA, 12. XII.

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.10 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.10 OTROŠKI PROGRAM
9.10 ŽIV ŽAV, ponovitev
10.05 HOVI, ponovitev angl. naniz., 7/8
10.30 SEZAMOVA ULICA, amer. naniz., 13/13
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 40 LET PAZ V. VODOPIVEC
13.00 POROČILA
13.20 DOMA, angl. film
15.05 ELITNE BOJNE ENOTE, ponovitev amer. dok. serije, 8/8
16.00 EDVARD VII, angl. nadalj., 11/13
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
19.00 RISANKA
19.15 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ZRCALO TEDNA
20.30 NEDELJSKIH 60
21.30 S PETROM USTINOVOM OKOLI SVE-TA, angl. dok. serija, 4/6
22.00 DNEVNIK 3, VREME
22.20 SOVA
LUDWIG, italij. nadalj., 2/5
POIROT AGATHE CHRISTIE, angl. na-niz., 7/8

SLOVENIJA 2

9.15 - 0.00 Teletekst
Opomba: 12.50 Planica; 14.55 tenis; 18.00 košarka NBA; 18.50 namizni tenis SLO-Finska
9.30 Video strani - 9.50 Tedenski izbor: Poglej in zadeni; 10.55 Joseph Conrad (franc. nadalj., 1/6); 11.50 Križkraž - 12.50 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Slovenski maga-zin - 20.35 Spartak (amer. film) - 23.30 Športni pre-gled

KANAL A

8.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 8.15 Ris (risanke in spoti) - 8.25 Male živali - 8.45 BMX (ponovitev 6. oddaje) - 9.25 Klic divjine (ponovitev filma) - 11.00 Ameriških deset (pono-vitev) - 11.30 Dance session (ponovitev 10. odda-je) - 12.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta La-vriha - 12.15 Helena (glasbena oddaja) - 13.00 Vi-deo strani - 18.00 Vin (dok. film o življenju v Srbiji danes) - 19.00 Tropska vročica II (ponovitev 11. dela amer. nadalj.) - 19.50 Risanke - 20.00 Tropska vročica II (14. del) - 20.55 Kino, kino, kino (odda-ja o filmu) - 21.40 Voznikov sedež (amer. film) - 23.15 CMT

PONEDELJEK, 13. XII.

SLOVENIJA 1

10.15 - 0.10 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.40 TEDENSKI IZBOR
10.40 ZLATI PRAH
10.50 VRNITEV ANTILOPE, angl. nadalj., 9/13
11.20 ZNANOST
11.45 ZNANJE ZA ZNANJE - UČITE SE Z NAMI
12.15 TERRA X, nemška dok. serija, 3/8
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
SLOVENSKI MAGAZIN

13.35 ŠPORTNI PREGLED
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 SVET NA ZASLONU
20.55 OMIZJE
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA

SLOVENIJA 2

12.45 - 23.00 Teletekst
13.00 Video strani - 13.40 Tedenski izbor: Forum, TV mernik, Utrip, Zrcalo tedna; 14.40 Nedeljskih 60; 15.40 Obzora duha - 16.10 Sova (ponovitev): Želite, milord? (angl. naniz., 6/6); 17.00 Ludwig (italij. nadalj., 2/5); 17.50 Poirot Agathe Christie (angl. naniz., 7/8) - 18.50 4 X 4 - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Sedma steza - 20.25 Vpreženi pavi (1. del angl. drame) - 21.15 Po sledeh napred-ka - 21.45 Studio City - 23.00 Brane Rončel izza odra

KANAL A

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angl.) - 10.00 CMT - 10.50 A shop - 11.00 Luč svet-lobe (ponovitev 55. dela) - 11.50 A shop - 12.00 Charlie Chaplin (burleska) - 12.25 Helena (pono-vitev) - 16.05 A shop - 16.15 Voznikov sedež (pono-vitev filma) - 18.00 Luč svetlobe (56. del amer. na-dalj.) - 18.45 Ameriških deset (glasbena oddaja) - 19.15 Risanke - 19.25 CMT - 20.10 Poročila - 20.30 Beg iz zapore (amer. krim.) - 22.00 Srbija danes (2. del dok. serije) - 22.30 Poročila - 22.50 Charlie Chaplin (burleska) - 23.15 A shop - 23.25 CMT

TOREK, 14. XII.

SLOVENIJA 1

9.15 - 0.30 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.55 TEDENSKI IZBOR
9.55 ZLATI PRAH
10.05 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET
10.10 SEZAMOVA ULICA, 13/13
11.10 4 X 4
11.40 PO SLEDEH NAPREDKA
12.10 VPREŽENI PAVI, 1. del angl. drame
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 SOBOTNA NOČ
16.00 SEDMA STEZA
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
LONČEK, KUHAJ!
HOV, angl. naniz., 8/8
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice

19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 GORE IN LJUDJE
21.30 OSMI DAN
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
POSLOVNA BORZA
22.50 SOVA
MEDVEDJA USLUGA, 10. epizoda angl. naniz.
PALAČA VETROV, angl. nadalj., 1/6

SLOVENIJA 2

9.15 - 23.45 Teletekst
Opomba: 9.50 slalom m, 1. tek; 12.50 sl m, 2. tek; 15.30 sl m, posnetek; 23.35 košarka Olimpija:Fidefinanze (posnetek)
9.30 Video strani - 16.10 Tedenski izbor: Svet na zaslonu; 16.50 Ljudje in zemlja; 17.20 Sova (pono-vitev): Ljubezen na prvi pogled (koprod. naniz., 7/10); 17.45 Poirot Agathe Christie (angl. naniz., 8/8) - 18.45 Iz življenja za življenje: Prislunimo tišini - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Železni Gustav (nemška nadalj., 2/7) - 21.05 Pro et contra - 22.05 Videošpon - 23.00 Svet poroča

KANAL A

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 CMT - 10.50 A shop - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 56. dela) - 11.50 A shop - 12.00 Charlie Chaplin (burleska) - 16.25 A shop - 16.30 Beg iz zapore (ponovitev filma) - 18.00 Luč svetlobe (57. del) - 18.45 Jazzbina (ponovitev 44. oddaje) - 19.15 Risanke - 19.25 CMT - 20.10 Poročila - 20.30 Komandos (amer. akcijski film) - 22.00 Jazzbina (45. oddaja) - 22.30 Poročila - 22.50 Charlie Chap-lin (burleska) - 23.15 A shop - 23.25 CMT

SREDA, 15. XII.

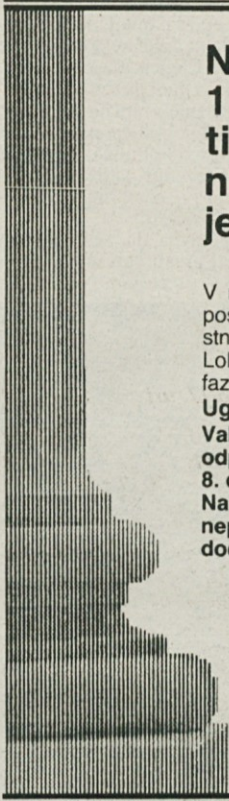
SLOVENIJA 1

9.15 - 0.05 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
10.05 TEDENSKI IZBOR
10.05 ZLATI PRAH
10.10 BISKVITKI, risana serija
10.35 VIDEOŠPON
11.30 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.00 VELIKI ZLOČINI IN PROCESI 20. STOL., dok. serija, 11/13
12.25 S PETROM USTINOVOM OKOLI SVETA, angl. dok. serija, 4/6
12.50 POSLOVNA BORZA
13.00 POROČILA
13.05 STUDIO CITY, ponovitev
14.10 TEDENSKI IZBOR

14.15 PRO ET CONTRA
15.15 ŽELEZNI GUSTAV, nemška nadalj., 2/7
16.15 SVET POROČA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 KLUB KLOBUK
18.00 RPL
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 FILM TEDNA
MEDITERAN, italij. film
22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.35 SOVA
BURLESKA CHARLIEJA CHAPLINA, 3. epizoda
PALAČA VETROV, angl. nadalj., 2/6

SLOVENIJA 2

14.45 - 22.10 Teletekst

Ne zamudite! 11. december - dan odpr-tih vrat za kupce poslov-nih lokalov v novem ob-jektu TPC Grosuplje

V novem objektu TPC Grosuplje so naprodaj poslovni lokali, primerni za opravljanje raznovr-stne dejavnosti. Lokali so zgrajeni do III. podaljšane gradbene faze.

Ugodne cene, možnost prodaje na obroke. Vabimo vas, da si prostore ogledate ob dnevu odprtih vrat, ki bo v soboto, 11. septembra, od 8. do 12. ure. Na voljo vam bodo strokovnjaki za področje nepremičnin, ki vam bodo posredovali vse dodatne informacije.

Informacije in prodaja:

SKB - Nepremičnine & Leasing d.o.o.
Ljubljana, Slovenska 54
telefon: 061/313-231, telefaks: 061/132-12-02

VI NAM — MI VAM

»BARLOG« Trebnje

nudi po ugodnih pogojih in najkrajših dobavnih rokih vsa vozila iz proizvodnega programa TAM. Posebna ponudba TAM 122 T8B za prevoz tovora v tujino brez posebne dovolilnice. S takojšnjo dobavo nudimo tudi vse tipe traktorjev TORPEDO -DEUTZ.

Informacije po tel. (068) 44-701, 44-700.

Velika nagradna igra za naročnike DOLENJSKEGA LISTA

Avto ŠKODA FAVORIT GLX in še veliko lepih nagrad!

Če še niste, postanite naročnik Dolenjskega lista! Vsi člani doslej največje dolenjske družine, s plačano naročnino na Dolenjski list za tekoče trimesečje (stari naročniki) ali za tri mesece vnaprej (novi naročniki) bodo prišli v poštev za žrebanje, ki bo v četrtek, 16. decembra letos, na Loki. Nagradna igra bo trajala do 10. decembra.

Glavna nagrada:

avto ŠKODA FAVORIT GLX s kasko zavarovanjem (NOVOTEHNA, zavarovalnica TRIGLAV in Dolenjski list)

Druge nagrade:

- * vrednostni bon v višini 100.000 tolarjev (trgovina talnih oblog PCP Pureber v javnih skladiščih Novo mesto)
- * predsoba Alples
- * vikend paket za dve osebi (turistična agencija MANA iz Novega mesta)
- * kolo (servis in trgovina SMOLE iz Novega mesta)
- * bon za 20.000 tolarjev (tehnična trgovina TILIA iz Bršljina)
- * avtoalarm z montažo (SPM trade, d.o.o., Šentjernej)
- * univerzalno centralno zaklepanje avtomobila z montažo (SPM trade, d.o.o., Šentjernej)
- * motorna žaga ALPINA (AGRO, d.o.o., prodajalna SEJALEC)
- * 5 izpušnih cevi (AVTO GALANTERIJA NOVAK iz Novega mesta)
- * namizni kalkulator CANON (BIRO ELEKTRONIK iz Novega mesta)
- * uokvirjeno stensko ogledalo (GOSPODIČNA iz Novega mesta)

Za naštete lepe nagrade se bodo potegovali vsi naročniki, samo med novimi pa bo izžreban dobitnik

* pečnic za krušno peč ali klasičnega kamina (PIONIR KERAMIKA Novo mesto)

**Naročniki Dolenjskega lista vedo, zakaj so naročniki:
noben četrtek ne umanjka njihov časopis, zdaj pa še toliko nagrad!**

✂

NAROČILNICA

Naročam Dolenjski list na naslov:

Priimek in ime: _____

Ulica in hišna številka: _____

Poštna številka in kraj: _____

Št. osebne izkaznice: _____

Naročilnico pošljite na naslov: DOLENJSKI LIST, 68000 NOVO MESTO, Glavni trg 24

✂

Ob potoku 10
Novo mesto
tel.: (068) 322-643

068/42-361

Ob potoku 10
Novo mesto
tel.: (068) 322-643

turistična agencija
tel. 068-28 136

NOVOTEHNA

Gospodična

PCP PUREBER d.o.o.
Novo mesto • FAX 068/23-293
Ljubljanska 27 (Javna skladišča)
Tel.: 068 322-337 int. 220

keramika NOVO MESTO d.d.

18 DOLENJSKI LIST

Št. 49 (2312), 9. decembra 1993

Gospodična

Novo mesto, Ul. talcev 2
tel. (068) 21-126

nudi:

- okvirjanje slik, postrov, plakatov, gobelinov
- izdelava in okvirjanje ogledal
- stalno na zalogi 120 profilov letev
30 barv. pasp. papirjev
antirefleksna stekla
- kaširanje
- odkup in prodaja slik
- hitra izdelava in konkurenčne cene

KRONA

ZLATO GALERIJA PARFUMI

Vrhovčeva 3, Novo mesto
Tel.: 28-097

organizira v četrtek, 9. decembra, ob 17. uri

prodajno razstavo
švicarskih ur RAYMOND WEIL.

Vabljeni!

FIAT GRIL

SERVIS in PRODAJA VOZIL, Slavko Gril, Dol. Kamence
46 B, NOVO MESTO, tel.: 068/28-714

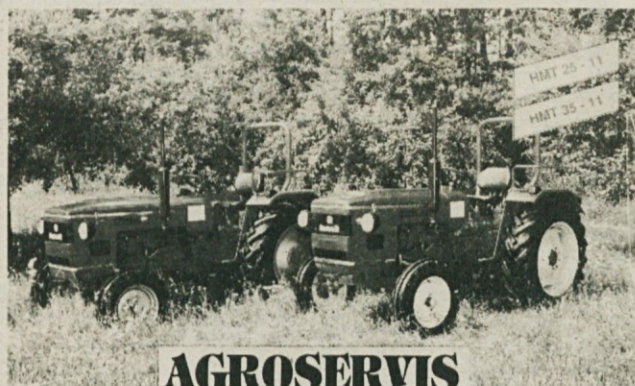

Cinquecento JE TUKAJ!

AGROSERVIS

Pot na Gorjance 8
68000 Novo mesto
Tel.: 068/321-479, 324-480
Fax: 068/321-987

AGROSERVIS
VAŠA TRGOVINA

Zopet so na zalogi traktorji
HMT ZETOR MATIC 35:11
v omejenih količinah.

Ostale informacije dobite v naši trgovini.

POSLOVNA AMBICIOZNOST POTREBUJE TUDI SODOBEN POSLOVNI PROSTOR

V prenovljenem samskem domu na Kettejevem drevoredu v Novem mestu vam dajemo v najem raznolike in lepo urejene poslovne prostore. Koriščenje je možno takoj.

Informacije: GIP »Pionir«, Kettejev drevored 37, Novo mesto
tel.: (068) 321-826, int. 1289

Pohitite, izbirajo samo prvi.

PIONIR
Gradnja zaupanja

PLAČAŠ, Z MALO SREČE DOBIŠ

PRODAJNI PROGRAM NOVOTEHNE AVTOMOBILI:

CITROEN

AVTOSALON Novo mesto, AVTOSALON Krško
Partizanska 2, 068 322 044, Novi trg 6, 068 322 046

ŠKODA

PRODAJNO SERVISNI CENTER Trebnje
Pod gradom 9, 068 44 025

LADA

AVTOSALON Novo mesto
Partizanska 2, 068 322 044, Novi trg 6, 068 322 046
AVTOSALON Krško
C. Ljubljanske 70, 0608 31 485
PRODAJNO SERVISNI CENTER Trebnje
Pod gradom 9, 068 44 025

FIAT

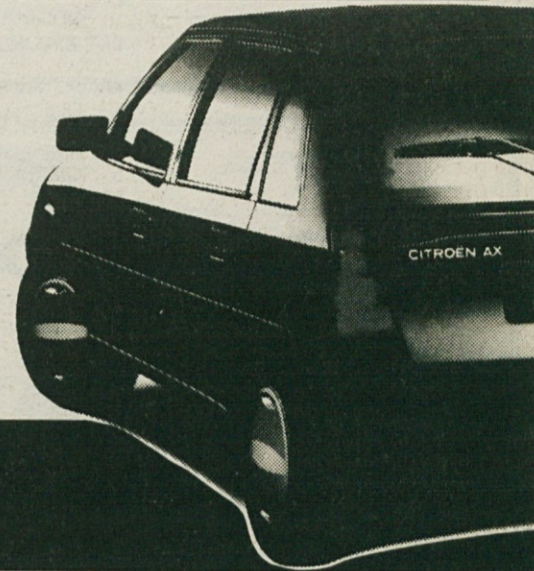
AVTOSALON Novo mesto
Novi trg 6, 068 322 046

Vsi kupci, ki bodo do 23. decembra kupili enega izmed avtomobilov iz prodajnega programa NOVOTEHNE AVTOMOBILI, bodo sodelovali v

CITROEN AX

Javno žrebanje, katerega bo prenašala TV Novo mesto - VAŠ KANAL, bo v četrtek, 23. decembra 1993.

Srečni dobitnik bo objavljen v letošnji zadnji št. tednika Dolenjski list.

NOVOTEHNA
AVTOMOBIL

Spoštovani!

Tih božični čas in novoletno veselje prihajata v Vaš dom. Mnogo lepih trenutkov Vas čaka v Vaši dnevni sobi, kuhinji, ob mizi, kjer boste spet vsi zbrani...

Potem, ko bo Vaš najmlajši obesil še zadnji okrasek na drevesček, novoletno jelko (koliko mu jih je že uspelo zdrobiti?), ko bodo jedi pripravljene in bo zadišalo po vsej hiši, se boste sprostiti v družinskem krogu...

To je čas, ko svojo pozornost izrazimo tudi z darili.

Včasih pa se zgodi, da ne najdemo primerne darila.

V Novotehni smo Vam jih pripravili. Preudarno smo izbrali pisano paleto kakovostnih, uporabnih in lepih izdelkov, ki gotovo ustrezajo tihim željam Vaših dragih.

Že danes pa nas obiščite v trgovinah Novotehne. Lahko pridete brez posebnih zamisli, vedeti morate le, koga želite obdariti. Oh, in še nekaj: obiščite nas skupaj z Vašim najmlajšim; okraske smo namreč umaknili na zgornje police.

DARILNI BON V VREDNOSTI 5.000 SIT

Za tiste, ki se težko odločijo, a nikoli ne zgrešijo!

DARILNA KARTICA ZVESTOBE

Na "Kartico Zvestobe" Vam bo naše osebje ob vsakem gotovinskem nakupu vpisalo vrednost le-tega. Ko bo kartica "polna" (ob 12 nakupih), Vas čaka v naših trgovinah darilo, ki si ga boste izbrali sami. To je naše darilo za Vašo zvestobo.

VIDEO IGRE

Za Vaše mlade "razbojnike". Se Vam je zgodilo že kdaj prej, da NISTE razumeli svojega lastnega otroka? Če sami ne veste, zakaj so te igre tako "super", vprašajte svojega sina.

ŠPORTNI PROGRAM

Obeta se nam zima stoletja. Dolga bo. Da pa ne bo dolgočasna, jo preživite z družino malo bolj aktivno. Vendar ne pojdite v skrajnosti: bob sani namreč NE prodajamo.

(ŠKIC, FITNESS OPREMA, ŠPORTNA KONFEKCIJA)

ROČNA ORODJA

V stanovanju je vedno kup stvari, ki jih je potrebno pritrditi in popraviti. Spomnite se samo na tisti stol, ki vas "ziblje" kot coln na odprtem morju. Rešitev je samo ena: PRAVO ORODJE POSTAVI STVARI (in tudi Vas) NA PRAVO MESTO!

KUHINJSKA NERJAVEČA POSODA IZ MOZA

Mnogi so jo že kupili. Pomivamo jo odlično, z njo kuhamo še bolje.

AKUSTIKA

Z njimi si boste v Vašo sobo pričarali nov svet barv, zvoka, veselja in sprostitve, ki ga boste delili z vso družino.

(TV, VIDEO, CD, RADIO)

KERAMIČNI IZDELKI

V mesecu decembru smo organizirali posebno ponudbo različnih vrst keramičnih ploščic iz uvoza, v diskontni prodajalni na Ljubljanski cesti. Obiščite nas v času prazničnih nakupov in si tako prihranite čas in denar!

(MESEC KERAMIKE S POPUSTI)

IN ŠE NEKAJ...

Ob VSAKEM gotovinskem nakupu v vrednosti nad 5.000 SIT Vam bomo v vseh naših prodajalnah priznali 5 do 10% popusta. V diskontni prodajalni pa Vam poleg diskontnih cen nudimo še dodatni 10% popust na granitne in keramične ploščice.

KJERKOLI...

KDORKOLI...

KADARKOLI...

KOGARKOLI...

mobitel

Posamezne vrste mobitela že od **2990 DEM** (brez p.d.) dalje.

Možnost nakupa na leasing s pologom **549 DEM** (brez p.d.) in obročno odplačevanje.

Kupcem mobitela zagotavljamo montažo in kakovostne servisne storitve.

Obiščite nas, predstavili vam bomo posamezne vrste mobitela in vam svetovali pri nakupu.

Pooblaščen zastopnik:

KONDOR d.o.o., Šmarje 13, Šentjernej, tel/faks: 068 42 118, mobitel: 0609 612 612

Prodaja in informacije: Mobitel d.d., Dunajska 22, Ljubljana, tel. 061 132 30 10, fax 061 131 11 10

trgovsko podjetje

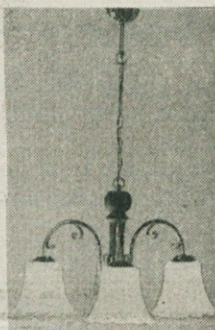
NOVO MESTO d.o.o. - Ljubljanska 27 - 68000 Novo mesto

trgovina **elvod** - javna skladišča

- električni kabli
- elektroinstalacijski material
- bela tehnika
- drobni gospodinjski aparati, akustika
- rezervni deli za pralne stroje in štedilnike

10% popust za svetila in lestence

Se priporočamo!
UGODNE CENE — PESTRA IZBIRA
tel./fax: (068) 26-071

Trgovina s kmetijsko mehanizacijo **TABAKUM** iz velike Cikave 25, obvešča cenjene kupce, da imajo na zalogi **avtoplašče za vse tipe vozil**, po konkurenčnih cenah kmetijsko mehanizacijo, olja, maziva, sredstva proti zmrzovanju in raznovrstno avtokozmetiko.

Ekskluzivna prodaja traktorjev **SAME Delfino, Solar in Fruteto**, za katere Vam za takojšnje plačilo nudijo **UGODEN 15% POPUST!** Poleg teh so Vam na voljo še vsi tipi traktorjev **CARRARO, UNIVERSAL in TOMO VINKOVIČ**.

Za traktorje **ZETOR** Vam v decembru nudijo **3% popust**. Dodatno prejme kupec, ki bo v tem mesecu kupil traktor **ZETOR** darilo: **varilni aparat VARSTROJ** ali hladilnik **GORENJE**.

Za vso kmetijsko mehanizacijo pa Vam pri Tabakumu nudijo potrošniški kredit za dobo 4 ali 6 let!

Lahko jih pokličete na tel. številko **068/ 322 625** ali **23 826**, še bolje pa bo, če jih obiščete. Morda boste prav pri **TABAKUMU** našli nekaj, kar že dolgo zaman iščete. **Trgovina TABAKUM Vas pričakuje.**

Akumulatorska delavnica **BLAŽO TASEV** Vas vabi, da se pri njih oskrbite z akumulatorji **VESNA Maribor**.

NA ZALOGI VSI TIPI AKUMULATORJEV. PRODAJA NA DEBELO IN DROBNO. BREZPLAČEN PREGLED. MONTAŽA IN DEMONTAŽA AKUMULATORJA. ODKUP STARIH AKUMULATORJEV.

tabakum d.o.o.

VESNA MARIBOR

PAKETNO AVTOMOBILSKO ZAVAROVANJE

STE POMISLILI, DA BI SE KLJUB POŠKODOVANEMU AVTOMOBILU LAHKO ODPELJALI NAPREJ?

**Mi smo! Zato vam ob poškodbi
vašega avtomobila krijemo
stroške najema
nadomestnega vozila**

Poleg tega pa ponuja paketno zavarovanje še naslednje prednosti:

- Sami se boste odločili o vsebini vašega paketa;
- kasko zavarovanje je v paketu 20 odstotkov cenejše;
- 10-odstotni popust za vsa ostala zavarovanja v paketu;
- popust za takojšnje plačilo;
- možnost obročnega brezobrestnega odplačevanja;
- pri kraji ali uničenju avtomobila vam povrnemo denar za nakup novega;
- v primeru poškodbe vašega avtomobila vam krijemo stroške najema drugega vozila;
- zavarovanje prarne zaščite vam krije morebitne stroške odvetnikov in sodnega postopka;
- turistično zavarovanje za potovanja v prostem času;
- Triglarov bonus - nagrado za vaše previdno ravnanje v prometu;
- dodatni popust za zvestobo Zavarovalnici Triglar;
- enake pogoje zavarovanja za posameznike kot za podjetja.

zavarovalnica triglav d.d.

Končno popolno in sodobno zavarovanje !

REVOZ Novo mesto, d.d.

išče sodelavca za področje INFORMATIKE, in sicer:

1. VODJA RAZVOJA V INFORMATIKI

Kandidat naj izpolnjuje naslednje pogoje:

- visokošolska izobrazba
- 4 leta delovnih izkušenj na podobnih delih
- poznavanje računalnika IBM AS/400
- znanje francoščine in angleščine

2. SISTEMSKI PROGRAMER

Kandidat naj izpolnjuje naslednje pogoje:

- visokošolska izobrazba tehnične smeri
- zaželjene so izkušnje, lahko je tudi pripravnik
- poznavanje računalnika IBM AS/400
- znanje angleščine

Kaj nudi Revoz?

- raznoliko in zanimivo delo
- sodelovanje v mednarodnih projektih
- dodatno izobraževanje
- stimulativno nagrajevanje
- delo z najnovejšo računalniško tehnologijo

Delovni mesti sta v Novem mestu.

Če vas področje informatike zanima in ste prepričani, da izpolnujete zahtevane pogoje, pošljite prijavo s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih delovnih izkušenj v 15 dneh na naslov: **REVOZ Novo mesto, d.d., Kadrovska služba, Zagrebška 20, 68000 Novo mesto.** Podrobnejše informacije dobite na telefon (068) 23-311, int. 150.

Na podlagi 24. in 30. člena Stanovanjskega zakona (Ur. l. RS št. 18/91) občina Črnomelj, Oddelek za lokalni razvoj, objavlja

JAVNI RAZPIS

za izbiro najugodnejšega ponudnika za izvajanje upraviteljskih del stanovanj, stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov v lasti občine Črnomelj

1. Naročnik: Izvršni svet Skupščine občine Črnomelj.
2. Predmet razpisa:
 - stanovanjske storitve, ki zajemajo organizacijske, pravne, finančne, administrativne, tehnične in plansko-programске storitve za upravljanje stanovanj in stanovanjskih hiš;
 - vzdrževalna dela, kot so materialna vlaganja, ki ohranjajo uporabno vrednost stanovanj in stanovanjskih hiš ves čas njihove uporabe;
 - obratovanje stanovanjske hiše, ki zajema storitve v zvezi z uporabo skupnih prostorov, delov in naprav stanovanjske hiše in funkcionalnega zemljišča ter stroške, ki nastajajo s tem v zvezi, predvsem pa: stroške za čiščenje, elektriko, vodo, ogrevanje, obratovanje naprav, stroške za hišnika in vse druge skupne stroške;
 - vzdrževanje funkcionalnega in skupnega funkcionalnega zemljišča ter skrb za varstvo bivalnega okolja in vlaganja, ki imajo namen zagotoviti smotno vzdrževanje in skrbno ravnanje z okoljem stanovanjske hiše.
3. Predviden prevzem upravljanja je 1.1.1994.
4. Informacije dobijo zainteresirani na Oddelku za lokalni razvoj - stanovanjski sektor Skupščine občine Črnomelj, Trg svobode 3, na tel. (068) 51-040.
5. Ponudba naj vsebuje:
 - ime in naslov ponudnika
 - dokazilo o registraciji
 - ceno del z vključenim prometnim davkom.
6. Ponudbo za razpis pošljite ali osebno izročite do vključno 20.12.1993 do 8. ure na naslov: Oddelke za lokalni razvoj - stanovanjski sektor občine Črnomelj, Trg svobode 3, 68340 Črnomelj, z oznako "NE ODPIRAJ!" - PONUDBA ZA IZBIRO NAJUGODNEJŠEGA PONUDNIKA ZA IZVAJANJE UPRAVITELJSKIH DEL STANOVANJ, STANOVANJSKIH HIŠ IN POSLOVNIH PROSTOROV V LASTI OBČINE ČRNOMELJ.
7. Odpiranje ponudb bo javno, in sicer dne 22.12.1993 ob 9. uri v prostorih Skupščine občine Črnomelj, Trg svobode 3, Črnomelj. Ponudniki bodo o izidu seznanjeni pisno najkasneje v 15 dneh po odpiranju ponudb.
8. Ponudbe, ki ne bodo sestavljene skladno s tem razpisom, bo komisija izločila kot neveljavne.

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d., LJUBLJANA OBMOČNA ENOTA KRŠKO Trg Matije Gubca 3 68270 KRŠKO

OGLAŠA

na podlagi 52. člena Statuta Zavarovalnice Triglav, d.d., Ljubljana, mesto

UNIVERZALNEGA ZASTOPNIKA

V ZASTOPU 04 149 BREŽICE - CENTER

za dobo enega leta.

Poleg splošnih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da imajo srednjo strokovno izobrazbo ekonomske, splošne, upravno-administrativne smeri,
2. da imajo najmanj dve (2) leti delovnih izkušenj.

Kot poseben pogoj za oglas del in nalog je določeno poskusno delo, ki bo trajalo tri (3) mesece.

Pri izbiri imajo prednost kandidati, ki stanujejo v samem zastopu. Pismene prijave je treba poslati v roku 8 dni po oglasu del in nalog na naslov:

Zavarovalnica Triglav, d.d., Ljubljana, Območna enota Krško, Trg Matije Gubca 3, 68270 Krško - kadrovska služba.

K prijavi je potrebno priložiti listine o tem, da prijavljeni kandidat izpolnjuje pogoje, ki so navedeni v tem oglasu.

Izbira kandidata bo opravljena v roku 10 dni po poteku oglasnega roka. Kandidati bodo o izbiri pismeno obveščeni najpozneje 14 dni po opravljeni izbiri.

PETROL

Obveščamo vas, da bo bencinski servis OTOČEC I (desna stran v smeri Zagreba) od 13. 12. 1993 ZAPRT zaradi rekonstrukcije objekta.

Odprt bo bencinski servis OTOČEC II (ob AMZ bazi) in bo prodajal samo eno vrsto goriva, t.j. neosvinčeni 95.

Rekonstrukcija bencinskega servisa pomeni prekinitev cevovodov ostalih goriv z bencinskim servisom OTOČEC I.

Nočna služba se prenese na bencinski servis NOVO MESTO — LOČNA (NON — STOP) do zaključka izgradnje bencinskega servisa OTOČEC I.
Hvala za razumevanje!

MERCATOR-KZ KRKA z.o.o., Novo mesto CKS 10, Novo mesto

objavlja javno licitacijo

za prodajo 36 krav črno-bele pasme v skupni izkladni vrednosti 2.700.000,00 SIT.

Licitacija bo v soboto, 11. decembra, ob 10. uri na delovišču v Klevčevžu.

Izkladne cene za posamezne krave bodo objavljene v času ogleda, to je pol ure pred pričetkom licitacije.

Na licitaciji lahko sodelujejo pravne in fizične osebe, ki pred licitacijo vplačajo 10% izkladne cene za posamezno kravo na blagajni na kraju licitacije ali na žiro račun št. 52100-601-19901 pri SDK Novo mesto.

Prodaja se vrši po načelu videno - kupljeno. Kupljene živali je treba plačati najpozneje 4. dan po licitaciji. Prevzem živali je možen in obvezen po dokončanem plačilu.

V primeru nakupa nad 5 živali so plačilni pogoji sledeči: 60% ob prevzemu, 40% pa v štirih enakih obrokih v naslednjih štirih mesecih.

Vse stroške kupa plača kupec.

Dodatne informacije dobite na telefonu št. (068) 42-021.

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

JANEZ LAMUT

skladiščnik nadzorništva Črnomelj v pokoju

Ohranili ga bomo v lepem in trajnem spominu.

KOLEKTIV PE ELEKTRO NOVO MESTO

ZAHVALA

V 62. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, brat, stari oče in stric

JOŽE PAVLIČ

iz Šentjerneja, Staro sejmišče 3

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so sočustvovali z nami in nam izrazili sožalje, darovali vence, cvetje in sveče ter pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti. Prisrčna hvala patronažni sestri Jožici Verstovšek za njeno skrb v času bolezni. Posebej se zahvaljujemo g. župniku za lepo opravljen poslovilni obred, govorniku ter pevcem za zapete žalostinke.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka, pradedka, brata in tasta

IVANA PEČNIKA

iz Krškega

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste mu darovali cvetje in sveče in ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno hvaležnost dolgujemo dr. Tatjani Hvala-Andrijačević, ki je vsa leta bolezni kot zdravnica in prijateljica skrbela za njegovo počutje in mu ob vsakem času nudila pomoč. Iskrena hvala osebju Intenzivnega oddelka interne bolnice v Novem mestu za skrbno nego in lajšanje bolečin v zadnjih urah. Od srca hvala sosedom in prijateljem za nesebično pomoč, govorniku Zveze borcev za poslovilne besede ob grobu ter vsem, ki ste nam kakorkoli izrazili svoje sožalje. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Žena Lizi, sin Jože, hčerki Marija in Milica z družinami ter ostalo sorodstvo

Krško, 6.12.1993

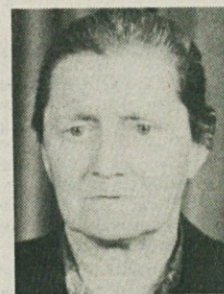
POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

- prevozi pokojnikov — tudi iz tujine
- prodaja pogrebne materiala
- ureditev pokojnikov — tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebi
- storitve v zvezi z upepelitvijo
- posredovanje vencev in cvetja
- posojanje mrtvaškega odra, če kupite tudi material
- izredno konkurenčne cene
- brezplačen prevoz do 20 km
- 10% popust ob takojšnjem plačilu
- možnost plačila na 3 čke ali 3 obroke
- pesek beli marmor za posip grobov in črna zemlja

Leopold Oklešen

K Roku 77
Novo mesto

tel.: (068) 323-193
mobitel: 0609-615-239

ZAHVALA

V 93. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica in prababica

MARIJA FINK

z Uršnih sel

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Iskrena hvala tudi g. kaplanu za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustila naša teta in sestra

NEŽA CVELBAR

Zameško 19

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom in prijateljem, ki ste ji poklonili vence, cvetje, z nami sočustvovali, darovali sveče in sv. maše ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala gospodu za opravljen obred ter Janiju in mladinskemu pevskemu zboru iz Škocjana za zapete žalostinke.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 65. letu življenja nas je zapustila draga žena, mama, sestra, tašča, stara mama, teta, sestrična in svakinja

ANTONIJA KOVAČ

iz Gabrijel 47 pri Krmelju

Ob boleči izgubi naše drage mame se iskreno zahvaljujemo zdravstvenemu osebju Internega in Kirurškega oddelka bolnice Novo mesto za lajšanje bolečin, sosedom za nesebično pomoč, vsem sorodnikom, znancem, kolektivoma INKOS Krmelj in KPD Dob za darovane vence, cvetje, sveče in izrečeno sožalje. Hvala pevcem iz Mokronoga, govornikom g. Močniku in g. Slapšaku za besede slovesa, krajevni organizaciji Rdečega križa Krmelj, g. župniku za lepo opravljen obred in vsem, ki ste nam v žalostnih trenutkih kakorkoli pomagali in našo drago mamo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Ni več bolečin,
ni več trpljenja,
vse to je vzela zemlja.
A v domu ostala je praznina,
v naših srcih težka bolečina.

V 64. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama, tašča, sestra in teta

TEREZIJA VIDIC

s Krke 46

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam ustno ali pisno izrazili sožalje, karkoli darovali ter pokojno pospremili na zadnji poti. Najlepša hvala kolektivu GG Vrtinariji, Pljučnemu oddelku, tovarni Labod, Krki-program zelenih zdravil, tovarni prikolic Adria Karavan. Hvala g. župniku za opravljen obred ter pevcem za zapete žalostinke. Posebna hvala tudi Franciju Šlajkovcu ml.

Žalujoči: vsi, ki smo jo imeli radi

tedenski koledar

Četrtek, 9. decembra - Valerija Petek, 10. decembra - Smiljan Sobotič, 11. decembra - Danijel Nedelja, 12. decembra - Aljoša Ponedeljek, 13. decembra - Lucija Torek, 14. decembra - Dušan Sreda, 15. decembra - Kristina

LUNINE MENE
13. decembra ob 10.27 - mlaj

kino

ČRNOMELJ: 9. in 10.12. (ob 20. uri) romantična komedija Zenska in dva moška. 11.12. (ob 20. uri) gledališka komedija Leticija in Lu-

šek. 12.12. (ob 20. uri) ameriški film Sliver.

KRSKO: 13. in 14.12. (ob 16. uri) ameriški komedija Sam doma. 11.12. (ob 18. uri) 10. revija pihalnih orkestror. 9.12. (ob 18. uri) ameriška romantična komedija Mad Dog in Glory. 12.12. (ob 18. uri) ameriška romantična melodrama Hovardov kot.

METLIKA: 9 in 10.12. (ob 20. uri) ameriška kriminalka Sliver. 12.12. (ob 20. uri) romantična komedija Zenska in dva moška.

NOVO MESTO: Od 10. do 12. (ob 16. in 20. uri) ter 15.12. (ob 16., 18. in 20. uri) ameriška fantastična komedija Draga, otroke sem pomanjšal. Od 10. do 12.12. (ob 20. uri) ameriška drama Mesto radosti.

kmetijski stroji

TRAKTOR UNIVERZAL 445 U, 300 delovnih ur, prodam. ☎ 78-527.
TRAKTOR ŠTORE 502, kot nov, prodam. ☎ (0608)82-731, popoldne.

TRAKTORJA MF 374 F in Deutz 55/A s kabino, nakladalke 19/9, 12 m3 in 16 m3, kiper prikolice 1.8 - 4.5 T, cisterno Creina 2700 l in gozd. vitle Tajfun EGV 40, EGV 50 in EGV 60 ugodno prodam. Možnost plačila na 3 obroke. ☎ (064)622-575. 4407

agroma

trgovina in servis
Janez Šusteršič
Smolenja vas 73, Novo mesto
tel. (068) 24-571
nudi v decembru izjemne ugodnosti ob nakupu traktorjev ZETOR — 3% popust; varilni aparat ali hladilnik Gorenje ter 1. in 2. servis z materialom brezplačno.
Trgovina je dobro založena z rezervnimi deli ZETOR.
Vabi AGROMA!

Dolenjska banka d.d. Novo mesto

Prenovljeni prostori LB Dolenjske banke, d.d., v Črnomlju

Z otvoritvijo obnovljenih prostorov se je prejšnji tork zaključila več mesecev trajajoča rekonstrukcija osrednje enote LB Dolenjske banke, d.d., v Črnomlju. Gre za prenavo pritličnih prostorov v objektu velikega kulturnega in zgodovinskega pomena, saj je bila stavba, zgrajena v letu 1889 za potrebe takratne Mestne hranilnice, že v začetku namenjena bančništvu in hranilništvu, čemur služi še dandanes. Z rekonstrukcijo prostorov, ki je prav zaradi želje po ohranitvi arhitekturnih značilnosti objekta predstavljala zahteven gradbeni poseg, so dosedaj nefunkcionalne prostore preuredili v skladu s potrebami sodobnega bančnega poslovanja. Tako so strankam v t. hitri coni na voljo štiri vplačilno-izplačilna mesta, namenjena predvsem enostavnejšim blagajniškim opravilom, posebni prostori pa so namenjeni poslovanju s tekočimi računi in drugimi oblikami brezgotovinskega poslovanja, depozitnemu poslovanju ter finančnemu svetovanju. V banki se zavedajo, da samo obnovljeni prostori in oprema seveda niso dovolj za kvalitetno bančno delo, ki je v veliki meri odvisno predvsem od strokovnosti in usposobljenosti bančnih delavcev. Tako v banki nenehno skrbijo tudi za dodatno izobraževanje in usposabljanje delavcev, zlasti pri uvajanju novih oblik poslovanja, na primer poslovanja s plačilnimi karticami, bančnimi avtomati, novimi oblikami depozitnega poslovanja, poslovanja z vrednostnimi papirji in finančnega svetovanja. V banki so prepričani, da bodo s posodobitvijo poslovnih prostorov in novimi oblikami poslovanja ustregli željam varčevalcev, predvsem pa zagotovili kvaliteten bančni servis ter približali nivo storitev zahtevam sodobnega finančnega poslovanja.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Igor Vidmar. IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 90 tolarjev; naročnina za 4. trimesečje 1.160 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 2.320 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti. OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.600 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.200 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.800 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.000 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 100 tolarjev. ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB - Dolenjska banka, d.d., Novo mesto). NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068) 323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zbiranje 324-006; telefon 322-898. Nenaročenih kopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davček od prometa proizvodov po stopnji 5 odst. Računalniški časopisni stavek Dolenjski list Novo mesto, p.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

AVTOSERVIS MURN
Resljeva 4, Novo mesto ☎ 068/24-791

RENAULT VW ŠKODA FIAT

GOLF CADDY, letnik 1984, 150.000 km, ohranjen, ugodno prodam za 6.900 DEM. ☎ 49-582. 4418
GOLF JX D, letnik 1986, nekaramboliran, prodam. ☎ 25-541. 4419

POPUST V DECEMBRU
Avtomobili TAVRIA s popustom za 599.000,00 SIT.
Dobava takoj.
Avtoservis Sutar
Stara vas 21, Škocjan
Tel.: (068) 76-039

R 4 GTL, letnik 1987, prodam za 3.200 DEM. Robert Fink, Smolenja vas 28, Novo mesto. 4420
FIAT 126 P, letnik 1985, registriran do 11/94, prodam. ☎ (068)56-325.
JUGO 45, letnik 1989, dobro ohranjen, poceni prodam. ☎ (0608)32-503.

FRANCOZ NAD FRANCOZI

PEUGEOT SPC TERZIN
SERVISNO PRODAJNI CENTER

Peugeot 405 po stari ceni. Dobava takoj.
tel./fax. (068) 44-533
Obrtina cona, 68210 Trebnje

Prodaj KOMBIMV 1600 v odličnem stanju, registriran do septembra 1994. leta. Informacije po telefonu števil. 0608/41-505 in 81-734.

PIENIA AVTOHIŠA
Servisno prodajni center
Ločna 48,
68000 Novo mesto

RENAULT

- obvešča, da ima na zalogi omejeno število vozil R5 in CLIO pod izredno ugodnimi prodajnimi pogoji.
- na zalogi imamo tudi večje število rabljenih vozil

Informacije: (068) 324-533

Prodaj R-5 TD, letnik 1989, registriran do maja 1994, prvi lastnik, malo prevoženih kilometrov, v odličnem stanju. Informacije na tel.: 0608/41-505 ali 84-051.

* **Rabljenavozila FIAT, ALFA ROMEO**
* **Prodajamo nova vozila FORD fiesta in escort.**
Kalin, Mihovica, Šentjernej
Tel. (068) 42-803

SALON ZA PSE
BUDA UL. TALCEV 12 NOVO MESTO

(068) 25-986

EMINENT
Dol. Kamence 25a
Novo mesto

- Vsa vozila **HYUNDAI** po ugodnih cenah
- HYUNDAI** ponov 1.5 LSI (3 vrata, kat.) samo 16.990 DEM do registracije.
- vsi modeli 94
- Prodaja novih in rabljenih vozil
- Odkup rabljenih vozil
- Leasing, krediti
- Delovni čas od 7.—12. in od 13.—17. ure.
- Tel. fax (068)23-902 28-950
- OBIŠČITE NAS!**

obvestila

ŽALUZIJE, ROLETE in lamelne zaves izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. ☎ 44-662. 4370
UNIVERZALNO ŽIVLJENJE sporoča: Izšla je knjižica s naslovom Govor na gori. Kupite jo lahko v vseh večjih knjigarnah. Informacije: Univerzalno življenje, Glinškova ploščad 16, 61113 Ljubljana, ☎ (061)1684-148, vsak dan, ponedeljek od 16. do 17. ure. 4404

ZRNO d.o.o.

Trgovsko podjetje ZRNO d.o.o., Gmajna 6, Raka, vam v svoji prodajalni na Ranču nudi po ugodnih cenah reprodukcij in gradbeni material ter veliko izbiro keramičnih ploščic.

NAJUGODNEJŠE CENE UMETNIH GNOJIL:
NPK 15x15x15 1.120 SIT vreča
NPK 7x20x30 1.270 SIT vreča
NPK 8x26x26 1.310 SIT vreča
NPK 13x10x12 1.060 SIT vreča
kan 860 SIT vreča
Tomaževa žlindra 1.180 SIT vreča

Tel. 0608 75-086 ali 0609 616-666.
Odprto od 8. do 17. ure
sobota od 7. do 12. ure.

SALON RENATA
Nega
in podaljševanje nohtov
žensko frizerstvo
RENATA STIH
tel. 068/28-138
Jedinišnica 18, Novo mesto

Hidravlično abkant prešo Jelšingrad 2000/40 ton v odličnem stanju in z mnogo orodja prodamo.
Inf. na telefon (061) 262-230
vsak delavnik od 7. do 16. ure.

Agro d.o.o.
Prodajalna SEJALEC
Cesta kom. Staneta 3,
Novo mesto, tel. (068) 24-132

NOVOLETNI POPUST OD 10. DO 31. 12.
od 10 — 15% za motorne žage STIHL, SOLO, TOMOS in ALPINA.
Možnost nakupa na 4 obroke brez obresti.

- ugodna prodaja meso-reznic in druge mesarske opreme
- kotli za žganjekuho po tovarniških cenah
- roštilji cisterne in črpalke za pretok vina

Kupujte pri nas in zadovoljni boste!

NOGAVICE ZA KRCNE ŽILE

vseh kompresij in modelov
Nudimo tudi ortopedske oporne in grelne izdelke za hrbtenico, kolena, ramena, gležnje ipd.

KRISTAL v zdravilišču Šmarješke Toplice
tel. (068) 73-230, int. 419 42-318.

Delovni čas: od 13. do 18. ure.

ZAHVALA

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.

Po težki in hudi bolezni nas je v 62. letu starosti zapustil dragi mož, oče, stari oče in stric

JOŽE KRIŽMAN
iz Blatnika 9, Črnomelj

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, KS Dobliče, prijateljem iz GG, Društvu upokojencev Črnomelj in Rudniku Kanižarica, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, izrekli sožalje in sočustvovali z nami, pokojnemu darovali cvetje ter ga tako številno spremili na zadnji poti. Posebna hvala osebu Zdravstvenega doma Črnomelj, dr. Macanu, osebu Splošne bolnice Novo mesto, Urološkemu oddelku, dr. Žuniču, dr. Kramarju, dr. Pogačarju, podjetju EKI iz Črnomlja, družini Mujakovič iz Neuburga, družini Anschell iz Freiburga, upokojenim rudarjem Rudnika Kanižarica, vsem lovčev lovskih družin, Lovski družini Loka za lepo organizacijo, praporščakom, govornikom za poslovnice besede, sosedom, Obrtnemu združenju Črnomelj, pevskemu zboru Zveze lovskih družin Bela krajina za zapete žalostinke, registru za zaigrano melodijo v zadnji pozdrav ter gospodu kaplanu za lepo opravljen obred.

Zaljubljeni: žena Anica, sin Branko z družino, hčerka Zdenka z družino in sin Roman iz Nemčije

RADIATORJI

Izdelovanje radiatorjev vseh dimenzij po 7.200 SIT tekoči meter.

Tel. (068) 65-407.

KOPIRANJE IN FOTOKOPIRANJE

- kopiranje načrtov
- kompletiranje v mape
- delovni čas po potrebi.

Nudimo vse usluge kopirnice + dostava ter NOVOLETNI POPUST 20%.

NOVO!

FITNESS STUDIO
RTC JASNICA

G. Ložine, 61332 Stara Cerkev
Nudimo vam naslednje storitve:

- fitness vadba na napravah
- savna
- vodna in ročna masaža
- organizirana vadba

Obiščete nas lahko vsak delovni dan od 16. do 22. ure.

BISTRO Valentine
IGOR BRULC

V Bučna vas 35, Novo mesto, tel. 068/25-113

nudi širok izbor raznovrstnih pijač, Goesser svetlo in temno pivo, tople, hladne sendviče ter hamburgerje.

Se priporočamo!
Delovni čas:
od ponedeljka do četrтка od 7. do 22. ure
petek, sobota od 7. do 24. ure
nedelja od 10. do 22. ure.

Zapriseženi sodni tolmač za nemški jezik nudi prevajalske usluge ter inštrukcije za nemški in angleški jezik za osnovno in srednjo šolo.
Inf.: torek-petek od 8. do 17. ure po tel. (0608) 62-020.

ADRIATIK
Podjetje za trgovino, turizem in promet, d.o.o.
68250 Brežice, Valvazorjeva 37
Tel./fax. (0608) 62-220
mobilni 0609/612-999

VW PASAT * model 94 * 1.8 C	34.200 DEM
VW PASAT * 1.8 CL * VARIANT	37.500 DEM
NISSAN MICRA * 1,0 LX	19.000 DEM
NISSAN PRIMERA * 1,6	25.300 DEM

Cene so do registracije. Dobava takoj.

Leasing. posojilo.

MINITOUR d.o.o.
Ulica Ivana Roba 30 Novo mesto
tel.: (068)-23-917. 25-506
Organiziramo enodnevne naku-povalne izlete v BRNO (ČEŠKA) in v PORTOGUARE (ITALIJA). Opravljamo tudi ostale prevoze doma in v tujini s turističnim avto-busom Neoplan (37+2 sedeža).

RAČKA, d.o.o.

68000 Novo mesto
tel/fax: (068)21-058

računalniški sistem

gostišče Loka

Župančičevo sprehajališče 2
Novo mesto
tel./fax: (068) 321-685

ob zeleni Krki je loka spel
Loka

odprta vsak dan od 9. do 24. ure, pripravljena, da vam postreže z

- malicami
- jedmi po naročilu
- poslovnimi in nedeljskimi kosili

po vaši želji **Loka** pripravi

- coctail partyje
- sprejeme
- piknike
- poroke

na loki **Loka** vsak dan!

ELEKTRIČNE OMARICE
zunanj ter notranje, komplet-no opremljene, ugodno prodam. Tel.: 061/751-425; 751-432

NOVOLETNI POPUST 10% do 30.12.

PIANINA
BELARUS - 126.000 SIT brez p.d.
Barva: črna in rjava
GNESSIN - 135.000 SIT brez p.d.
Barva: črna

HARMONIKE
96 basov, samo 33.000 SIT brez p.d.
Možnost plačila na 4 ali 6 obrokov.

Gotovinski popust!

Kovintrade
EXPORT - IMPORT
CELJE
Mariborska 7
tel. (063) 411-256, 441-245.

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING

- finančno-informativni sistem
- materialno poslovanje
- veliko drugih računovodskih programov

ter prodaja, inštalacije in servisiranje računalniške opreme in prodaja programskih paketov svetovnih proizvajalcev

(Podrobne informacije na telefon: (063) 27-217 fax: (063) 28-511 (Zlatko Gruber)

SPM TRADE

tel. (068) 42-361
SENTJERNEJ

Prodaja in montaža vseh vrst avtoalarmov, mobitela, avtoakustike, cent. zaklepanja, el. pomika stekel, hišnih alarmov in varnostnih sistemov, telefonov...

VAMPIRE GT. PIRANHA, PIONER, SONY, BLAUPUNKT

SPM TRADE PARTNER, KI VAM LAHKO POMAGA!

E-BIRO ELEKTRONIK

Kendijaka 8 NOVO MESTO
Tel.-Fax: (068) 321-090

BLAGAJNE
POSISTEMI
ZA
TRGOVINO IN
GOSTINSTVO

EPSON Uniwell TOWA
olivetti omron Canon

PODJETNIKI, OBRTNIKI, TRGOVCI:

hitro, kvalitetno in po konkurenčnih cenah prevzamemo distribucijo vašega propagandnega gradiva po vsej Sloveniji z dosegljivostjo večine gospodinjstev in podjetij. HEXA d.o.o., Stegenskova 5, 62341 PEKRE, tel./fax.: 062/631-224 vsak delovni dan od 12. — 14. ure.

KOKOŠI IN PIŠCANCE,

bele težke, primerne za zakol ali nadaljnjo rejo, prodajamo na farmi na Gor. Lazah. Po želji tudi očistimo. Menjamo tudi za koruzo in ostala žita. Naročila po tel. (068) 24-496.

TELSAT d.o.o.
ANTENSKI SISTEMI
CPB 13, 68280 Brestanica
(0608) 70-465

TV — VIDEO servis PLANKAR

Pod Trško goro 44
tel. 25-918

Prodaja na obroke
SELECO, ORION, LOEWE

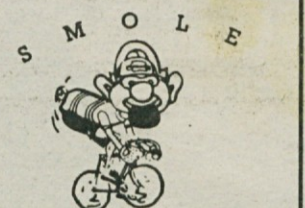
Pooblaščen servisi
GRUNDIG, NOKIA, SHARP
GOLDSTAR, NORDMENDE
HITACHI

FREECOM SAT antene

za satelite ASTRA ali vrtiljive
avtomatske za 5 satelitov.

Nismo najcenejši,
smo najkvalitetnejši!

ANTENE
MARKO GERDEN d.o.o.
tel. (068) 44-129, Trebnje.

SERVIS IN
REZERVNI DELI KOLES

Jože Smole
Žabja vas 27
tel. (068) 21-952

- otroška kolesa
- sanke
- smučarske palice
- zimska oblačila za kolesarje

Nizke cene, možnost plačila na več obrokov!

Posebna ponudba:
* navadna ženska in moška kolesa na 10 obrokov.

Trgovina in šiviljstvo

MH Martina Hlade

Glavni trg 14, Novo mesto
tel. (068) 28-185

Kaj nudimo:

- bluže, krila, bunde, kostime, kavbojke, puloverje, ra menske podložke, zadrge itd...
- šivamo tudi po naročilu

Novost pri prodaji tekstilnih izdelkov:

- ob nakupu vam izdelek brezplačno popravimo
- cene so ugodne
- 10% prednovoletni popust

Obiščite nas in se prepričajte!

Likalniki na paro pod visokim pritiskom

Predstavitve in prodajna razstava bo v petek, 10. decembra, med 14. in 18. uro in v soboto, 11. decembra, med 8. in 12. uro v salonu AUTOCOMMERCE, Novo mesto, Cesta herojev 18 (Plava laguna). Poseben prednovoletni popust!

Informacije:

PORTOVAL d.o.o.
Svetovanje, posredništvo in trgovina

Novo mesto,
Adamičeva 2, tel. (068)22-802.

preklici

ALFONZ GNIDOVEC, Štrekljeva 9, Ljubljana, v svojem imenu in imenu lastnikov parcelnih št. 1186, 1258, 1207/2, 1206/2, 1166, 1213/1 na območju Boršta pri Dvoru izjavljam, da smo z izjavo odstopili brezplačno zemljo za razširitev ceste Boršt-Veliki Lipovec pod pogojem prestativne podpore zidu (škarpe). Pred dnevi je prišlo od strani izvajalca samo do rušenja, ne pa tudi prestativne, kot je bilo dogovorjeno v odstopni izjavi. Podpisani in lastniki omenjenih parcel nismo odgovorni za morebitne posledice, ki bi nastale ob otoplitvi (zemlja in kamenje na cesti) zaradi odstranitve škarpe. Za vse morebitne posledice je odgovoren izvajalec.

posest

DVOETAŽNI, trdno grajen vikend velikosti (7 x 7 m) in vinograd s 600 trtami prodam v Venšah pri Leskovcu. (0608)31-457, od 7. do 21. ure. 4260
VRSTNO HIŠO na Dobu, Slovenska vas, Mirna, prodajamo. Cena po dogovoru. (06)49-008, od 17. ure dalje. 4397
NJIVO, 3 km od Dolenjskih Toplic, prodam. (064)84-665, od ponedeljka do četrta zvečer. 4398
V MOKRONOGU prodam manjšo hišo, (92 m² stanovanjske površine) na 500 m² zemlje. (061)40-435 ali (061)743-193. 4400
VIKEND - ZIDANICO v vinogradu in sadovnjaku, 450 trt, na Selih pri Raki prodam. (061)484-155. 4426

Prodajam 2 lokala v novi blagovnici v centru Novega mesta v izmeri 23,30 m² in 23,50 m². Lokala sta trenutno v 3. gradbeni fazi in se nahajata v centralni poziciji v pritličju. Cena 140.000 DEM. Informacije po telefonu (061)321-458.

LERAN d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

Prodajamo:

- hiše v Novem mestu, Smolenji vasi, Prečni, Otočcu, Jurki vasi, Vinici, Podborštu pri Trebnju, Slovenski vasi, Hrastju pri Orehovici, Sevnici, Boštanj, Dol. Skopica, Srednji vasi pri Črmošnjicah
- stanovanja v Novem mestu, Trebnju in Krškem
- parcele za gradnjo v Novem mestu, Žužemberku, Stopičah in Smolenji vasi
- poslovne prostore za prodajo in najem v Novem mestu, na Otočcu in v Škocjanu za najem
- kmetije na Trsteniku pri Mirni, v Trebnju, Raztezu nad Brestanico
- vikende na Trški gori, Gačah, Trščini, Klenoviku pri Šmarjeti, Zaloki nad Šentrupertom
- Kmetijska zemljišča in gozdove v okolici Novega mesta, Šentruperta, Gabrja, Brezja pri Raki, Korit pri Dobriču, Trebnje-ga in Mokronoga

Tel.: (068) 22-282
(od 8. do 18. ure)

ISKRA PIO d.o.o.
68310 SENTJERNEJ
Trubarjeva 5
tel.: 068/42-016

ODDAJAMO V NAJEM
na lokaciji SENTJERNEJ, Trubarjeva 5
— poslovno proizvodne prostore
— skladiščne prostore
na lokaciji KRŠKO, CKŽ 35
— dva lokala
— skladišni prostor

CENA PO DOGOVORU!

službo dobi

VEČ AKVIZITERJEV dobi honorarno delo. Del zasluža izplačamo takoj! (061)812-826. 4335
ZAPOSLIMO natakara (-ico), s prakso, sobote in nedelje proste. (06)22-642. 4374
IŠČEMO ZASTOPNIKE za prodajo različnih ekskluzivnih artiklov. Informacije od 13. do 16. ure na (0608)82-180. 4396

Natakarico za delo za šankom zaposlim. Tel. (068) 44-533.

IZKUŠENEGA KOMERCIALISTA za trženje perspektivnega produkta za podjetja in obrti na območju Novega mesta in okolice iščemo. Pogoji: peta stopnja izobrazbe, starost od 25 do 40 let, avto in telefon. Pisne ponudbe pošljite v treh dneh na naslov: Primit, Letališka 33, Ljubljana. 4410
STELLA - trgovina z italijanskimi čevlji honorarno zaposli prodajalko. (06)22-304. 4425

HOČEVAR AGROTRGOVINA d.o.o.

Dol. Težka voda 7 b, Novo mesto

razpisuje prosto delovno mesto

blagovni knjigovodja

Pogoj: znanje računalništva in 5 let delovnih izkušenj. Prijave sprejemamo 8 dni po objavi na gornji naslov.

stanovanja

V ŽUŽEMBERKU prodam enosobno komfortno stanovanje (40 m²), takoj vseljivo. Cena 40.000 DEM. Možen kredit. (069)32-948. 4338
ENOSOBNO STANOVANJE, centralno ogrevano, v Novem mestu, oddam samski ženski osebi. (068)25-032. 4377
TRISOBNO stanovanje v Novem mestu oddam, lahko tudi dvema dekletoma. (06)27-134. 4377
V CENTRU Novega mesta prodam enosobno stanovanje s c.k.. (068)26-066. 4386
DVOSOBNO STANOVANJE v Krškem (48 m²) prodam po 900 DEM/m². (0608)32-908. 4394
DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu prodam ali zamenjam. (068)26-939. 4416

ženitne ponudbe

ČE IŠČETE PARTNERJA za zakonsko zvezo ali trajno prijateljstvo, pokličite žensko svetovalnico »SREČA«, kjer so storitve za ženske brezplačne. (061)316-477, od 9. do 17. ure, sobota od 9. do 13. ure. 4401
VABIMO VAS, da z nami preživite najdaljšo noč v letu na silvestrovanju v prijetnem lokalu v bližini Dolenjskih Toplic. (061)316-477, od 9. do 17. ure, sobota od 9. do 13. ure. Vaša svetovalnica »SREČA«. 4402
SLOVENSKO DEKLE, staro od 45 do 58 let, bi rad spoznal. Našla boš preskrbljenega upokojenca, ki živi v Kanadi. Če rada potuješ in si verna, se oglasi na (06)77-007 ali ponudbe s sliko pod šifro: »LEPŠE ŽIVETI V DVOJE«. 4402

prodam

KOTNO sedežno garnituro in francosko posteljo prodam. (06)27-854. 4371
80 - BASNO klavirsko harmoniko prodam. (06)73-582. 4373
BREJE OVCE jezersko-romanovske pasme prodam. (068)20-404. 4379
BELE TEŽKE kokoši (4 kg) prodam. Cena za komad 500 SIT. (0609)614-922. 4381
BOBTAIL PSIČKE, cepljene, rodovniške, ugodno prodam. Po predhodni najavi možen ogled, Katarina, (068)25-766. 4382
PODARIM sobni kamin. (06)22-117. 4388
PRAŠICA, težkega 150 kg, prodam. Možnost klanja. Trezija Bratkovič, Gor. Vrhpolje 50, Sentjernej. 4387
PRENOSNI TELEVIZOR, črno-beli, prodam. (06)42-925. 4388
PRALNI STROJ Gorenje, nov, nerabljen, prodam za 32.000 SIT in termoakumulacijsko peč, 5 KW, za 26.000 SIT oz. po dogovoru. (068)21-644. 4390
5 MESECEV brejo telico simentalko prodam. Potov Vrh 4, (06)23-909. 4393
MIZARSKO TRACNO ŽAGO ugodno prodam. (0608)70-460. 4405
NOVO SPALNICO Anja ugodno prodam. (0608)60-324. 4405
INDUSTRIJSKA ŠIVALNA STROJA, overlock ter ravni in cik-cak, prodam za 3.200 DEM. (0608)81-062. 4411
PRAŠICE, težke do 100 kg, prodam. (06)85-656. 4412
KRAVO SIVKO, brejo 6 mesecev, in bikica, stara 14 dni, prodam. (068)76-528. 4413
KRAVO, brejo 9 mesecev, prodam. Šranga 42, Mirna Peč. 4414
PRAŠICE, težke od 150 do 190 kg, prodam. (06)73-359. 4415
BREJO TELICO ali kravo prodam. (06)44-529. 4419
DOMAČE PRAŠICE ugodno prodam. Milan Rus, Mota 25 pri Ljutomeru, (069)82-065. 4422
KROMPIR za seme, lanski uvoz, petland dill (belomesnat), jerla, romana in sante, debelina 35 do 50, prodam. Jože Trontelj, Vrhpolje 5, Sentvid pri Stični, (061)777-195. 4427

razno

INŠTRUIRAM MATEMATIKO in gradbeno mehaniko. (068)24-573, popoldne. 4378
V NAJEM ODDAM manjši poslovni prostor v Trebnju. (06)44-459. 4380
V VARSTVO VZAMEM otroke v dopoldanskem času. (06)28-472. 4428

MANA
turistična agencija
Partizanska 7, Novo mesto
tel. (068) 321-115, 28-136

FOTOKOPIRANJE

- * Tipkanje, oblikovanje, vezava
- * Pečati
- * Snemanje z video kamero

Konvikt d.o.o.
Ul. talcev 12
tel. (068) 22-278

POGREBNE STORITVE
SORJA NOVAK
Stritarjeva 2, 68000 Novo mesto
Tel. 068/21-134
V trenutkih, ko se srečujete z izgubo svojih najbližjih, vam stojimo ob strani mi. Nudimo vam kompletne storitve v zvezi s pokojniki! Dežurna služba 0-24. ure. 068/21-134, 20-373

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustila draga mama, prababica, sestra in teta

ANGELA
RUS
roj. Štular
iz Železnikov 10 pri Metliki

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, vence, sveče in sv. maše ter vsem, ki so pokojno pospremili k zadnjemu počitku. Posebna hvala Nevrološkemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto, g. župniku za opravljen obred ter Jožici Humljan za poslovilne besede pri odprtem grobu. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: hčerka Nada z družino in ostalo sorodstvo

POPRAVEK

V 48. št. Dolenjskega lista je pri pokojnem DUŠANU MOŽETU z Dvora prišlo do napake. Namesto V spomin je pisalo Zahvala. Se opravičujemo!

V SPOMIN

6. decembra je minilo dve leti, odkar nas je zapustil dragi brat in stric

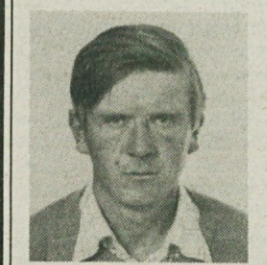
BORIS
ROMŠEK

19. decembra pa bo preteklo eno leto, kar je umrla draga mama in stara mama

KATARINA
ROMŠEK
iz Žagarcev pri Črnomlju

Hvala vsem, ki se ju še spominjate in z lepo mislijo ob njunem grobu stojite.

Janez in Martina z družinama

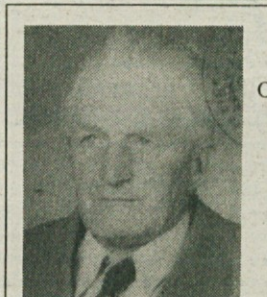
ZAHVALA

V 33. letu nas je za vedno zapustil dragi nečak in bratranec

JANEZ
JANŽEKOVIČ
Bojanja vas 3

Najlepše se zahvaljujemo za nesebično pomoč sosedom in vaščanom. Hvala za izrečeno sožalje in podarjene vence Komunalnemu podjetju Metlika, Gasilskemu društvu Radovica in Zavodu za zaposlovanje Novo mesto - enota Metlika. Zahvaljujemo se govorniku za poslovilne besede in g. župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedka in pradedka

ANTONA
PEKOLJA
Sela pri Šumberku 5

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so z nami delili žalost in sočustvovali v trenutkih slovesa ter nam na kakršenkoli način priskočili na pomoč, še posebej Tomaževim. Zahvaljujemo se sodelavcem Laboda in Adrije Airwais, župniku za lepo opravljen obred ter pevcem iz Šentvida za ganljivo zapeto žalostinke. Vsem hvala za podarjeno cvetje in sveče. Oče, naj ti bo lahka domača zemlja, katero si zelo ljubil!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga žena, mama, stara mama, prababica, tašča, sestra in teta

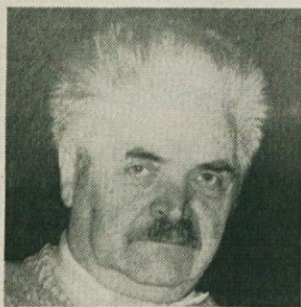
MARIJA
TRAVNIK
roj. Kastelic
Sela pri Šumberku 25

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so v teh težkih trenutkih sočustvovali z nami, izrazili sožalje, darovali cvetje ter pokojnico v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo Dolenjki Blagovnica Trebnje, GPG- Kipkop in Lesnini LGM PC Vilharjeva, Ljubljana, za podarjeno cvetje. Lepo se zahvaljujemo cerkvenemu pevskemu zboru iz Šentvida pri Stični za zapeto žalostinke in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

portret tega tedna

Zvonko Rus

dvakrat soavtor zemljepisnega učbenika za šestošolce.

Kljub temu ga je potegnilo v muzej, kajti v srcu je že dolgo nosil ljubezen do vsega, kar se dogaja v muzejih. V gimnaziji je bil eden tistih, ki so začeli izdajati časopis Belokranjec; ta je prvo leto izhajal ilegalno, v enem rokopišnem izvodu, razpečevali pa so ga po geslu: "Preberi in daj naprej". Pisanje ga je privlačilo zaradi etnografske vsebine dijaškega časopisa.

Zvonko Rus je potem, ko je bil tri leta kustos, postal ravnatelj muzeja v Metliki. "Čeprav sem vedel, v kaj se podajam, me je včasih obnašanje nekaterih ljudi presenetilo, kajti enačili so ravnatelja in muzej. In če jim prvi ni bil pri srcu, niso dali denarja za drugega," pravi. Prav denar pa so v zadnjem desetletju kravovo potrebovali za obnovo gradu, ki predvsem v poletnih mesecih postaja vse pomembnejše kulturno središče mesta. Čeprav si nekateri predstavljajo, da bi ravnatelj muzeja lahko igral le vlogo menedžerja, Rus pravi, da si kaj takšnega na obrobju države, geografskem in siceršnjem, ne more privoščiti. "Starejši tudi drugače gledamo na vlogo muzeja, ki naj bi bil neprofitna organizacija. Če bi se šli v muzej iz biznisa, bi morda res imeli koristi, a zgolj kratkoročne. Dolgoročno bi muzej na ta način izgubil svoj smisel," se prof. Rus nasmeje ob misli, da muzej živi dolgo, a počasi, ter da se muzejsko delo vidi šele takrat, ko ni opravljeno. Nikakor pa ga ni moč vedno gledati le skozi tolar.

A kakor koli že živi muzej v Metliki, pet ljudi, ki so v njem zaposleni, zagotovo ne čaka le na morebitne obiskovalce. Navzven se odpira na različne načine, zadnje čase celo kot nekakšna turistična poslovalnica, ker tako pač hočejo ljudje. "Pa naj bo tako," pravi Rus, ki je za vse radovedneže pripravil še eno delo, kroniko Metlike od leta 1300 do 1993. In morda to delo, ki čaka na izid, ni njegovo zadnje...

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Medvedka ne bo več vznemirjala teritorialcev

Na dlako jo je položil tajnik LD Dušan Jamnik

RIBNICA - O vznemirjanju in protestu ribniških teritorialcev pri pristojnem republiškem inšpektorju za lovstvo smo poročali pred nekaj meseci. Teritorialci so medvedka, ki se je približeval njihovemu objektu in se zapletal v žico okoli objekta, preganjali tako, da so mu streljali nad glavo. Medvedka, pravzaprav medvedko, je zdaj odstrelil oz., kot pravijo lovci, "položil na dlako" 29. novembra sam tajnik lovske družine Ribnica Dušan Jamnik. Tehtala je okoli 80 kg. Njena trofeja bo zdaj krasila bivališče srečnega uplenitelja.

Lovci vedo povedati, da je v zadnjem obdobju medvedov več, in to ne le zaradi premajhnega odstrela ali zato, ker medvedje nimajo naravnih sovražnikov, ki bi jih ogrožali (razen človeka in avtomobilov, saj je nekaj medvedov izgubilo življenje tudi v prometnih nesrečah), ampak predvsem prebeg medvedov iz Hrvaške prek Gorskega Kotarja. V Slovenijo beže, ker jih vznemirja streljanje na Hrvaškem in v Bosni, torej gre za begunce posebne vrste.

Večji in starejši, predvsem pa močnejši medvedje si zagotovijo bivališča-brloge predvsem v strnjanih gozdoch. Mlajše preganjajo in ti si iščejo hrano in si tudi urejajo brloge na obrobju gozdov. Tudi "naša" medvedka je tavalna na obrobju Velike gore, predvsem na območju Petelinjeka in Steljnikov. Ribnici se je približala na slab kilometer. Bila je tudi v vasi Sačevci, v Kotu pa je prišla do hišnega praga Jožeta Kluna. Ljudje se je niso bali, saj je bila že napol domača, nikomur ni naredila nič, in če jo je kdo podil, je le malo zamomljala in zbežala.

Kakih 14 dni pred njeno odstrelitvijo pa je nekam odtavala, saj je tu takrat niso opazili. Zapadel je že sneg. Očitno si je nekje iskala brlog, a je bila povsod pregnana. Zato se je vrnila na območje Petelinjeka. Bil je že čas za zimsko spanje, saj je sneg precej na debelo pokrtil kraje. Brloga ni imela, zato si je začela kopati in urejati brlog kar slab kilometer od vojaškega objekta. Ta vrnitev pa je bila zanj usodna.

J. PRIMC

Sraka kriči osemnajst ur na dan

Prejšnji teden se je prvič oglasila najnovejša dolenska radijska postaja Sraka - Slišimo jo na frekvenci 94,6 MHz - Zastonj reklama za mlade podjetnike

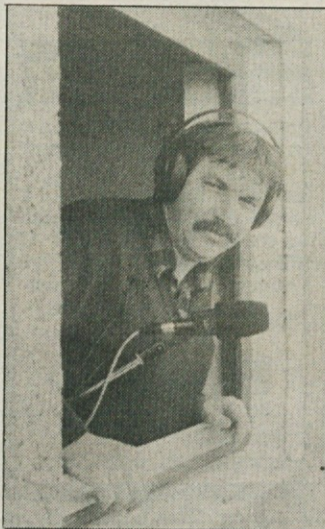
NOVO MESTO - Iz domače hiše Vovkovih na Valantičevem 17 se je v torek, 30. novembra, ob 17. uri prvič oglasila prva dolenska zasebna radijska postaja Sraka. Čeprav je za ta dogodek malokdo vedel, saj je radio pričel dan pred uradnim oddajanjem, je bila še tisti večer hiša polna prijateljev. Že po nekaj prvih taktih glasbe je bilo za novopečene radijce najvažnejše zvedeti, do kod se Sraka sliši. Prvi telefonski klici so bili kar z Jesenic, iz Olzja in Karlovca, da klic je iz Dolenjske niti ne omenjamo. Boža in Drago Vovk, lastnika Glasbene produkcije in založništva Srake, sta sedaj srečna, da se jima je izpolnila ta, pred leti še neuresničljiva želja. V njihovi hiši so doslej izdali že več kot sto glasbenih kaset, njun snežni studio pa je sedaj prerasel v del radijskih prostorov.

Takšna radijska postaja seveda ni poceni. Potrebno je bilo pridobiti frekvenco, aparature, urediti prostore in pritegniti ljudi, brez katerih ne more biti dobrega radijskega programa. Drago pravi, da so mu pomagali "stari iz Amerike" in dobri ljudje. Pri Sraki so s polnim programom pričeli kar ob 6. uri zjutraj in traja do polnoči. Pripravi osemnajst ur programa vsak dan seveda ni mačji kašelj.

Sraka naj bi po besedah Draga Vovka postala najpomembnejša slovenska radijska postaja z narodnozabavno glasbo. Še posebej bo za ljubitelje viž poskrbljeno ob sobotah, ko naj bi se med oddajo oglašali tudi lovci, ribiči, vinogradniki, gobarji in člani drugih ljubiteljskih društev po Dolenjski. "Ene od oddaj se že prijemajo, na primer "Dober dan, pridni ljudje", v kateri se bodo predstavili uspešni obrtniki in podjetniki in s katero želimo prispevati k razvoju posameznih dejavnosti. Brezplačno bo predstavljanje za vse tiste mlade

podjetnike, ki s svojim podjetjem šele iščejo," pove Drago Vovk. Svoje mesto pri Sraki so že našli tudi dolenjski študentje, ki so izbrali termin v nedeljo popoldan, ko je sicer na sporedu glasba po evropskem okusu.

Frekvenca 94,6 MHz bo med tednom še največ zasedena z dobro glasbo. To Drago pozna, saj je na I. in II. programu Radia Ljubljane doslej pripravil že več kot 500 oddaj o glasbi, sam ima kar zajetno omaro CD plošč in trakov z dobro glasbo, kjer je na prvem mestu country, rock, jazz in narodna glasba. K izboru mu bodo pomagali njegovi glasbeni sodelavci

PRVI PRENOS S TERENA - Rojstvo radia Sraka so v soboto dopoldan pozdravili tudi godbeniki novomeške Gasilske godbe. Dežurni voditelj Marko Klinc je mikrofona iz studia postavil kar na okno in ponesel glas koračnic prek Srake po domala vsej Sloveniji. (Foto: J. P.)

Rok Jožef, Janko Hrovat, Rudles Vasič ter tonski tehnik Toni Burkat, Bojan Ravbar, Srečko Malavič, Tomaž Maras, Jani Lipičnik in Bojan Vraničar. Tudi voditelji so dolenjske in belokranjske krvi: Peter Geršič, Tomaž Bratovž, Marko Klinc, Alenka Matjašič, Mojca Pavlič, Irena Potočar, Vesna Dupar, Irena Tratnik in drugi. Med stalnimi gosti bodo tudi ekipa Modre kronike in drugi gostje.

J. PAVLIN

HALO — ALO PIZZA!

(068) 24-415
ZARADI VAS

OVADILI PRIDELOVALCE INDIJSKE KONOPLJE

KRŠKO - Krški kriminalisti so temeljnemu javnemu tožilstvu ovadili 34-letnega Š. R. iz Krškega, ker ga sumijo nepravilne pridelave in prodaje mamil, saj je na domačiji svoje matere v Bukovju na več mestih v neposredni okolici hiše zasadi 263 sadik indijske konoplje. 30. julija so policisti na sedmih mestih našli omenjene sadike, ki so bile velike že 120 do 250 cm. Bilke so zasegli in jih uničili. Kriminalisti so ovadili tudi 21-letnega N. D. iz Loke pri Zidanem mostu in 23-letnega B. P., prav tako iz Loke pri Zidanem mostu, zaradi suma pridelave in prodaje mamil. Osumljena sta od maja do začetka avgusta na njivi, ki je last M. J., v Radežu posadila 121 sadik indijske konoplje. 5. avgusta so policisti našli odkrili in sadike zasegli ter uničili.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Sneg je prinesel tudi nekaj hude krvi zaradi neočiščenih pločnikov in ulic - Žalostna invalidova izkušnja o nepriljubljenosti pomagati človeku v stiski

Letošnji obilni in zgodnji sneg veseli in jezi. Veseli predvsem otroke in ljubitelje zimskih športov, jezi pa občane, ki se mučijo po zasneženih pločnikih in poteh.

Jože Malenšek iz Lamutove ul. v Novem mestu se pritožuje, ker njihove ulice ne pluzijo. Ker je letošnja zima že zgodaj pokazala zobe in radodarno nasula obilo snega, je ta zastavljenost toliko bolj opazna. Tudi J.K. iz Šentjerneja je huda, ker so pločniki zametani s snegom. Pravi, da ceste sicer pluzijo, a sneg odrinejo na pločnike, potem pa ni lopate, ki bi ga skidala. Boji se, da bo prišlo do kakšne nesreče:

Občan iz Trebnjega je opozoril na prometne ovire, ki nastajajo pri Trimu. Tam je cesta večkrat skoraj povsem zaprta, kadar tovornjak zapelje skozi vhod, prikolica pa ostane delno na cesti. Zdjaj pa promet dodatno ovirajo še osebni avtomobili v Trimu zaposlenih, parkirani ob ograji. V imenu mnogih občanov opozarja na to in upa, da še pravočasno.

Po dežurnem telefonu največkrat slišimo za kritične pripombe in graje, tokrat pa sta se oglasili kar dve naši bralki s pohvalo. P.K. iz Reve pri Dobrniču se zahvaljuje tov. Falkner-

jevi in Kovačevi iz OŠ Trebnje, ker so lepo poskrbele za njenega obolelega sina ter ga pripeljale z osebnim avtom domov, kjer zdaj okrevaja. Bralka iz okolice Metlike pa je pohvalila prodajalke v Novoteksovi trgovini v Metliki. Pravi, da prodajalke svetujejo kupcu in so sploh zelo prijazne.

Hribar Jože iz Novega mesta je bil poln hvale, a zelo grenke in ironično mišljene. Zahvaljuje se namreč vsem tistim voznikom, ki mu v torek ponoči, ko je bilo peklensko mrzlo in je mahal mimo vozečim, niso pomagali. Ob polnoči mu je namreč na cesti med Gradiščem in Mokronogom odpovedal motor avtomobila. Čakal je na usmiljeno srce in zmrzoval do pol sedmih zjutraj, mimo pa je brezdušno peljalo najmanj deset avtobusov in več deset osebnih avtomobilov, a se nobenemu ni zdelo vredno ustaviti in pomagati obupanemu možakarju. Za nameček mu je nekdo še ukradel varnostni trikotnik, ko je odšel v Mokro Polje trkat po hišah, če bi lahko telefoniral po pomoč. Razen enega, ki pa žal ni imel telefona, mu nihče ni hotel niti vrat odpreti. Da bo neverjetna brezdušnost ljudi še bolj razvidna, povej-

mo, da je Jože stoodstotni invalid. Ob pol sedmih zjutraj ga je končno pobral njegov brat.

Kaže, da bo bolj kot za človečnost dojemljivi za stare spore. Ivan Cvir iz Arnovega sela pri Brežicah je ironično pripomnil, naj gospodje škofi in nadškofi, ki zdaj opravljajo maše za padlimi in pobitimi belogardisti, opravijo kakšno mašo še za slovenske esesovce, ki so padli v nemški vojski.

Mladenici iz Novega mesta pa je po telefonu sporočil, da imajo on in, kot meni, tudi večina mladih dovolj prekanja med partizani in belogardisti oziroma domobranci. Pravi, da so eni in drugi za slovenski narod naredili precej slabega. Domobranci so se udinjali okupatorju, partizani pa so po zmagi narod tlačili 45 let. "Moti me, ker kar naprej pogrevajo zgodovino, v pisnih bralcev pa pišejo tudi neresnične stvari in žalitve. Mislim, da takšnih pisem časopisi ne bi smeli objavljati, še posebno ne najbolj primitivnih. Moji sorodniki so bili v partizanih, a sem vseeno takega mišljenja. Mlade generacije nimamo nič od teh prekanj.

MiM

DOBRO JE VEDETI...

NOVOTEHNA TRGOVINA

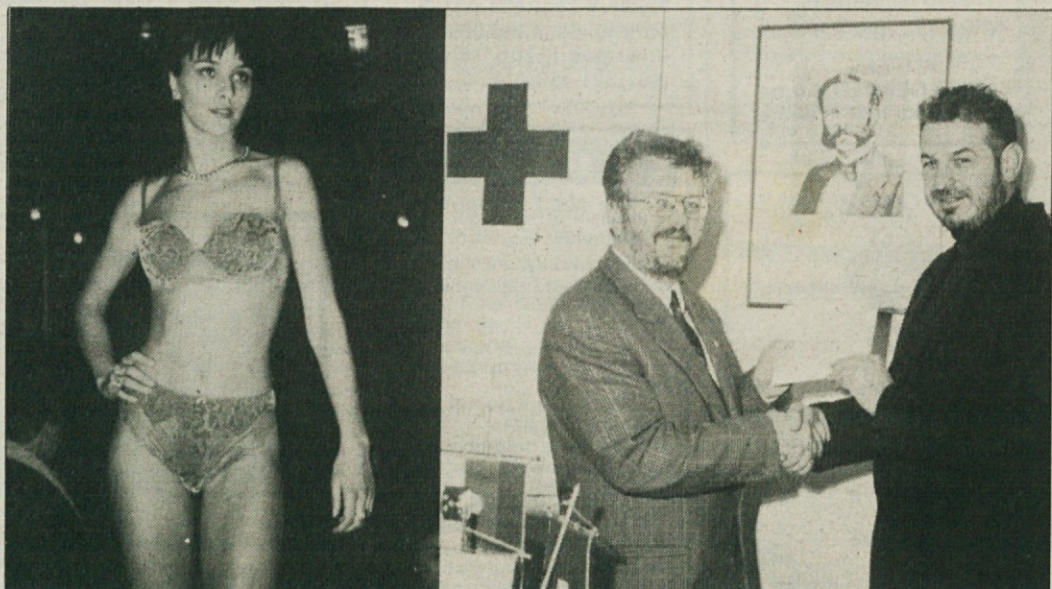
NOVOTEHNA

NOVOTEHNA KARTICA ZVESTOBE

Imetnik kartice lahko postane vsak kupec, ki v eni od Novotehninih prodajal in Novem mestu, Krškem, Trebnjem ali Metliki, kupi blago v vrednosti najmanj 5.000 SIT. Ob prejemu kartice Vam bodo vanjo vpisali vrednost prvega in nato vsakega Vašega naslednjega gotovinskega nakupa. Po 12. nakupu si boste na osnovi izračunane vrednosti povprečnega nakupa lahko izbrali pripadajoče darilo. Če bo vrednost izbranega blaga presežala podarjeno vrednost, boste lahko manjkajoči znesek doplačali. To je darilo, ki ga Novotekna ob prihajanjem Novem letu podarja svojim zvestim kupcem.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prislulih-nili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prislulnil.

OTOČEC PROTI AIDSU - Ob 1. decembru, svetovnem dnevu boja zoper aids, so delavci hotela grad Otočec v sodelovanju s Klubom diskoteka Otočec svojim gostom pripravili več aktivnosti, od večera erotične poezije z Boženo Petrov in poučnih preventivnih pogovorov z mladimi do velike finalne prireditve v soboto zvečer v motelski restavraciji na Otočcu pod pokroviteljstvom Krke - tovarne zdravil in HIT Casinoja Otočec. Do zadnjega kotečka polna dvorana je uživala v vrhunskih predstavah plesalcev Kazine pod vodstvom Marka Vodnika, plesne skupine Terpsiho-ra z Mojco Hotko, pevec Nace Junkar pa je navdušil s svojim nastopom predvsem goste iz Italije. Manekenke Reklama studia Marka Klinca so prikazale unikatna oblačila s poslikavami, pletenine, usnje in krzno ter modne dodatke prodajalne Elit Tomaža Borsana ter najboljše italijansko perilo in nogavice iz butik Desiree Gorana Grdiča. Vrhunec modne revije pa je bil defile v kombinaciji oblačil obeh razstavljalcev: v krznenih plaščih in spodnjem perilu. Po vsem tem lahko sodimo, da Otočec ponovno pridobiva svoj nekdanji sloves, seveda pa se bomo morali za vrnitev ugleda dolenjskemu biseru potruditi predvsem Dolenjci sami. Zadnje dejanje tedna boja zoper AIDS na Otočcu se je odvijalo v prostorih Rdečega križa Slovenije v Ljubljani, ko je predstavnik kluba diskoteka Otočec Marjan Pavlin na krajši slovesnosti generalnemu sekretarju RKS Mirku Jeleniču predal čisti izkupiček prireditve. Na sliki: utrinek z modne revije na Otočcu in predaja izkupička v prave roke. (Foto: Marko Klinc)